

NYINU

Ki jiin Nyinu gbouŋ na po

Gbouŋ na beerit biaŋinba ki Yennu fat u niib Israel teeb, ki nyinnib yommisin ni, Ijipt tiŋ nie. Baatusir ni, bi yi gbouŋ maŋe Eksodus.

Biaŋinba ki Israel teeb dii biak Ijipt tiŋ ni

¹ Jakəb bonjai nba din weio ki saan Ijipt na, soɔ kur nan u ɳaateebe na, bi din tee: ² Rubenn, nan Simeonn, nan Liifai, nan Juda, ³ nan Isakar, nan Sebulunn, nan Benjaminn, ⁴ nan Dann, nan Naftali, nan Gaad, nan Aser. ⁵ Jakəb waas nan u yaaboona maŋ kur kann din tee piinlore-e. U bija Joosef ɳarin poŋ din gar be Ijipt-ewa. ⁶ Ki li din jii yoo ki Joosef nan u ninjamm nan binba tee u waakir na kur kpo, ⁷ ɳaan bi yaaboona nba tee Israel teeb na din mar waas ki pɔt yabit, ki bia mɔk paŋ bonchiann ki gbee Ijipt kur po.

⁸ Tɔn, jasoo mun din dii naan, ɳaan tee wunba ki mi siar ki jiin Joosef po. ⁹ U din yet u niib na a, "Israel teeb na mantik pɔt yabit ki bia mɔk paŋ bonchiann, ki bi benu ji mɔkit jaŋmaanii. ¹⁰ Li ki kɔɔ tɔb n tan baar ki bin taan ti datai po ki kɔn nant, ɳaan chiar nyi tiŋ na ni. Li tee tin lon sɔnsaue ki te ki bi daa pɔt ki yabitiri." ¹¹ Nanne ki Ijipt teeb na jiib ki teemm daaba, ki bi be guuteeb nuu ni, a bin diab nan toonpaara ki lin ɳamat bi yan. Ijipt teeb na din te ki Israel teeb na maa doi ɳanlee-e, ki li tee Pitom nan Rameses, ki tee kpanbar na bona binbirboor. ¹² Ijipt teeb

na nba lek din dia Israel teeb manj nan tonu na, ḷaan Israel teeb na bia din pote ki pukii, ki gbeet tin na. Ijipt teeb na yan ji din pute,¹³⁻¹⁴ ki bi ji tonj Israel teeb na benu, ki te ki bi di biak bonchiann, bi daabisin ni. Bi din te ki Israel teeb na tuun bi tanmaanu toona nan bi kpaant toona kur, ki ninbatinu kaa bi paaki.

¹⁵ Nanne ki Ijipt kpanbar na pak tur Israel maannaanba banlee nba tee Sifra nan Pua, ki din tuu sommit Israel poob ki bi maar na a,¹⁶ “Li-i tee ki i somm Israel poo ki u mar, ki bik na tee bonjak, yin kpiu, ḷaan wuu tee bonpooki, yin nyikɔ.” ¹⁷ Naan maannaanba na din tee yentinnae. Li paak bi din yêt kpanbar na mɔbe, ḷaan nyikin bonjai na ki bi be. ¹⁸ Nanne ki kpanbar na tun ki yiin maannaanba na ki tan boib a, “Bee ki i tuun nna? Bee ki i nyikit bonjai na?”

¹⁹ Ki bi jiin a, “Israel teeb na poob ki tee nan Ijipt teeb poob na kaa; bi matuk ki paari, li paak bi tuu marewa, ki tin tan baar lenj.” ²⁰⁻²¹ Yennu par din mei maannaanba na paak, ki u turib niib, kimaan baa din tiinɔ na paak. Israel teeb na din ḷammit maar ki pɔt pukii, ki mɔk paŋ. ²² Ki li joontu, Ijipt kpanbar na ji din tan senn sennue ki tur u niib kur a, “Jiin Israel bonjabik kur ki lu-u Nail mɔkir ni, ḷaan nyik bonpoi na ki bii be.”

2

Bianjinba ki bi mar Moses

¹ Li yoo na, jasɔɔ din be ki tee Liifai naakuuk ni niro, ki koɔn u booru ni sapaamo,² ki u marɔ bonjak. Waa la ki bik na fan bonchiann na, ki

u bɔrɔ ḥmaarii ḥantaa. ³ Li poor po u ji din kan fit bɔr bik na, ḥnanne ki u jii naamɔɔnsai kpanchibuk, ki jii kpabouŋ ki pɔr li fɔnii na, a nyun daa fit kɔo, ki jii bik na ki kpeenɔ chibuk na ni, ki saan buunir mɔfɔkit ni nyunkpiŋ, Nail mɔkir ni. ⁴ Sanpantik na yɔɔrɔ bonpook din chat waame ki saa see ḥaan gorii a wun la linba saa teen bik na.

⁵ Tɔn, kpanbar na bipoo mun din sik mɔkir na ni a wun wur, ḥaan ki u daabpoi mun somm ki kook kpengbiɔŋ. Li yoo na ki u la kpanchibuk na gur mɔfɔkit na ni, ki u tun u daaba na yenɔ ki u saan jii. ⁶ Kpanbar bipoo na din biit kpanchibuk na ki la sanpantik, ki u tee bonjak. Bik na din mɔe, ki ninbaauk soorɔ, ki u yet a, “Hiibru* sanpantii na yenɔe na.”

⁷ Ki sanpantik na niipoo boiɔ a, “N saan yiin Hiibru poosɔɔ ki wun tan wubirɔ turani-i?”

⁸ Ki kpanbar bipoo na jiin a, “Nn.” ḥnanne ki sapaamó na saan yiin sanpantik na tiɔŋ naa, ki u baar. ⁹ Ki kpanbar bipoo na yet poo na a, “Wubit sanpantik na ki turin, ḥaan ki n pa-a.” Ki poo na jii sanpantik na ki wubiiɔ. ¹⁰ Li poor po, bik na nba tan tukit biir, ki u jiiu saan turo kpanbar bipoo na. Ki u gaarɔ, ki teenɔ u bija. U din pak ki tur u mɔŋ a, “N nyinnɔ nyun niŋe, li paak ki n purɔ Moses.”[†]

Bianjinba ki Moses saan bɔr Midianne yent ni

¹¹ Moses nba din tan subir, u din saan a wun gɔn u nikpiimm, ki saa la Ijipt teeb na miamm

* **2:6** 2.6 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb. † **2:10** 2.10 Bi maan ni, “Moses” nan “nyinnɔ” mɔbona naane.

ki bi tuun toonpaara. U din la ki Ijipt nirɔ boo Israel nirɔ, wunba tee ηɔɔ Moses booru ni nirɔ na. ¹² Ki Moses jiant ki got lint ki la nan sɔɔ ki gorii, ki u kpii Ijipt nirɔ na, ki jii u gbanant ki bɔr buun tiŋ ni. ¹³ Laa yent sɔnyiɔk, ki u bia ηmat ki saa la ki Hiibru booru ni jab banlee kɔn. Ki u boi wunba mɔk kaat na a, “Bee ki a boo a booru ni nirɔ?”

¹⁴ Nanne ki jɔɔ na jiin a, “Sɔɔ ki teena ti diarɔɔ koo ti barbuuro. A yaan loon ki a kpin nan faa won kpii Ijipt nirɔ nae-e?” Nanne ki janjmaanii soor Moses, ki u yet u mɔŋ a, “Niib bann maa tun linbawa.” ¹⁵⁻¹⁶ Kpanbar na nba gbat linba kur tun yoo nba, ki u ji loon wun te ki bin kpi Moses, ki Moses chiar ki saan Midiann tiŋ ni.

Dasiar ki Moses saan kar bunbunn boor, ki Jetro, wunba tee Midiann doo manntɔɔ na sapaamm banlore tan baar a bin luun nyun ki kpaar siaru ni, ki bi baa pei nan buunii n nyu. ¹⁷ Naan ki pekpaarsiab beer Jetro sapaamm maŋ, ki Moses saan somm bonpoi na ki nyunn bi bonkobit na. ¹⁸ Baa ηmat kun bi baa boor yoo nba, ki bi baa boib a, “Bee ki i jen yian dinna nna?”

¹⁹ Ki bi jiin a, “Ijipt nirɔe sommit ki fatit pekpaarii na nuu ni, ki bia luun nyun ki nyunn ti bonkobit ki turit.”

²⁰ Ki bi baa boib a, “U be lia? Bee ki i nyik jɔɔ maŋ leŋi? Saant man ki saa yiinɔ ki timm nan ηɔɔ n tan lakin di jeet.”

²¹ Nanne ki Moses sak ki biar Jetro boor, ki Jetro turɔ u bipoo Sipora, ki u kɔɔnɔ, ²² ki mar

bonjak. Moses din yet a, “N tee boorganue tiŋ na ni, li paak ki n purɔ Gersom.”[‡]

²³ Li din dii nan bina ŋannjaa naewa, ki Ijipt kpanbar kpo, ŋaan Israel teeb na din daa be bi daabisin ni, ki mɔ fabin loon sommir, ki bi mɔŋ na doo Yennu boor, ²⁴ ki u gbat bi fabinii, ki tiar u mɔsonn nba ki u din senn ki tur Abraham nan Aisak nan Jakɔb na. ²⁵ U din la Israel teeb daabisin na, ki u baka be bi ni.

3

Bianjinba ki Yennu yiin Moses

¹ Dasiar ki Moses kpaar u diamm Jetro, wunba tee Midiaan manntɔɔ na pei nan buunii, ki jii bonkobit na ki gar tinkorik, ki saan Sainai jɔjaann nba tee Yennu jɔɔr na boor. ² Ki Yennu malaka dɔkit u paak leŋ, ki tee nan muu na ki nyi tibik paak. Moses din la nan muu be tibik na paak, ŋaan ki tibik na bia ki di boontiri. ³ Ki u dukin a, “Linba na tee bonsaanne, li teen nlee ki tibik na ki di boontiri? N saa chat nakine ki got.”

⁴ Yennu nba la nan Moses baat leŋ yoo nba, ki u be tibik na sinsuuk ni, ŋaan yiinɔ ki yet a, “Moses, Moses.”

Ki u jiin a, “N gbia. Mine na.”

⁵ Ki Yennu yetɔ a, “Daa baat nakii. Pitir a taasaat, kimaan siaminba ki a see na tee kasii boore. ⁶ Mine tee a yeejamm Yennu, Abraham nan Aisak nan Jakɔb Yennu.” Ki Moses dɔkin u numpo, kimaan u tiin jaŋmaanii nan wun la Yennu.

[‡] **2:22** 2.22 Bi maan ni, “Gersom” nan “boorganu” mɔbona naane.

⁷ Nanne ki Yennu yet a, “N la Ijipt teeb nba dint n niib biak biaŋinba, Ijipt tiŋ niwa. N gbat ki bi mɔ̄ ki loon sommir a bin nyi bi yomdamm nii ni. N mi bi fara kur dinu po. ⁸ Nanne ki n sik maa n nyinnib Ijipt teeb nuu ni, ki saan namm tinŋan ni, tiŋ nba yab ki bia mɔ̄k koorin, tiŋ nba ni ki Keenann teeb nan Hef teeb nan Amor teeb nan Peris teeb nan Hif teeb nan Jebus teeb be mɔ̄tana na. ⁹ N setik gbat n niib mɔ̄nii, ki la Ijipt teeb na nba dintib biak biaŋinbawa. ¹⁰ Mɔ̄tana, n tuumae Ijipt teeb kpanbar boor, a fan jii n niib na ki nyi namm u tiŋ maŋ ni.”

¹¹ Ki Moses yet Yennu a, “N ki tee siari, ki n saa teen nlee ki saan kpanbar na boor ki saa nyinn Israel teeb maŋ Ijipt tiŋ ni?”

¹² Ki Yennu yeto a, “N sii be nana, ki fi-i nyinn niib maŋ Ijipt tiŋ ni yoo nba, i saa jiantin joor na paak. Nanne sii tee nyinn ki wann nan mine set tuma.”

¹³ Naan ki Moses jiin a, “Mi-i saan Israel teeb na boor ki saa yetib a, ‘I yeejamm Yennu nae tumin i boor,’ bi saa boin a, ‘U sanni-i?’ n saa pakib a bee?”

¹⁴ Ki Yennu yeto a, “N tee maa tee wunbae. Li kpaa talas fan pak linba na ki turib a wunba sann yi ‘MINE TEE’ nae tumin i boor. ¹⁵ Pakin Israel teeb na nan min Yennu, wunba tee bi yeejamm Abraham nan Aisak nan Jakɔ̄b Yennu nae tuma bi boor. N sanne na yaayoo nan yaayoo. Sann nae ki nibooru nba waa kur sii yin. ¹⁶ Saant ki saa tikir Israel saakab na, ki betib nan min Yennu, wunba tee bi yeejamm Abraham nan Aisak nan Jakɔ̄b Yennu-e dɔ̄kit a

paak. Pakimm nan n baar bi boor ki la Ijipt teeb na nba tuun bianjinba ki teemma. ¹⁷ N dukin nan man nyinnib Ijipt tiŋ manj niŋe, siaminba ki Ijipt teeb dintib biak na, ki saan namm tiŋ nba ḥjan, ki bia mɔk koorin ni, tiŋ nba ki Keenann teeb nan Hef teeb nan Amor teeb nan Peris teeb nan Hif teeb nan Jebus teeb be na.

¹⁸ “N niib na saa gbiint faa saa pak linba ki turib. Ki fin nan Israel saakab na n saan Ijipt kpanbar na boor ki saa yetɔ a, ‘Yennu nba tee timm Hiibru teeb* Yomdaanɔ nae fift u mɔŋ ki turit. Turint yaak ki tin somm daa ḥantaa kunkoouk paak, ki saa mann maruŋ ki turo.’ ¹⁹ N mi nan Ijipt kpanbar na kan sak ki yin nyi, see ki n tan miauwa ki u sak. ²⁰ Naan n saa jii n yiikoo ki tun bakiτnauŋ nan yaarlituk toona ki dat Ijipt teeb tuba. Li poor po u saa chabi ki yin nyi.

²¹ “N saa te ki Ijipt teeb na n turi baakir, ki yoo nba ki n niib na nyi, Ijipt teeb na kan te ki bin nyi niikoonii. ²² Ki Israel poo kur saa saan u lɔɔ nba tee Ijipt poo boor, koo Ijipt poo nba kɔɔ u ḥyaak ni, ki boiɔ a wun turo tiat nan likirii nan salima. Israel teeb na saa jii bona manj ki tur bi bonjai nan bi bonpoi, ki bin jii Ijipt teeb faar na ki yaat nann.”

4

Bianjinba ki Yennu tur Moses bakiτnauŋ yiikoo

¹ Ki Moses yet Yennu a, “Naan li-i tee ki Israel teeb na ki teenin yada, ki yêt n maan manj

* **3:18** 3.18 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

gbiintu, ki yet nan a ki dɔkit n paaki, n saa teen nlee?”

² Ki Yennu boiɔ a, “A dia bee na?”

Ki u jiin a, “Patue.”

³ Ki Yennu yetɔ a, “Lumin tiŋ ni.” Ki Moses lur tiŋ ni, ki li kpant waauk, ki Moses chiar nyikir.

⁴ Nanne ki Yennu pak Moses a, “Boɔnt ki soor u joor ki tɔkiro.” Ki Moses boɔn ki soorɔ, ki u ɲmat kpant patu biak. ⁵ Ki Yennu yetɔ a, “Tumin nna ki lin wann Israel teeb na nan bi yeejamm Yomdaaŋɔ Yennu nba tee Abraham nan Aisak nan Jakɔb Yennu nae dɔkit a paak.”

⁶ Nanne ki Yennu bia ɲamm pak nan Moses a, “Kɔɔnt a nuu a liatir ni.” Ki Moses kɔɔn. Waa nyinn u nuu yoo nba, ki li yiar, ki gbee nan nara, ki peen nan wunn na. ⁷ Ki Yennu yetɔ a, “Nammit kɔɔn a nuu a liatir ni.” Ki u tun nna, ki waa nyinn u nuu yoo nba, ki li mɔk laafia, ki tee nan u gbananlia na. ⁸ Ki Yennu yetɔ a, “Li-i tee ki bi kan teena yada nan a sinsinn nyinn na, bi saa teena yada nyinn na niwa. ⁹ Li-i tee nyina na kur ni ki bi kan teena yada, ki bia yêt bin gbiint faa piak linba ki teemmi, fan jii Nail mɔkir ni nyun ki mɔɔn kunkonn. Nyun na saa kpant sɔn.”

¹⁰ Naan ki Moses yet a, “Aaii, Yennu, a daa tuumin, n poŋ tuu ki fit piak fanu, ki faa bia piin ki piak nanin na, ɲaan n lek daa ki fit pak fanu. N tee wunba ki fit piak fanue, ki mei nan paku, ki bia bitin.”

¹¹ Ki Yennu boiɔ a, “Nmee teen nirɔ mɔbi? Nmee tee nirɔ tuukpaar koo muuki? Nmee tee nirɔ jɔɔŋ koo ninnycɔntɔɔ? Li tee min Yennu-e.

12 Ii saa. N saa somma ki fan pak, ki bia wanna faa saa pak linba.”

13 Naan ki Moses jiin a, “Aaii, n Yomdaano, tumin sɔɔ.”

14 Li yoo na ki Yennu wutoor doo Moses paak, ki u yetɔ a, “Ki a yɔɔrɔ Aarɔnn, wunba tee Liifai niri na muni-i? N mi nan u fit piak fanu. Barmonii u baat a wun cheta, li sii manɔ bonchiann wuu la-a yoo nba. **15** A pak nanɔ ki wannɔ waa saa pak linba. N saa somm i banlee kur ki yin pak, ki n bia saa wann i banlee na yaa saa tun linba. **16** Nɔɔe sii tee a barpaktɔɔ, ki saa pak nan niib na ki tura. Ki a sii tee nan Yennu nae, ki wantɔ waa saa pak linba. **17** Jiin patu na kii dia, kimaan a sii dia ɲanne ki tuun bakitnauŋ toona.”

Bianjinba ki Moses ɲmat saan Ijipt

18 Ɲanne ki Moses ɲmat u diamm Jetro boor ki saa yetɔ a, “N barimae, dimin sukuru ki ɳaan man ɲmat kun n nikpiimm boor, Ijipt tiŋ ni, ki saa laan li mammii.” Ki Jetro sak ki chabɔ.

19 Moses nba daa din be Midiann tiŋ ni na, ki Yennu yetɔ a, “Nmatir kun Ijipt, kimaan binba din loon bin kpia na kur kpowwa.” **20** Ki Moses jii u ɳaapoo nan u waas ki jakimm boŋ, ki saa namm Ijipt, ki bia dia patu nba ki Yennu pakɔ a wun jii na.

21 Yennu bia din yetɔ a, “Faa saa Ijipt na, a saa yabir tun bakitnauŋ toona nba ki n tura yiikoo maa a tun na kpanbar na boor, ɳaan n saa teen kpanbar maŋ tubkangbatir, ki u kan sak ki n niib na n nyi. **22** Ki fan pakɔ nan min Yennu-e yet a,

'Israel teeb tee min Yennu bija sinsinne. ²³ Ki n paka nan a te ki n bija maŋ n saan ki fit jiantin, ɳaan ki a yêt. Tɔn, n yaa n kpi a bijakpere.' "

²⁴ Ki Yennu din saa loon wun kpi Moses,* Ijipt sɔnu ni, siaminba ki Moses maŋ din teen u kinkaanboor na. ²⁵⁻²⁶ Ki ɳɔɔ Moses ɳaapoo Sipora jii tanchetiq ki pot u bija punn, ki jii sɔn ki suu Moses taapant. Ki punpotu na paak ki u yet Moses a, "A tee sɔn sɔrɔe ki turin."† Nanne ki Yennu din nyik Moses kpinu.

²⁷ Li yoo na ki Yennu poŋ dɔŋ pak nan Aarɔnn ki yetɔ a, "Saant kunkoouk paak ki saa chet a waaro Moses." Ki u saan Yennu jɔɔr na boor a wun chetɔ, ki waa chetɔ yoo nba, ki u mɔɔt‡ u tankpinn. ²⁸ Nanne ki Moses wann Aarɔnn linba kur ki Yennu pakɔ, yoo nba ki ɳɔɔ Yennu betɔ nan wun ɳmat Ijipt na, ki bia yet Aarɔnn bakitnauj nyina nba kur ki Yennu betɔ a wun saa tun na. ²⁹ Ki Moses nan Aarɔnn saan Ijipt ki saa taan Israel teeb tɔɔndamm na kur. ³⁰ Ki Aarɔnn pak wannib linba kur ki Yennu pak Moses, ki Moses mun tun bakitnauj nyina nba kur ki Yennu wannɔ na, niib na kur numm ni, ³¹ ki bi teen yada. Ki baa gbat nan Yennu baar bi boor ki la baa di biak biaŋinba na, ki bi gbaan ki jiantɔ.

5

Biaŋinba ki Moses nan Aarɔnn saan Ijipt

* **4:24** 4.24 Yennu din loon wun kpi Moses, li pasiar waa ki pot u bija punn nae. † **4:25-26** 4.25-26 Sɔn sɔrɔ: Sɔn nae din tinn Moses manfoor. ‡ **4:27** 4.27 Bi binbeŋ ni, bi din tee nnae ki want lomm.

kpanbar boor

¹ Ki Moses nan Aarɔnn saan Ijipt kpanbar na boor ki yetɔ a, “Timm Israel teeb Yomdaano Yennu yet a, ‘Naant ki n niib na n nyi ki saan kunkoouk paak ki teen jaamm ki baakin.’ ”

² Ki kpanbar na boib a, “Nmee tee Yennu? Bee ki n saa gbiint u maan ki te ki Israel teeb n nyi? N ki mi Yennu maŋ, li paak, n kan sak Israel teeb na n nyi.”

³ Ki Moses nan Aarɔnn jiin a, “Timm Hiibru teeb* Yennu nae fiit u mɔŋ ki wannit. Turint yaak ki tin jii daa ŋantaa ki somm kunkoouk paak, ki saa mann maruŋ ki tur ti Yomdaano Yennu maŋ. Ti-i kii tun nna, u saa kpit tɔbii nie, koo wun te ki yiarii n baar ki kpit.”

⁴ Nanne ki kpanbar na jiin a, “I want a bee ki saa te niib na n nyik toontumu? Ii te ki niib na n ŋmat kii be bi toona ni. ⁵ Yimm Israel teeb na pɔt ki yabit gar Ijipt teeba, ki mɔtana ki i bia loon yin nyik toontumu.”

⁶ Li daar maŋ ki kpanbar na yet Ijipt daabguura na, nan Israel teeb toonn saakab na a, ⁷ “I ji daa teemm mɔɔt ki bi ŋmat nan tant ki chibin birikii. Naant bin tuu saan ki lon mɔɔt ki tan chib. ⁸ Naan bin bia tuu chib birikii maŋ nan baa daan tuu chibin ki li yab bianinba na, ki nan yenna daa pɔɔri. Bi toonn na ki janibì, ŋanne teen ki bi boin yoo nan yoo a n chabib ki bin nyi ki saan kunkoouk paak ki saa mann maruŋ ki tur bi Yennu. ⁹ Ii te ki bi numm-ii mɔn

* **5:3** 5.3 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

ki bii tuun toonpaara, ɳanne saa te ki bi kan la yaak ki gbiintir faak nba jan na.”

10 Nanne ki daabguura na nan Israel teeb toona saakab na nyii ki saan pak Israel teeb na a, “Kpanbar yet a u ji kii teeni mɔɔti, **11** a ii ji tuu saan ki lon mɔɔt ki tan chib, ɳaan ii bia tuu chib birikii maŋ ki lii yab nan yaa tuu chibin biaŋinba na.” **12** Ki niib na lin Ijipt tiŋ kur po ki loon mɔɔt na. **13** Ki daabguura na miamm a bii chibin birikii na, ki li yabint-ii tee nan baa daan tuu teemmm mɔɔt ki bi chibin biaŋinba na. **14** Ki Ijipt daabguura na boo Israel toona saakab nba ki bi jii toonn ki teen bi nuu ni na. Bi din boib a, “Bee ki i ki chibin ki li yab nan sinsinn na?”

15 Ki toona saakab na saan kpanbar na boor ki saa nyiiro a, “Chanbaa, bee ki a tun nna ki turiti? **16** Mɔtana bi ki teent mɔɔt, ɳaan bia miant a tii chibin birikii, ki bia boot, ɳaan li biit tee a niib na yare.”

17 Ki kpanbar na jiin a, “I tee gbannyakdamme ki ki loon toontumu, ɳanne teen ki i yeen a n chabi ki yin saan ki mann maruŋ ki tur Yennu. **18** Nmatir toonn ni man. Bi kan turi mɔɔti, ɳaan ii bia sii chibin nan yaa daan tuu chibin biaŋinba nae.” **19** Ki toona saakab na bann nan bi be mukir nie, kimaan waa pakib nan bi tee sii chibin nan baa daan tuu chibin nae daar kur, nan yenna kan pɔt na.

20 Baa ji nyii a bin kun na, ki bi la Moses nan Aarɔnn nba poŋ bo guuba na, **21** ki yetib a, “Yennu la yaa tun linbawa, ki saa dat i tuba nan

yaa te ki kpanbar nan u ḥaasaakab nant na. I turib sɔ̄nu nba ki bi saa kpite na.”

Biajinba ki Moses nyiir Yennu

²² Ki Moses ḥamat saan Yennu boor ki saa yet a, “N Yomdaaŋ, bee ki a dint a niib na biaki? Bee ki a tumin nna na? ²³ Laa nyii li piinu niwa, mi-i saan pak nan kpanbar maŋ faa wannin linba, u tuu ḥamm dinn niib na biake. A mun bia ki tun siar ki sommibi.”

6

¹ Nanne ki Yennu pak Moses a, “Mötana a saa la maa saa tun linba ki tur kpanbar maŋ. N saa miau ki wun te ki n niib n nyi. Barmɔnii, n saa miau ki wun te ki bin nyi u tiŋ ni.”

Biajinba ki Yennu yiin Moses

² Ki Yennu yet Moses a, “Mine tee Yennu. ³ N dɔ̄kit Abraham paak, nan Aisak paak, nan Jakob paak, ki tee Yabint Yennu-e, ḥaan n ki wann n mɔ̄ŋ ki turib nan n kasii sann nba tee Yennu na. ⁴ N bia lor n mɔ̄lor namm ki senn nan n saa turib Keenann tiŋ, tiŋ nba ki bi din tee saamm lej na. ⁵ Mötana, n gbat Israel teeb, binba ki Ijipt teeb diab daabisin ni na fabiniiwā, ki tiar n mɔ̄lor na. ⁶ Li paak, pakin Israel teeb maŋ nan n piakib a, ‘Mine tee Yabint Yennu, n saa nyinni daabisin nba ki i be Ijipt teeb nuu ni na. N saa jii n panchioŋ ki baar nan tubdatu bi paak ki tinni. ⁷ N saa teeni n tiŋ niib, ki sii tee i Yennu. Ki i saa bann nan mine tee i Yomdaaŋ Yennu, yoo nba ki n nyinni daabisin ni, Ijipt tiŋ ni na. ⁸ N saa jii-i ki baar nani tiŋ nba ki n por senn nan n saa

tur Abraham nan Aisak nan Jakob na ni, ki set saa jii tiŋ maŋ ki turi, ki li sii tee i faar. Mine tee Yennu.’ ”⁹ Ki Moses pak li kur ki tur Israel teeb, ḥaan ki bi ki gbiint, kimaan bi para pon dɔŋ biir nan biak nba ki bi di, bi daabisin ni nawa.

¹⁰ Nanne ki Yennu pak Moses a, ¹¹ “Saant ki pak Ijipt teeb kpanbar na a wun te Israel teeb na n nyi u tiŋ na ni.”

¹² ḥaan ki Moses jiin a, “Israel teeb na pon ki gbiintir n maan kaawa, ki tan boi Ijipt teeb kpanbar maŋ? N ki fit piak fanu.”

¹³ Ki Yennu yet Moses nan Aaronn a, “Pakin Israel teeb nan Ijipt teeb kpanbar na, a mine turi mɔb a yin nyinn ḥamm Israel teeb na Ijipt tiŋ ni.”

Ki jiin Moses nan Aaronn ḥaateeb sana po

¹⁴ Rubenn, wunba tee Jakob bijakper na, din mɔk bonjai bannae, ki bi tee Hanok nan Palu nan Hesronn nan Karmi; ḥamme tee yeejamm nba ki bi naakuut sana gaa namm na. ¹⁵ Simeonn din mɔk bonjai banloobe, ki bi tee Jemuel nan Jaminn nan Ohad nan Jakinn nan Sohar, nan Sawul, ki u naa nyii Keenann booru ni, ḥamme tee yeejamm nba ki bi naakuut sana gaa namm na. ¹⁶ Liifai mun din mɔk bonjai bantaae, ki bi tee Gersonn nan Kohaf nan Merari, ḥamme tee yeejamm nba ki bi naakuut sana gaa namm na. Liifai din dii bina kobik nan piintaa nan ḥanlore-e ki kpo. ¹⁷ Gersonn din mɔk bonjai banlee-e, ki bi tee Libni nan Simei, bi din mɔk yaaboona bonchiann. ¹⁸ Kohaf din mɔk bonjai bannae, ḥamme tee Amram nan Isar nan Hebronn nan Usiel. Kohaf din dii bina kobik nan piintaa nan

ηantaae ki kpo. ¹⁹ Merari din mɔk bonjai banlee-e, ηamme tee Mali nan Musi. Ηamme tee Liifai naakuut nan bi yaaboona.

²⁰ Ki Amram kɔɔn u baa niipoo Jokebed, ki mar Aarɔnn nan Moses. Amram din dii bina kobik nan piintaa nan ηanlore-e ki kpo. ²¹ Isar din mar bonjai bantaae, ηamme tee Kora nan Nefeg nan Sikri. ²² Ki Usiel mun mar bonjai bantaa, ηamme tee Misael nan Elsaſann nan Sitri.

²³ Ki Aarɔnn kɔɔn Aminadab bipoo Eliseba, ki u tee Nasonn niipoo, ki mar Nadab nan Abihu nan Eleasar nan Itamar. ²⁴ Kora din mɔk bonjai bantaae, ηamme tee Asir nan Elkana nan Abiasaf, ki bi tee Kora naakuut na yeejamm. ²⁵ Ki Aarɔnn bija Eleasar kɔɔn Putiel bipoo yeno, ki mar Finehas. Binba nae din tee Liifai booru ni naakuut yudamm.

²⁶ Aarɔnn nan Moses-e din tee binba ki Yennu yetib a, “Nyint Israel teeb na Ijipt tiŋ ni.”

²⁷ Ηamme din tee jab nba pak Ijipt kpanbar na a wun ηaa Israel teeb na.

Bianjinba ki Yennu pak nan Moses nan Aarɔnn

²⁸ Yennu nba pak nan Moses, Ijipt tiŋ ni na, ²⁹ u din yeto a, “Mine tee Yennu. Betir Ijipt kpanbar linba kur ki n paka na.”

³⁰ Naan ki Moses jiin a, “A mi nan n ki fit piak fanu, bee saa te ki kpanbar na n gbiint ki turimi?”

7

¹ Ki Yennu yeto a, “N saa te ki a tee nan Yennu nae kpanbar na boor, ki a ninja Aarɔnn sii tee a sɔkinii ki piak teeno. ² Pakin Aarɔnn linba kur

ki n wanna, ki u saa pak kpanbar na ki wun chab Israel teeb na ki bin nyi u tiŋ ni. ³ Naan n saa teen kpanbar na tubkangbatir, ki u kan gbiint ki turi, halii mi-i lekii tun yaarlituk toona biaŋinba Ijipt tiŋ ni. ⁴ Li paak, ki n saa baar nan tubdatu nba kaa paak Ijipt, ki nyinn Israel teeb nba tee n yab na Ijipt tiŋ ni. ⁵ Ijipt teeb na saa bann nan mine set tee Yabint Yennu, yoo nba ki n jii n paŋ ki wannib, ki nyinn Israel teeb na bi tiŋ ni.” ⁶ Nanne ki Moses nan Aarɔnn tun biaŋinba ki Yennu wannib na. ⁷ Moses din tee bina piinniime, yoo nba ki bi din pak nan kpanbar na, ki Aarɔnn mun tee bina piinniin nan ŋantaa.

Ki jiin Aarɔnn patu na po

⁸ Ki Yennu yet Moses nan Aarɔnn a, ⁹ “Li-i tee ki kpanbar na yet a yin tun bakiτnaŋ toonn ki wann i mɔŋje, fan bet Aarɔnn ki wun lu u patu na tiŋ ni, kpanbar na numm ni, ki patu na saa kpant waauk.” ¹⁰ Ki Moses nan Aarɔnn saan kpanbar na boor ki saa tun nan Yennu nba wannib biaŋinba na. Ki Aarɔnn lu u patu na tiŋ ni, kpanbar nan u saakab na numm ni, ki li kpant waauk. ¹¹ Nanne ki kpanbar na yiin u subindamm nan nyɔkdamm, ki bi jii bi nyɔkii na ki mun tun nna. ¹² Bi din lu bi patiie, ki li mun kpant wai. Naan ki Aarɔnn patu na nak bi patii na. ¹³ Kpanbar na lek din dia u tubkangbatin nae, ki ki gbiint linba ki Moses nan Aarɔnn pakɔ na, nan Yennu nba pak biaŋinba na.

Biaŋinba ki biiru baar Ijipt paak

Sɔn

¹⁴ Nanne ki Yennu pak Moses a, "Kpanbar na mantik teen tubkangbatire, ki yêt wun chab niib na ki bin nyi. ¹⁵ Saant ki cheto sanyiok ni, yoo nba ki u siik Nail mɔkir na ni. Jiin patu nba daan kpant waauk na, ki sik guuro mɔkir maŋ kpiŋ, ¹⁶ ki yeto a, 'Timm Hiibru teeb* Yomdaano Yennu nae tumin a n paka ki fan te ki u niib na n nyi, ki saa jiantɔ muuk ni. Naan li jii yoowa, nan mɔtana, a ki gbiinti. ¹⁷ Tɔn, chanbaa, Yennu yet nan a set saa bann waa tee wunba, kimaan waa yaa wun tun linba ki tura na. Gotirii, n yaa n jii patu nae ki faa nyun na, ki li saa kpant sɔn. ¹⁸ Janii nba be nyun na ni kur saa kpo, ki nyun na sii nubir bonchiann, ki Ijipt teeb na kan fit nyu nyun manji.' "

¹⁹ Ki Yennu pak Moses a wun bet Aarɔnn ki wun jii u patu na ki tantir kpenii na kur paak, nan bunii na kur paak, nan nyunbua kur paak, Ijipt tiŋ kur po. Nyun na saa kpant sɔme, ki tiŋ na kur po saa gbee nan sɔn, bi kunkoa nan soa kur saa gbee nan sɔme.

²⁰ Ki Moses nan Aarɔnn tun nan Yennu nba wannib biaŋinba na. Aarɔnn din jii u patu nae ki faa mɔkir maŋ nyun, kpanbar nan u saakab na kura numm ni, ki nyun na kur kpant sɔn. ²¹ Janii nba din be nyun na ni kur din kpoe, ki nyun na poi bonchiann, ki sɔɔ kan fit nyu. Ijipt tiŋ kur po din tee sɔme. ²² Ki kpanbar na nyɔkdamm mun tun nna, ki u bia ŋamm teen tubkangbatir, ki ki gbiint Moses nan Aarɔnn nba piak linba,

* **7:16** 7.16 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

nan Yennu nba yet biajinba na. ²³ Kpanbar na din ɣmat kun u ɣaak nie, ki u baka poŋ ki be linba kur tun na ni. ²⁴ Ijipt teeb na kur din gbii mɔ̄kgbiante, ki loon nyun bin nyu, kimaan bi din ki fit nyu mɔ̄kir na ni nyumi.

²⁵ Yennu nba din biir nyun maŋ, daa ɣanlore-e din gar.

8

Pɔ̄nta

¹ Ki Yennu yet Moses a, “Saan ki yet kpanbar na a Yennu yet a, ‘Naant ki n niib na n saan ki jiantin. ² Li-i tee ki a yêt, n saa dat a doo na tubir, ki te pɔ̄nta n gbee a tingbouŋ na. ³ Nail mɔ̄kir na saa gbee nan pɔ̄ntae, ki bi tan saa do ki baar a ɣaak ni, ki kɔ̄ a didɔ̄otuk ni, ki do a dɔ̄ɔnu paak, ki kɔ̄ a saakab ɣei ni, nan a niib ɣei ni, halii nan a diit ni, nan a jeteenbona ni. ⁴ Bi tan sii yuuk do a paak, nan a niib paak, nan a saakab paak.’”

⁵ Yennu din ɣamm yet Moses a, “Pakin Aarɔ̄nn ki wun jii u patu na ki tant kpenii paak, nan bunbunii paak, nan nyunbua paak, ki te pɔ̄nta n nyi ki gbee Ijipt tingbouŋ.” ⁶ Ki Aarɔ̄nn jii u patu na ki tant nyun na kur paak, ki pɔ̄nta nyii nyun maŋ ni ki piin Ijipt tiŋ kur po. ⁷ Naan nyɔ̄kdamm na mun din jii bi nyɔ̄kii ki teen nnae, ki te pɔ̄nta doo tiŋ na paak.

⁸ Ki kpanbar na yiin Moses nan Aarɔ̄nn ki yetib a, “Miat Yennu ki wun boon pɔ̄nta na, ki n saa chab niib na ki bin nyi, ki saan mann maruŋ ki tur Yennu.”

⁹ Ki Moses jiin a, “N par sii man nan man miar Yennu tura. Want yoo nba ki n saa miar ki tur fin nan a niib nan a saakab, ki pɔ̄nta na saa bot, ki nan yenɔ̄kɔ̄wa kan biari, see Nail mɔ̄kir ni.”

¹⁰ Ki kpanbar na jiin a, “A won miar ki turin wonn.”

Nanne ki Moses yet a, “N saa tun nan faa loon biaŋinba na, ki fan bann nan yensiar kaa ki tee nan ti Yomdaano Yennu na. ¹¹ Pɔ̄nta na saa bot fin nan a niib nan a saakab boor, ki nan pɔ̄ntira kan biar see mɔ̄kir ni kuukɔ̄.” ¹² Ki Moses nɔ̄n Aarɔ̄nn seet kpanbar na boor, ki Moses miar Yennu a wun boon pɔ̄nta nba ki u te ki bi baar kpanbar paak na. ¹³ Ki Yennu tun nan Moses nba miar biaŋinba na, ki te pɔ̄nta nba be ɻei ni nan nanyera ni, nan tiŋ na kur po kpo. ¹⁴ Doo na ni niib din bakir pɔ̄nta maŋ ki poon poon, ki tiŋ na kur po tan gbee nan pɔ̄ntkpeka, ki nubir poi. ¹⁵ Kpanbar na nba la nan pɔ̄nta na kpo yoo nba, ki u ɻamm teen tubkangbatir nan Yennu nba pak na, ki yêt wun gbiint Moses nan Aarɔ̄nn nba pak linba na.

Kobiaba

¹⁶ Ki Yennu yet Moses a, “Pakin Aarɔ̄nn ki wun jii u patu na, ki faa tiŋ, ki Ijipt tiŋ kur po tanbiinii saa kpant kobiaba.” ¹⁷ Ki Aarɔ̄nn jii u patu na ki faa tiŋ, ki Ijipt kur po tanbiinii kpant kobiaba, ki junt niib nan bonkobit kur. ¹⁸ Ki nyɔ̄kdamm na mun yibir a bin jii bi nyɔ̄kii ki te kobiaba n baar, ɻaan bi din gbara. Kobiaba din bee Ijipt tiŋ na kur po, ¹⁹ ki nyɔ̄kdamm na yet kpanbar na a, “Yennu-e tun linba na.” Naan ki kpanbar na teen

tubkangbatir nan Yennu nba yet bianjinba na, ki ki gbiint Moses nan Aarɔnn nba piak linba na.

Kpajuut

²⁰ Ki Yennu yet Moses a, “Wonn sanyiɔk ni, a won saan chet kpanbar na, yoo nba ki u siik mɔkir, ki pakɔ nan Yennu yet a, ‘Naant ki n niib na n saan ki jiantin. ²¹ N kpaanae nan fi-i kii te ki bi nyii, n saa baar nan kpajuut i paak, ki dat fin nan a saakab nan a niib tuba. Ijipt teeb ɔei saa gbee nan kpajuut, ki tiŋ na kur po saa gbee namm. ²² Naan n saa te ki kpajuut maŋ kan baar Gosenn yent ni, siaminba ki n niib be na. N saa tun linba nae ki yin bann nan min Yennu tuun siar tiŋ na ni. ²³ N saa te ki bɔkitu be n niib nan a niib sinsuuŋ ni. Bakitnauŋ toon na won saa tun wonne.’ ” ²⁴ Ki Yennu tun kpajuut bonchiann kpanbar na ɔaak ni, nan u saakab na ɔei ni, ki kpajuut na biir Ijipt tiŋ kur.

²⁵ Nanne ki kpanbar na tun yiin Moses nan Aarɔnn ki yetib a, “Saat man ki saa mann maruŋ ki tur i Yennu, Ijipt tiŋ na ni.”

²⁶ Ki Moses jiin a, “Li ki took nan tin tun nna. Ti-i jii bonkobit ki mann maruŋ ki tur ti Yomdaanɔ Yennu, li saa donn Ijipt teeb na wutoawa. Ti-i jii bonkobit na ki mann maruŋ siaminba ki Ijipt teeb saa lat, bi saa donn wutoae ki jaatit tana kpit. ²⁷ Li tee tin somm daa ɔantaae ki saan kunkoouk paak ki saa mann maruŋ ki tur ti Yomdaanɔ Yennu, nan waa wannit bianjinba na.”

²⁸ Ki kpanbar na jiin a, “Li-i tee ki i kan saan fɔkit, n bo saa chabi, ki yin saan muuk ni ki saa

mann maruŋ ki tur i Yomdaanɔ Yennu-wa. Miatɔ ki turin.”

²⁹ Ki Moses jiin a, “Mi-i nyii nna na, n saa miar Yennu, ki wonn kpajuut na won sii kaa, fin nan a saakab nan a niib boor. Naan a ji daa kpannit, ki goi niib na ki bi daa saa mann maruŋ ki teen Yennu.”

³⁰ Ki Moses seet kpanbar na boor, ki miar Yennu, ³¹ ki Yennu tun nan Moses nba miar biaŋinba na. Ki kpajuut na yaat kpanbar na boor, nan u saakab nan u niib na kur boor; ki kpajuuk nan yenɔkɔɔwa ki biari. ³² Naan kpanbar na bia din ŋamm teen tubkangbatire, ki poŋ ki sak ki niib na n saani.

9

Bonkob-kuuk

¹ Ki Yennu pak Moses a, “Saant ki yet kpanbar na a timm Hiibru teeb* Yomdaanɔ Yennu na yet a, ‘Naant ki n niib na n saan ki jiantin. ² Fi-i yaanni yêt fan te ki bin nyi saan, ³ n saa dat a tubir, ki baar nan yiaru a bonkobit kur paak, a taanii nan bonii nan laagumiinba nan nei nan pei nan buunii kur. ⁴ N saa te ki bɔkitu be Israel teeb bonkobit nan Ijipt teeb bonkobit sinsuuk ni, ki Israel nirɔ bonkobuk kan kpo. ⁵ Min Yennu senn wonne ki li tee daar nba ki n saa tun linba na.’”

⁶ Ki li yent sanyiɔk, ki Yennu tun nan waa yet na, ki Ijipt teeb na bonkobit ji kpenn, ŋaan ki Israel teeb na bonkobit nan yenɔkɔɔwa ki kpo. ⁷ Ki kpanbar na boi linba tun na po, ki bi pakɔ

* **9:1** 9.1 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

nan Israel teeb na bonkobit nan yenɔkɔɔwa ki kpo. Naan ki u bia teen tubkangbatir, ki yêt wun chab niib na ki bin saan.

Mɔra

⁸ Nanne ki Yennu yet Moses nan Aarɔnn a, “Fint mutunn ni tanpent niipuk munjaa nna, ki Moses n saa lur sanpaapo kpanbar na boor. ⁹ Li saa yat sanpaapo ki tee nan tangbiruŋ nae Ijipt tiŋ kur po, ki lokir kur po, li sii baat nan mɔra niib paak, nan bonkobit paak, ki chat tee fiat.” ¹⁰ Ki bi jii tanpent na ki saan set kpanbar na tɔɔnn po, ki Moses lur sanpaapo, ki li baar nan mɔra niib na paak, nan bonkobit na paak, ki chat teen fiat. ¹¹ Nyɔkdamm na ji din ki fit baar Moses boori, kimaan bi mɔŋ gbanant kur din tee mɔra, nan Ijipt nileeb na gbanant nba tee mɔra bianjinba nae. ¹² Naan Yennu din teen kpanbar na tubkangbatire, nan ŋɔɔ Yennu nba pak na, ki kpanbar na ki gbiint Moses nan Aarɔnn nba piakɔ linba na.

Sakaana

¹³ Ki Yennu bia yet Moses a, “A won chet kpanbar na wonn sanyapob ni, ki pakɔ nan yimm Hiibru teeb[†] Yomdaano Yennu yet a, ‘Naant ki n niib n saan ki saa jiantin. ¹⁴ Fi-i kii te ki bi saan, n ji kan dat a saakab nan a niib kuukɔɔ tuba kaa, ŋaan n saa dat a mɔŋ tubira, ki fan bann nan sɔɔ kaa tingbouŋ na ni ki tee nan min na. ¹⁵ Mi-i bonni yaa man wokit n nuu ki baar nan yiaru fin nan a niib paak, i bo saa kpo gbenna. ¹⁶ Naan maa loon man wanna n yiikoo nae, ki n

[†] 9:13 9.13 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

te ki a fo, a lin te ki n sann n tant tingbouŋ na kur po. ¹⁷ Naan ki a teen garuk ki yêt fan chab n niib ki bin nyi saan. ¹⁸ Wonn nna yoo, n won saa tun sakaangbeŋa nba daa ki mi baar Ijipt tingbouŋ na ni, durinya pinpiik niwa. ¹⁹ Mötana, turin məb ki bin kɔɔn i bonkobit nan linba kur be nanyer po, ki bii be loor ni. Sakaangbeŋa saa baar niib nan bonkobit nba kur be nanyer, ki siar ki dɔɔkib na paak, ki bi kur saa kpo.' " ²⁰ Kpanbar saakab na yemm din tin jaŋmaanii nan Yennu nba yet linba maŋ, ki loon bi daaba nan bi bonkobit diit ni, a lin goɔrib. ²¹ Naan leeb ḡarin din ki gbiint Yennu maan na, ki nyik bi bonkobit nan bi daaba nanyer po.

²² Ki Yennu yet Moses a, "Dont a nuu sanpaapo ki tokin sanpagbouŋ, ki sakaangbeŋa saa baa Ijipt tiŋ kur po, niib paak, nan bonkobit paak, nan bonbuburit kur nba be tiŋ na ni paak." ²³ Ki Moses donn u patu na sanpaapo, ki satianii nan sanyikintii nan sakaangbeŋa baar, ki damm tiŋ na. ²⁴ Yennu din tun sakaangbeŋa, nan satianii nan sanyikintii, ki li nyii lokir kur po. Li din tee sakaangbeŋa nba ki Ijipt teeb daa ki ban la pinpiik niwa. ²⁵ Ijipt tiŋ kur po, sakaangbeŋa na din kpii bont kur, li niib nan bonkobit nba be yeenin ni. Li din kɔnn bonbuburit nan tiinii kure. ²⁶ Naan Gosenn yent ni, siaminba ki Israel teeb be na kɔɔe, ki sakaana na din ki baari.

²⁷ Ki kpanbar na yiin Moses nan Aarɔnn, ki tan yetib a, "Mötana n tun biira, Yennu mɔk mɔnii, ki min nan n niib mɔk kaat. ²⁸ Miat Yennu. Saatianii nan sakaangbeŋa na jaŋita. N senn mɔsonn nan n saa chabi yin nyi saan, li ki tee

yii ji kii taantir kaa."

²⁹ Ki Moses yetɔ a, "Mi-i nyii doo na ni yoo nba, n saa donn nii sanpaapo ki miar Yennu, ki satianii na saa gbenn, ki sakaangbeŋa ji kan baa, ki fan bann nan tingbouŋ na tee Yennu yare. ³⁰ Naan n mi nan fin nan a saakab ki tiin Yomdaano Yennu."

³¹ Linba naan gungunt ki bi yi flakis, nan jeet nba ki bi yi baale na din biire, kimaan baale din beera, ɳaan ki flakis ɳarin yiin puuk. ³² Naan jeet nba ki bi yi wiit‡ na ɳarin din ki biir, kimaan ɳann ki beet li yoo.

³³ Ki Moses fir kpanbar na boor ki nyii doo na ni, ki saa donn nii sanpaapo ki miar Yennu, ki satianii nan sakaangbeŋa nan saak na kur ji din goɔr. ³⁴ Kpanbar na nba la linba kur tun na, ki u bia tun ki biir, ki ɳɔɔ nan u saakab na teen tubkangbatin, nan sinsinn na. ³⁵ U din ki chab ki Israel teeb na nyii saani, nan Yennu nba din yet ki Moses sɔkin na.

10

Naasuut

¹ Ki Yennu yet Moses a, "Saant ki saa la kpanbar na. N teen ɳɔɔ nan u saakab na kur tubkangbatae, a lin te ki man fit tun bakitnauŋ toona na bi boor ni, ² ki lin bia te ki yin tan fit pak i waas nan i yaabonna maa laŋ Ijipt teeb biaŋinba, yoo nba ki n tun bakitnauŋ toona na. I kura na saa bann nan mine tee Yabint Yennu."

‡ **9:32** 9.32 Wiite ki bi dia tee boroboro.

3 Ki Moses nan Aaronn saan kpanbar na boor ki saa yetɔ a, “Timm Hiibru teeb* Yomdaano Yennu yet a, ‘Taar munjaae ki a saa yêt fan sakin a mɔŋ ki turimi? Chabin n niib ki bin saan ki jiantin. **4** Fi-i yêt bi chabu, n won saa baar nan naasuut a tiŋ na paak. **5** Bi sii yab bonchiann ki piin tiŋ na kur po. Bi saa ŋman linba kur tenn, ki sakangbeŋa na ki biiri, nan tiinii nba daan biar nawa. **6** Bi saa gbee fin kpanbar ŋaak, nan a saakab ŋei, nan a niib na kur ŋei. Bi sii yab ki gar linba kur ki i yeejamm mi la.’ ” Ki Moses yaat saan.

7 Nanne ki kpanbar ŋasaakab yet ŋɔɔ kpanbar a, “Jɔɔ na mantik turit woribuk bonchiann. Naant ki Israel teeb na n nyi ki saan ki saa jiant bi Yomdaano Yennu na. A ki bann nan Ijipt boontire-e?”

8 Nanne ki bi yiin Moses nan Aaronn ki jen namm kpanbar boor, ki u tan yetib a, “I saa fit saan ki saa jiant i Yabint Yennu na, ŋaan lamme tee bin saani?”

9 Ki Moses jiin a, “Ti kura saa saane, ti waas nan ti saakab kura. Ti saa jii ti bonjai nan ti bonpoi, nan ti pei nan ti buunii nan ti nei, kimaan li tee tin teen jaamme ki baak Yennu.”

10 Ki kpanbar na yet a, “N por Yennu nan n kan sak ki yin jii i poob nan i waasi. Li want nan i lorin yin kɔn nante. **11** Aaii. Li-i tee ki i loon yin jiant Yennu-ie, jab na kɔɔe saa saan.” U din pak nnae, ŋaan ber Moses nan Aaronn ki nyinnib.

* **10:3** 10.3 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

¹² Nanne Yennu yet Moses a, “Tantir a nuu Ijipt tingbouŋ paak, ki lin te naasuut n baar. Bi saa baar ki tan ŋman linba kur pia, nan linba kur ki sakaangbeŋa daan ki biirir-i.” ¹³ Ki Moses donn u patu na sanpaapo, ki Yennu te wouŋ nyii yondo po ki da tiŋ na paak, li daar yonnu nan nyiok kur. Li tan yentir na, ki sɔɔ wouŋ na baar nan naasuut nawa. ¹⁴ Bi din baar naasubure, ki be tiŋ na kur po. Li naasuut din yab ki gar naasuut nba kur mi baar, ki bia yab gar naasuut nba kur saa mi baara. ¹⁵ Bi din piin tiŋ nae, ki tiŋ na ji tan bɔn nan ŋamm kuukɔɔ, ki bi ŋman linba kur ki sakaangbeŋa na daan tenn, nan tilɔɔna kur nba be tiinii paak. Famaatir din ki tenn tisiak, koo bonpipiasiɔk paak, Ijipt tiŋ ni.

¹⁶ Ki kpanbar na yiin Moses nan Aarɔnn yiama ki tan yetib a, “N tun ki biir i Yomdaanɔ Yennu, ki bia tun biiriwa. ¹⁷ Mɔtana, nyikin chabin n biit biak, ŋjaan miar i Yomdaanɔ Yennu, ki wun nyinnin tubdatchioŋ na ni.” ¹⁸ Ki Moses fir nyii ki saa miar Yennu. ¹⁹ Ki Yennu tunn wouŋ nba bo nyii yondo po na, ki li ji nyii yonbaa po ki daa saa yondo po, ki tee wonpaaruk, ki jii naasuut na ki saan sikimm mɔkgbeŋir nba ki bi yi Mɔkmuŋ na ni. ²⁰ Ki naasuuk nan yenɔkɔɔwa din ki biar tiŋ na paaki. Naan Yennu din teen kpanbar na tubkangbatire, ki u ki chab Israel teeb na ki bi nyii.

Bunbɔnchiɔŋ

²¹ Ki Yennu yet Moses a, “Dont a nuu ki tokin sanpaak, ki bunbɔnchiɔŋ saa dɔkin Ijipt tiŋ.” ²² Ki Moses donn u nuu ki tokin sanpaak, ki

bunbɔnchiɔŋ baar Ijipt, daa ɳantaa. ²³ Ijipt teeb na ji din ki laat bi leebi, ki li daa ni, sɔɔ ki nyii u ɳaak ni ki saan siari. ɳaan yentu din be Israel teeb na boor.

²⁴ Ki kpanbar na yiin Moses ki yetɔ a, “Ii saa ki jiant Yennu, i poob nan waas kura n wei-i ki saan. ɳaan i pei nan i buunii nan i nei ɳarin saa biar nnae.”

²⁵ Ki Moses jiin a, “ɳann ɳarin, a saa turit bonkobit nba ki ti saa mann maruŋ, nan binba ki ti saa teen mujoonu piinii ki tur ti Yomdaano Yennu-e. ²⁶ Aaii, ti saa jii ti bonkobite, nan yenɔkoɔwa kan biari. Timme kpan saa gann bonkobit nba ki ti saa jii ki jiant ti Yomdaano Yennu. Ti-i kii baar len, ti kan bann bonkobit nba ki ti saa mann maruŋ ki turɔ.”

²⁷ Yennu din teen kpanbar na tubkangbatir, ki u ki chab ki bi saan. ²⁸ Kpanbar na yet Moses a, “Botir nna na. Ii mi ki n ji la-a. Mi-i la-a daar nba, a saa kpoe.”

²⁹ Ki Moses jiin a, “A mɔk mɔnii. A ji kan mi lami.”

11

Biaŋinba ki Moses pak bijakpera kuun po

¹ Nanne ki Yennu yet Moses a, “N saa ɳamm tun tubdatu yenn kɔɔe Ijipt kpanbar nan u niib paak. Li poor po ki u saa chab ki yin nyi ki saan. Barmonii, u saa ber i kur ki nyinni nnawa. ² Yetir Israel teeb na, a bin boi Ijipt teeb nba tee bi leeb, ki gaar likirii nan salima bona.” ³ Yennu din te ki Ijipt teeb na tur Israel teeb na baakir. Barmonii,

saakab na nan niib na kur din mi nan Moses tee nijaanne.

⁴ Ki Moses yet kpanbar na a, “Yennu yet a, ‘Tansuunii, n saa lin Ijipt kur po, ⁵ ki bikperik nba tee bonjak kur Ijipt tiŋ na ni saa kpo, laa nyii kpanbar bijakper, wunba bo tan saa di u baa naan, ki saa tuu daabpook nba tee ninnannɔ na bijakper. Bonkobit bonjasinsina kur bia saa kpowaa. ⁶ Kpemɔnii sii be Ijipt kur po bonchiann, ki li kpemɔnii booru daa ki mi baar Ijipt, ki bia ji kan mi baari, ⁷ ɳaan nan bɔka gbaa kan gbekin Israel teeb, koo bi bonkobiti. Nanne ki i saa bann nan min Yennu teen bɔkitu, Israel teeb nan Ijipt teeb sinsuuk ni.’ ” ⁸ Ki Moses pak joont a, “I saakab kur tan saa baar ki gbaan n tɔɔnn, ki barimin a n jii n niib kur kii nyi kii saa. Li poor poe ki n saa yaat saan.” ɳanne ki Moses fir nan wutochiong, ki nyii ɳaan nyik kpanbar na.

⁹ Yennu poj din pak Moses a, “Kpanbar na kan gbiint a maami, ki lin te ki man tun bakitnaun toona bonchiann, Ijipt tiŋ na ni.” ¹⁰ Moses nan Aarɔnn din tun bakitnaun toona na kura, kpanbar na boor ni, ɳaan Yennu din teen kpanbar na tubkangbatir, ki u ki chab Israel teeb na ki bi nyii Ijipt tiŋ ni.

12

Ki jiin yikitgar jaamm po

¹ Ki Yennu pak Moses nan Aarɔnn, Ijipt tiŋ ni a, ² “Binn kur ni, ɳmaarik nae sii tee i ɳmaasinsinn. ³ Jiin mɔmaan na ki tur Israel teeb na kur a: ɳmaarik na dapiik daar, sɔɔ kur n

jii pegann koo bugann ki ɳɔɔ nan u ɳaateeb n ɳman. ⁴ Li-i tee wunba yaa ɳaateeb ki yab, ki kan fit ɳman bonkob-munn gbenn, wun te ki ɳɔɔ nan u ɳakpiak n chent bonkobuk na, biaɳinba ki bi ɳei niib yabint tee, nan biaɳinba ki sɔɔ kur saa fit ɳman. ⁵ I saa fit gann peeuk koo buuk, ɳaan li kpaa talase ki bonkobuk na-ii tee bonjak, kii bia kii tee wunba dii binn yennkɔɔ, ki bia daa mɔɔk daŋ u gbanant paaki. ⁶ Ki ɳmaarik na dapiik nan ɳanna daar daajoouk, Israel teeb na kur n kpi bonkobit na. ⁷ Niib na n jii sɔn na waan, ki lia bi ɳei nba ni ki bi yaa bin ɳman nant na tammɔkpianii, nan tammɔi yura paak. ⁸ Li daar nyiɔko ki i saa pur nant na, ki ɳman nan titutont, nan boroboro nba ki datiŋ kaa leŋ. ⁹ I daa yak, koo ki ɳman kaati, ɳaan ii pur ki ɳman, li yur nan biana nan nɔɔk ni nant kur. ¹⁰ I daa tent siar ki li yentir sanyiɔku. Siar-i tenn ki li yent sanyiɔk, yin kabinir. ¹¹ Li tee yin dir yian yiame, kimaan i saa teen sommir siirewa, ki i taasaat be i taa ni, ki i patii be i nii ni. Li tee yukitgar jaamme ki teen min Yennu baakir.

¹² “N saa lin li daar nyiɔk Ijipt kur po, ki kpi bonjakperii kur, li niib nan bonkobit kur, ki dat yennii nba kur ki Ijipt teeb jiantir na tuba. Mine tee Yabint Yennu. ¹³ Sɔn nba be tammɔi paak nae sii tee nyinn, ki want yaa be ɳei nba ni. Mi-i la sɔn na, n saa yukir gare, ki kan paanii daŋ, yoo nba ki n daar Ijipt teeb tuba na. ¹⁴ Ii tuu tiar daar na ni, ki di jaamm, ki lii tiani min Yabint Yennu nba tun linba. Ii di jaamm maŋ binn kur.”

Ki jiin boroboro nba ki mɔɔ datiŋ jaamm po

¹⁵ Ki Yennu yet a, “I daa di boroboro nba ki datiŋ be lenj, ki saa tuu daa ḷanlore. Ii di boroboro nba kaa datiŋ. Sinsinn daar na ni, ii nyinn datiŋ kur nba be i ḷei ni, kimaan wunba dii boroboro nba mɔk datiŋ, daa ḷanlore maŋ ni, n ji kan pukinɔ n niib po. ¹⁶ Sinsinn daar na, nan daajanlore daar na ni kur, ii tuu taan leeb ki jiantin. Sɔɔ daa tuun toonn li daa ni, ḷaan i tuu saa fit teen jeet. ¹⁷ Ii dia jaamm na, kimaan li daar ninje ki n nyinn i booru na Ijipt tiŋ ni. Binn kur, ii tuu teen jaamm daar na ni. ¹⁸ Laa nyii ḷmaasinsinn na dapiik nan ḷanna daar daajouuk, ki saa tuu li dapiinlee nan yenn daar daajouuk, sɔɔ daa di boroboro nba mɔk datinji. ¹⁹⁻²⁰ Li saa jii daa ḷanlore ki sɔɔ daa kɔɔ nan datiŋ u ḷaak ni, laa lek tee doo bik koo boorganu-i dii boroboro nba mɔk datiŋ, n ji kan pukinɔ n niib po.”

Sinsinn yikitgar jaamm

²¹ Ki Moses yiin Israel teeb tɔɔndamm kur ki yetib a, “Sɔɔ kur n gann pejagann koo bujagann ki kpiu, ki u ḷaateeb n di yikitgar tiaru jaamm. ²² Patir dufatlai ki sikin ḷmaŋ nba see nan bonkobit sɔn na ni, ki lia lia sɔn na i ḷei tammɔkpianii nan tammɔi yura paak. Sɔɔ daa nyi u ḷaak ni nan laa tan saa yent. ²³ Yennu-i lin Ijipt a wun kpi Ijipt teeb na, u saa la sɔn nae i tammɔkpianii nan i tammɔi yura paak, ki u kan te ki kuun malaka na n kɔɔ i ḷei ki kpiini. ²⁴ Yimm nan i waas na tee yin gaar sennu nae kii dia bina kur. ²⁵ Yi-i kɔɔ tiŋ nba ki Yennu senn mɔsonn a wun turi na ni yoo nba, li kpaa

talas yin mann maruŋ na. ²⁶ Li-i tee ki i waas boi-i a, ‘Maruŋ na paaki-i?’ ²⁷ yin jiin a, ‘Li tee yuktgar tiaru maruŋo ki baakit Yennu, kimaan u din yakir Israel teeb ḥeie, Ijipt tiŋ ni, ki kpii Ijipt teeb na, ḥaan nyikit.’ ”

Ki Israel teeb na gbaan ki jiant Yennu. ²⁸ Li poor po ki bi saan ki tun linba ki Yennu wann Moses nan Aarɔnn a bin tun na.

Ki jiin bijakpera kuun po

²⁹ Ki tansuuni nba tan baar, ki Yennu kpii bijakpera na kur Ijipt tiŋ ni, laa nyii kpanbar bijakper, wunba tee u naan fadiiro, ki saa tuu dansarkɔɔrɔ nba be dansarik ni bijakper, ki bonkobit na wakperii kur kpo. ³⁰ Li nyiɔk ki kpanbar na, nan u saakab, nan Ijipt niib na kur yerik. Ijipt kur po din gbee nan kpemɔniie, kimaan ḥasiak din kaa ki bonjak ki kpo-o. ³¹ Li nyiɔk na ki kpanbar na tun yiin Moses nan Aarɔnn ki tan yetib a, “Ii nyi man, yimm nan i niib Israel teeb. Nyimin n tiŋ na ni, kii saa ki saa jiant Yennu nan yaa pak biaŋinba na. ³² Jiin i pei nan i nei nan i buunii kii nyi. Ii bia miar Yennu ki wun turin piisin.”

³³ Ki Ijipt teeb na korin Israel teeb na a bin teen yian yian ki nyi, ki yeen a, “I-i kii nyii, ti kur saa kpowwa.” ³⁴ Ki Israel teeb na jii boroboro yonmaatuk nba ki datiŋ kaa len, ki teen bi jeteenbona ni, ki jii pɔbin bi kaliit ni, ki buk. ³⁵ Israel teeb maŋ din tun nan Moses nba pakib biaŋinba nae, ki boi bi leeb nba tee Ijipt teeb na salima nan likiri nan laanii nan liant po. ³⁶ Yennu din te Ijipt teeb na teen Israel teeb na

baakir, ki turib linba kur ki bi boi na po. Li din teen nnae, ki Israel teeb na jii Ijipt teeb gor ki yaat nann.

Biajinba ki Israel teeb nyii Ijipt tiŋ ni

³⁷ Ki Israel teeb na nyii Ijipt ki somm taatinj, ki nyii Rameses ki saa Sukof. Jab kann din tee nan tusaa kobii ḥanloob nae, ki poob nan waas kann ki pukin lenj. ³⁸ Ki nileeb bonchiann din weib ki saan, ki pukin pei nan buunii nan nei. ³⁹ Bi din jii boroboro yonmaatuk nba ki datij kaa leŋ, ki bi nyii nann Ijipt nae ki pur, kimaan Ijipt teeb na din nyinnib berike, ki bi din ki mɔk yaak nba saa teen bi jeet siir, koo ki teen boroboro nba mɔk datini.

⁴⁰ Israel teeb na din kar Ijipt tin ni bina kobii ḥanna nan bina piintaae. ⁴¹ Daar nba ki bina kobii ḥanna nan bina piintaa gbenn na, ki Yennu niib maŋ booru kur nyii Ijipt. ⁴² Nyioko ki Yennu din guur ki nyinnib Ijipt tiŋ ni, ki nyiɔk maŋe ki bi jii tur Yennu, ki li tee nyiɔk nba kpaa talas ki tur Israel teeb, ki bi tuu sii nyɔɔn binn kur.

Ki jiin yikitgar tiaru jaamm sennii po

⁴³ Ki Yennu yet Moses nan Aarɔnn a, "Yukitgar tiaru jaamm senniie na: Boorganu kan di yikitgar tiaru jaamm na. ⁴⁴ Naan daabir nba ki i daau saa fit di jaamm na, li-i tee ki i dɔŋ pot u punn. ⁴⁵ Wunba tee boorganu-i baar ki kan kar, koo wunba ki i jiiu ki u tuun toonn ki gaan paauk, ki bia ki tee Israel niro kan diri. ⁴⁶ Yaa teen jeet na ḥaak nba ni na, ii di leŋ, i daa nyi nann nanyer. I bia daa yee bonkobuk na kpaba. ⁴⁷ Li kpaa talas ki Israel niib kur-ii di jaamm na, ⁴⁸ ḥaan

wunba ki bi ki pot u punn, ɳɔɔ kan di. Boorganu-i kɔɔ nani ki tan loon wun di jaamm na ki baakit Yennu, yin sint pot ɳɔɔ nan u ɳaabonjai kura puna, ki u ji sii tee nan Israel teeb matik na, ki saa fit pukin jaamm na ni. ⁴⁹ Sennboor-yenne dia yimm Israel teeb nan boorganu nba baar kɔɔ nani na.” ⁵⁰ Ki Israel teeb na sak ki tun linba kur ki Yennu wann Moses nan Aarɔnn na. ⁵¹ Li daar ki Yennu nyinn Israel teeb booru kur Ijipt tiŋ ni.

13

Bianjinba ki bi jikit bi bijakpera ki teen Yennu

¹ Li poorpo ki Yennu yet Moses a, ² “Ii jiin i matsinsina bonjai kur ki turin, kimaan Israel teeb bikperik kur nba tee bonjak, nan bonkobit sinsinn matii nba tee bonjai tee n yabe.”

Ki jiin boroboro nba kaa datiŋ jaamm po

³ Ki Moses yet niib na a, “Tiat dinna daar nba na man, daar nba ni ki i nyii Ijipt, siaminba ki i din tee daaba na. Daar na nie ki Yennu jii u panchiong ki nyinni. Soo daa di boroboro nba ki datiŋ be li ni. ⁴ I nyii Ijipt daar na nie, ɳmaasinsinn nba tee Abib na ni. ⁵ Yennu por kat nan u saa tur i yeejamm tinj nba ki Keenann teeb nan Hef teeb nan Amor teeb nan Hif teeb nan Jebus teeb be leŋ na. Li-i tee ki u baar nani tinjaj nba mɔ̄k koorin na ni, li kpaa talas yii di jaamm na, binn kur ɳmaasinsinn ni. ⁶ Ii tuu di boroboro nba kaa datiŋ na ki saan tuu daa ɳanlore, ki daajanlore daar na, yin di jaamm na ki baakit Yennu. ⁷ Jiin daa ɳanlore na ki daa di boroboro nba mɔ̄k datiŋi, kimaan datiŋ, koo

boroboro nba mɔk datin̄ ki tee lii be siar boor, i tin̄ ni. ⁸ Jaamm na-i piin yoo nba, yin pak wann i waas nan yaa tuun linba na kur paak tee Yennu nba din tun linba ki turi, yoo nba ki u nyinni Ijipt tin̄ ni nae. ⁹ Jaamm na dinu sii tee tiarime, ki tee nan bont nba sii pir i nii ni, koo ki taab i yugbia paak na, li tuu saa tiari ki yin yet ki bia tumii Yennu sennu, kimaan Yennu jii u panchioŋ nae ki nyinni Ijipt tin̄ ni. ¹⁰ Ii tuu di jaamm na, yoo nba ki n senn na, binn kur ni.

Ki jiin bijakpera po

¹¹ “Yennu saa jii-i ki baar nani Keenann teeb tin̄ nba ki u por kat nan u saa jii tur yimm nan i yeejamm na ni. Wuu jii tin̄ na ki turi yoo nba, ¹² li kpaa talas ki yin jii i matsinsina nba tee bonjai kur ki tur Yennu. I bonkobit matsinsina nba tee bonjai kur tee Yennu yabe. ¹³ Naan li kpaa talas yin jii pejabir ki pa Yennu, ḡaan gaar boŋ sinsinn matik nba tee bonjak kur. Yi-i kii loon yin pa ki gaarɔ, yin ḡman kɔnn u turu. Li kpaa talas yin tuu ḡmat daa i bijakpera kur Yennu boor. ¹⁴ Li-i tee ki i bonjak tan boi-i maruŋ na paak, yin pakɔ a, ‘Yennu jii u panchioŋo ki nyinnit Ijipt tin̄ ni, siaminba ki ti din tee daaba na, ¹⁵ yoo nba ki kpanbar na din tee tubkangbatir ki yêt wun chabit ki tin nyi na, Yennu din kpii bonjakperik kure Ijipt tin̄ ni, li nisaarii nan bonkobit kur, ḡanne teen ki ti tuu jii bonkobit bonjakperii kur ki mann maruŋ ki tur Yennu, ḡaan ḡmat daa ti bijakpera na Yennu boor. ¹⁶ Maruŋ na tee tiarue ki turit, ki tee nan bont nba sii lor niro nuu ni,

koo ki taab u yugbiar paak na. Li saa tiarit nan Yennu jii u panchioŋo ki nyinnit Ijipt tiŋ ni.' "

Ki jiin sanpagbouŋ nan mutootir po

¹⁷ Ijipt kpanbar nba chab Israel teeb na ki bi nyii yoo nba, Yennu din ki jiib ki tɔkin sɔnu nba kook mɔkgbeŋir ki saa Filistia tiŋ ni na kaa, ɳaan sɔnu manje din tee sɔnjinjiŋ. Yennu din dukin a, "N ki loon niib na n tan lebit bi dudukit ki ɳmat Ijipt, li-i tee ki bi bann nan bi tan saa kɔnewa." ¹⁸ U din tɔkin namm sɔŋgɔntiie ki gaar kunkoouk po ki took Mɔkmuŋ na. Ki Israel teeb na dia bi jatiat ki teen siir nan tɔb.

¹⁹ Moses din jii Joosef kpaba, nan Joosef nba din te ki Israel teeb por senn nan bi saa tun bianjinba na, kimaan Joosef din yet a, "Yennu-i nyinni, yin jii n kpaba ki saan nann."

²⁰ Israel teeb na din fiir Sukof ki saaŋ kar Etame ki kpian kunkoouk na. ²¹ Yonnu ni, ki Yennu gar bi tɔɔnn, ki be sanpagbouŋ ni ki wantib sɔnu, ki nyiɔk mun ki u gar bi tɔɔnn ki tee nan mutootir na ki teemmm yentu, a bii fit kii somm yonnu nan nyiɔk. ²² Sanpagbouŋ na din tun be-e bi tɔɔnn yonnu ni, ki mutootir na mun be nyiɔk.

14

Ki jiin Mɔkmuŋ na pootu po

¹ Ki Yennu pak Moses a, ² "Betir Israel teeb na ki bin tunn saan kar Pi Hahirof nba be Migdol nan Mɔkmuŋ sinsuuk ni, ki kpia Baal Sefonn na. ³ Kpanbar na saa dukin nan Israel teeb na lin turime yent na ni, ki kpaan sɔnu nba ki bi saa nyi kunkoouk na ni. ⁴ N saa teenɔ tubkangbatir ki u

saa wei beri, ki maa saa nyann kpanbar na nan u lanjimanba na, li saa turin baakir. Nanne saa te Ijipt teeb na n bann nan mine tee Yennu.” Ki Israel teeb tun nan Yennu nba wannib bianjinba na.

⁵ Ijipt kpanbar na nba gbat nan niib na chiara na, ki ɳɔɔ nan u saakab lebit bi dudukit ki yet a, “Ti tun bee na? Ti ɳaan Israel teeb na saana, ti kɔŋ daabawa.” ⁶ Ki kpanbar na teen siir nan u kunkɔnn taantorit nan u lanjimanba. ⁷ U din teen siir nan u kunkɔntaantorit kur, ki taantorit kobii ɳanloob nba ɳan bonchiann na be leŋ, ki bi ɳmakit-teeb ɳmakitirib. ⁸ Yennu din teen kpanbar na tubkangbatir, ki u wei ber Israel teeb nba nyii nan parcheenn na. ⁹ Ijipt lanjimanba na, nan bi taanii nan taantorit nan li ɳmakit-teeb na, din wei baarib bi kaaj ni, ki li be Mɔkmun na boor, ki kpia nan Pi Hahirof nan Baal Sefonn.

¹⁰ Israel teeb na nba la kpanbar na nan u lanjimanba baat bi boor yoo nba, ki jaŋmaanii soorib, ki bi yikin yi Yennu a wun sommib, ¹¹ ki ɳmat nyiir Moses a, “Li tee fan baar nant muuk na nie ki tin tan kpo-o? Kaat daan kaa Ijipt-ee? Bee ki a nyinnit Ijipt tiŋ ni? ¹² Ti daan paka nan linba na tan saa tumewa ki fit nyii. Ti daan yeta nan a nyikit ki tii be Ijipt tiŋ ni, kii tee bi daaba. Ti-i bonni be leŋ ki tee daaba, li bo so nan taa tan saa kpo muuk na ni na.”

¹³ Ki Moses jiin a, “I daa tiin jaŋmaanii. Setir i taajaa paak man, ki la linba ki Yennu saa tun ki tinni dinna. I ji kan ban la Ijipt teeb na. ¹⁴ Yennu saa kɔn turi, li ki tee yin tun siar kaa.”

¹⁵ Ki Yennu pak Moses a, “Bee ki i mō ki loon sommiri? Pakin niib na ki bii saa tōonn po. ¹⁶ Dont a patu kii diar sanpaapo ki tokin mōkgbeñir na, ki nyun na saa bōkit, ki Israel teeb na saa somm mōkgbeñir na ni tinkooñ, ki poot. ¹⁷ N saa teen Ijipt teeb na tubkangbata, ki bi saa wei-i ki sik, ki n saa la baakir, kimaan maa mōk nyannu Ijipt kpanbar nan u lanjimanba nan taantorit nan li ḥmakit-teeb paak na. ¹⁸ Mi-i nyannib yoo nba, Ijipt teeb na saa bann nan mine tee Yennu.”

¹⁹ Ki Yennu malaka nba gar Israel teeb lanjimanba tōonn na seet ki ḥmat bi poor, ki sanpagbouñ na seet tee-e nan waa tan set ²⁰ Israel teeb nan Ijipt teeb na sinsuuk ni. Sanpagbouñ na din teen bunbonne Ijipt teeb na po, ḥaan tur yentu Israel teeb na po, ki lanjimanba na ji ki fit nakin leeb, nyamunn.

²¹ Ki Moses tant u nuu mōkgbeñir na paak, ki Yennu te wonpaaruk nyii yondo po ki da nyun na paak, ki li bōkit. Wouñ na din da nnae nan tiñ na nba tan koor. Nyun na din bōkite, ²² ki Israel teeb somm tinkooñ, mōkgbeñir na ni, ki poot, ḥaan ki nyunjoona see gañ nan diitu po kura. ²³ Ki Ijipt teeb na weib ki sik mōkgbeñir na ni, ḥamm nan bi taanii nan bi taantorit nan ḥmakit-teeb na kur. ²⁴ Laa per sanyaafaar, ki Yennu be sanpagbouñ nan mutootir na ni, ḥaan got Ijipt teeb lanjimanba na ki kōomm jañmaanii. ²⁵ U din te bi taantorit na fiaa fere, ki bi ji ki fit saa yian yiami. Ki Ijipt teeb na yet a, “Yennu-e sommit Israel teeb na ki kōn nant. Naant ki tin ḥmat man.”

²⁶ Yennu din yet Moses a, “Wokitir a nuu ki tokin mɔkgbeñir na, ki nyun na saa jen ki piin Ijipt teeb na, nan bi taantorit nan li ɳmakit-teeb na.” ²⁷ Ki Moses tant nuu mɔkgbeñir na paak, ki li tan yentir sanyiɔk na, ki sɔɔ nyun gbee ki jen li bannuwa. Ijipt teeb na din loon bin chiar ki nyi nyun na nie, ɳaan ki Yennu te ki nyun na mubimm. ²⁸ Ki nyun na jen ki piin taantorit na nan li ɳmakit-teeb na, nan Ijipt tɔbfaara nba bo waa beer Israel teeb ki sik mɔkgbeñir ni na, nan bi yenɔkɔɔwa din ki tinni. ²⁹ Ki sɔɔ Israel teeb na ɳarin somm tinkoon ki poota, ki nyunjoona be gañ nan diitu kur po.

³⁰ Li daar nie ki Yennu fat Israel teeb ki nyinnib Ijipt teeb nuu ni, ki Israel teeb na la Ijipt teeb na dɔɔ dɔɔ mɔkgbianu ki kpow. ³¹ Israel teeb na nba la nan Yennu jii u panchiong nae ki nyann Ijipt teeb na, ki bi tin Yennu jaŋmaanii, ki ji teen cɔɔ Yennu nan u toontunnɔ Moses yada.

15

Moses yan

¹ Li poor poe ki Moses nan Israel teeb na yin yan na ki tur Yennu a:

“N saa yin ki tur Yennu,
kimaan u nyann baakir nyannuwa.

U lu taanii nan taanjakira, mɔkgbeñir niwa.

² Yennu-e tee paŋ daano nba kɔn n paak.
Nyɔɔe tee wunba tinnin.

Nyɔɔe tee n Yennu, ki n saa dontɔ,
nyɔɔe tee n baa Yennu, ki n saa yin yan ki jiin u
yabint po.

³ Yennu tee kunkonkonnœ, u sanne tee Yabint
Yennu.

⁴ "U lu Ijipt lanjimanba nan bi taantorit
mɔkgbeñir ni.

Bi saakajaana na kpii Mɔkmuŋ niwa.

⁵ Mɔksunsun na piimma, ki bi kpii sik tiŋ po nan
tann na.

⁶ "Yennu, a niidiit u mɔk yaarlituk paŋe,
ki but dataak buri buri nna.

⁷ A nyannchiŋ nie ki a tuu ber fin a datai.
A wutoor tuu yinne ki dib nan kinkauk na.

⁸ A da mɔkgbeñir paake,
ki nyun gbab ki set sunsonn nan joonjouk na,
ki mɔkgbeñir tiŋ po nyɔɔnt.

⁹ Ki datai na yet a, 'Ti saa wei beribe ki soorib,
ki bɔkit bi mɔkint na ki gann taa loon linba.
Ti saa nɔɔt ti jukbanjaie ki jii baa mɔk linba kur.'

¹⁰ Naan fin Yennu foont a foon yommo,
ki Ijipt teeb na kur dii nyun,
ki kpii nan tann na nyunchiŋ na ni.

¹¹ "Yennu, yenlanɔpoe tee nan fin na?
Nmee tee nan fin nba tee kasii yaa kasii na?
Nmee saa fit tun yaarlituk nan paŋ toona nan fin
na?

¹² A tant a niidiitue, ki tingbouŋ na nak ti datai.

¹³ A dia a mɔsonn, ki gar a niib nba ki a fatib na
tɔɔnn.

A jii a paŋe ki saan namm a kasii tiŋ na ni.

¹⁴ Niib gbate, ki jaŋmaanii jekib,
jaŋmaanie yent Filistia teeb na.

¹⁵ Yanputuko jek Edom tɔɔndamm.

Moab nipaarit na jekire,
ki Keenann teeb na ji ki mɔk parcheenni.

¹⁶ Yanputuk nan jijeet baar bi paaka.

Yennu, bi la a paŋe, ki jaŋmaanii mɔkib,
ki bi see soon nna, nan a niib nba tan somm gar,
niib nba ki a nyinnib daabisin ni na.

¹⁷ A baar namme ki tan maamm a kunkonn paak,
siaminba ki fin Yennu gann ki li tee a doo na,
jiantu ɻasaakak nba ki a tiŋ̊ maa na boor.

¹⁸ Yennu, fine sii tun tee kpanbar yaayoo nan
yaayoo."

Miriam yan

¹⁹ Israel teeb na din somm tinkoonj paake,
mɔkgbeŋ̊ir na ni, ki poot. Naan ki Ijipt teeb na,
nan bi taanii, nan bi taantorit, nan li ɻmakit-
teeb na nba sik mɔkgbeŋ̊ir ni yoo nba, ki Yennu
jiin nyun na, ki li piimm.

²⁰ Ki Yennu sɔkinii Miriam nba tee Aarɔnn
niipoo na jii u bonfifaauk, ki pooleeb na wei u
poor po, ki bi faa bonfifaat ki waa. ²¹ Ki Miriam
yiin ki teemm a:

"Yinin yan ki tur Yennu, kimaan u nyann nyann
njaann
ki lu taanii nan taanjakira mɔkgbeŋ̊ir niwa."

Ki jiin nyunton po

²² Ki Moses jii niib na mɔkgbeŋ̊ir na boor, ki
saan namm kunkoouk nba ki bi yir Sur na ni.
Bi din somm kunkoouk na ni daa ɻantaa, ɻaan
ki ki la nyumi, ²³ ki din tan baar siaminba ki bi
yir Mara na, ɻaan leŋ̊ nyun na din tone, ki bi ki
fit nyuu. Nanne teen ki bi pur leŋ̊ sann Mara.*

²⁴ Ki niib na din nyiir Moses ki boio a, "Ti saa
nyu bee?" ²⁵ Nanne ki Moses miar Yennu nan u

* ^{15:23} 15.23 Bi maan ni, Mara paak tee "ton."

par kur, ki Yennu wannɔ dagbir, ki u jii lu nyun na ni, ki nyun na maŋ.

Leŋe ki Yennu turib sennu nba sii diab, ḷaan bia bikimm. ²⁶ U din yetib a, “Li-i tee ki i saa sak n mɔb fanu kii tuun linba ḷan, ki bia dia n sennii na, n kan jii yiarii nba ki n din jii ki dat Ijipt teeb tuba na nan yenna ki dat i tuba. Mine tee Yennu, wunba teeni laafia.”

²⁷ Li poor po, ki bi baar Elim, siaminba ki bunbuna piik nan ḷanlee be, ki kaatii piinlore bia be na, ki bi kar leŋ, ki kpian nyun.

16

Ki jiin jeet nba ki bi yi mana na nan pinpara po

¹ Ki Israel teeb na kur fir Elim ki gaar sɔnu, ki baa nyii Ijipt, li ḷmaarii ḷanlee ni, dapiik nan ḷannjmu daar, ki bi baar Sinn kunkoouk paak, ki li be Elim nan Sainai sinsuuk ni. ² Leŋe ki bi kur nyiir Moses nan Aarɔnn, ³ ki yeen a, “Ti sunman ki Yennu daan bo kpiit Ijipt tiŋ niwa. Leŋe ti daan tuu ḷman nant, ki bia di jeet nba ki ti loon, ḷaan ki i baar nant nna, a tii be kon ki tan kpo.”

⁴ Ki Yennu yet Moses a, “N saa te ki jeet n nyi sanpaapo ki baa, ki i kura n di. Niib na kur n tuu nyi sanyiɔk ni, ki tɔkir linba ki bi saa di li daar. Nna bannue ki n saa bikimm, ki bann baa saa wei n sennu, nan baa kan weiri. ⁵ Daa ḷanloob daar bin tuu tɔkir, ki li yabint-ii tee nan baa tuu tɔkii na fuunu munlee, ki ḷammir.”

⁶ Ki Moses nan Aarɔnn yet Israel teeb na a, “Dinna daajoouk na, i saa bann nan Yennu-e daan nyinni Ijipt tiŋ ni. ⁷ Sanyiɔk ni, i won saa

la yabint Yennu yentsaakar. U gbat yaa nyiirɔ bianjinbawa. Nn, i nyiir ɳɔœ, kimaan timm kpan tee u masɔkinteebe. ⁸ Yennu-e saa turi nant daajoouk ki yin ɳman, ki bia turi boroboro sanyiɔk ni, yaa loon bianjinba, kimaan u gbat yaa nyiirɔ bianjinbawa. I-i nyiirit yoo nba, i ki nyiir timm kaa, ɳaan i nyiir Yennu-e.”

⁹ Ki Moses yet Aarɔnn a, “Pakin niib na kur ki bin baar ki tan set Yennu tɔɔnn, kimaan u gbat bi nyiiruka.” ¹⁰ Aarɔnn nba pak niib na kur yoo nba, ki bi ɳmant bi numm kunkoouk na po, ki li taakpaak ni ki Yennu maŋ yentchiɔŋ dɔkit sanpagbouŋ ni. ¹¹ Nanne ki Yennu yet Moses a, ¹² “N gbat Israel teeb nyiiruk nawa. Yetirib nan daajoouk kur bi saa la nant ki ɳman, ki sanyiɔk kur bi bia saa la boroboro, baa loon bianjinba, ki bann nan min Yennu-e tee bi Yennu.”

¹³ Daajoouk nba tan baar, ki pinparbur yukir baar baa, ki gbee kaŋ na kur po. Ki sanyiɔk ni ki marin bia baa ki lint kaŋ na kur po. ¹⁴ Marin na nba kpaar yoo nba, ki bi la ki bonsiar be kunkoouk na paak, ki tee bonfarimii bonŋijara nna. Li din ki paar nan yeeru. ¹⁵ Israel teeb na nba lar, ki bi ki bannir, ki boi bi leeb a, “Bee bonte na?”

Ki Moses yetib a, “Jeet nba ki Yennu turi a yin die na. ¹⁶ Yennu wann nan sɔɔ kur n tuu tɔkir bianjinba saa jaŋɔ, ki u ɳaateeb sɔɔ kur n gaar bɔrik-gbinn.”

¹⁷ Ki Israel teeb na tun nna, ki siab tɔkir saama, ki siab mun tɔkir waan waan nna. ¹⁸ Baa bikin yoo nba, ki wunba bo tɔkir bonchiann na, u din ki dii tenni; ki wunba tɔkir waaminna na, li ki

pɔtɔ, sɔɔ kur din tɔkir bianjinba saa jaŋœ. ¹⁹ Ki Moses yetib a, "Sɔɔ daa tɔki ki guunt wonni." ²⁰ Naan siab din ki gbiint ki tur Moses-i, ki tenn waan ki guun wonn. Laa tan yent, ki sɔɔ li kɔɔ nanwubawa, ki pɔɔk ki ji nubir. Ki Moses wutoor doo bi paak. ²¹ Sanyiɔk kur, sɔɔ kur din tuu saane ki saa tɔkir ki jaŋ u mɔŋ, ḡaan yonnu-i tonj yoo nba, linba tenn tiŋ ni na, lin mann ki bot.

²² Daa ḡanloob daar na, ki bi tokir, ki li yabint fuunu munlee-lee, sɔɔ kur yar bɔrik-gbina ḡanlee-lee. Nanne ki Israel tɔɔndamm na baar Moses boor ki tan pakɔ li po, ²³ ki u pakib a, "Yennu wann nan wonn tee foon daare, ki tee ḡɔɔ Yennu daar. Purin linba ki i saa pur dinna, ki bia ḡaa linba ki i saa ḡaa dinna. Linba tenn, yin bɔr ki guun wonn." ²⁴ Ki bi bɔr linba tenn na nan Moses nba wannib bianjinba na, ki li yent sanyiɔk, ki li ki biir ki bia ki kɔɔ nanwuba. ²⁵ Nanne ki Moses yetib a, "Dimin na dinna man, kimaan dinna tee foon daare, daar nba tee Yennu daar, i kan la jesiat kunkoouk na paaki. ²⁶ Ii tuu saa tɔkir jeet na daa ḡanloobe, ḡaan daa ḡanlore daar nba tee foon daar na, i kan la jeet ki tɔkir kunkoouk na paak."

²⁷ Daa ḡanlore na ni, ki siab saan muuk ni a bin tɔkir jeet, ḡaan bi din ki la siari. ²⁸ Nanne ki Yennu yet Moses a, "Taar munŋaae ki yimm niib na ki sak n sennu? ²⁹ Tiat nan min Yennu-e turi foon daar, ḡanne teen ki daaŋanloob daar kur, ki n tuu turi jeet ki lin jaŋ daa ḡanlee dinu. Daaŋanlore daar na, sɔɔ kur-ii be u ḡaak ni, ki daa nyi saa siari." ³⁰ Tɔn, ki niib na ki tuun siar daaŋanlore daar kur.

³¹ Israel teeb na din yi jeet na manae.* Li din tee nan binpeenii nae, ɳaan marii nan baa tuu jii siat ki teen lilaat na. ³² Moses din yetib a, “Yennu wannit nan ti tenn mana na ki bɔr ki tan wann ti yaaboona, ki bin la jeet nba ki ɳɔɔ Yennu din teenit kunkoouk paak, waa din nyinnit Ijipt tiŋ ni yoo nba na.” ³³ Moses din yet Aarɔnn a, “Jiin sɔɔr ki wuun mana bɔrik-gbinn len, ki sennir Yennu tɔɔnn, ki lii bɔr, kii guu ti yaaboona.” ³⁴ Ki Aarɔnn jiir ki senn mɔlor lakir na boor, nan Yennu nba senn Moses bianjinba na, a lii bɔr. ³⁵ Ki Israel teeb na din dii mana maŋ ki saa tuu bina piinna, nan baa tan baar Keenann tiŋ ni, siaminba ki bi kar na. ³⁶ (Li yoo, baa din dia linba ki bikii bona na saa kɔɔ bɔrik-gbinn piike.)

17

Ki jiin nyun nba nyii tann ni na po

¹ Li poor po ki Israel teeb na fir Sinn kunkoouk paak, ki somm kaar waan waan, nan Yennu nba wannib bianjinba na. Bi din chaan bi kaaŋ Refidim-e, ɳaan nyun din kaa leŋ ki bi sii nyu. ² Ki bi nyiir Moses ki yeen a, “Turit nyun ki tin nyu.”

Ki Moses jiin a, “Bee ki i nyiirim? Bee ki i bikii Yennu?”

³ ɳaan nyunnyukuru din soorib bonchiann, ki bi ɳamii nyiir Moses. Bi din yeen a, “Bee ki a daan nyinnit Ijipt-i? A loon ki nyunnyukuru n tan kpi timm nan ti waas nan ti bonkobite-e?”

* **16:31** 16.31 Bi maan ni, “mana” nan “bee na” mɔbona naane.

⁴ Nanne ki Moses miar Yennu nan u par kur ki yet a, “N saa teen niib na nlee? Bi poŋ ji loon bin jaatin tanae.”

⁵ Ki Yennu yet Moses a, “Jiin Israel tɔ̄ondamm na ki pukin a po, ki yin gar niib maŋ tɔ̄onn. Jiin patu nba ki a daan faa Nail mɔ̄kir na kii dia. ⁶ N saa set tann paak, a tɔ̄onn, Sainai jɔ̄or paak. A faa tann na, ki nyun saa nyi tann na ni, ki niib na n nyu.” Ki Moses tun nna, Israel teeb tɔ̄ondamm na boor, ⁷ ki din pur leŋ sann Masa,* nan Meriba,† kimaan Israel teeb na din nyir Yennu ki bikinɔ̄, yoo nba ki bi boi a, “Yennu be nant koo u kaa nanti-i?”

Biajinba ki Israel teeb faa tɔ̄b nan Amalek teeb

⁸ Li poor po ki Amalek teeb baar Refidim doo ni, ki wor Israel teeb na nan kɔ̄nn. ⁹ Ki Moses yet Joosua a, “Nyint jasiab ki bin won saan kɔ̄n nan Amalek teeb na. N won sii tɔ̄o jɔ̄or yur paake ki dia patu nba ki Yennu te ki n jii na.” ¹⁰ Ki Joosua tun biajinba ki Moses wannɔ̄ na, ki saan a bin kɔ̄n nan Amalek teeb na, ḥjaan ki Moses nan Aarɔ̄nn nan Hur saan doo jɔ̄or na paak. ¹¹ Moses-i donn u nii sanpaapo yoo nba kur, Israel teeb na tuu nyante, ḥjaan wuu sikin u nii, ki Amalek teeb na mun laat nyannu. ¹² Moses nii nba tan bak yoo nba, ki Aarɔ̄nn nan Hur jii tann ki turo, ki u kar li paak, ḥjaan ki bi see ki tia u nii, ki diar fanu nan yonnu nba tan baa. ¹³ Li din teen nnae ki Joosua nyann Amalek teeb na.

* **17:7** 17.7 Bi maan ni, Masa paak tee “bikinu.” † **17:7** 17.7 Bi maan ni, Meriba paak tee “nyiruk.”

14 Li poor po ki Yennu yet Moses a, “Səbin nyannu na məmaan, ki niib-ii tian li po. Pakin Joosua nan n saa biir Amalek teeb na kura.” **15** Ki Moses maa maruŋ binbintir ki pur li sann a, “Yennu-e tee n nyannu dək,” **16** ki yet a, “Dont Yabint Yennu nyannu dək na sanpaapo. Yennu saa tukin ki kən nan Amalek teeb na yaayoo siiyoo.”

18

Biajinba ki Jetro gən Moses

1 Ki Jetro, wunba tee Moses dianjak, ki bia tee Midianne tiŋ ni manntɔɔ na, din gbat linba kur ki Yennu tun ki tur Moses nan Israel teeb, yoo nba ki u gar bi tɔɔnn ki nyinnib Ijipt tiŋ ni na. **2** Li paak ki u baar Moses boor, ki bia dia Moses ḷaapoo Sipora, wunba daan biar u ḷaak ni na, **3** nan Gersom nan Elieser, Moses ḷaapoo bonjai. Moses poŋ din yet a, “N tee boorganue digbangann na ni.” Li paak ki u pur bonjayen Gersom.*

4 U bia din yet a, “N baa Yennu sommin ki tinnin, ki Ijipt kpanbar ki fit kpiimi,” ki pur bonjaleek na Elieser.† **5** Jetro din baar nan Moses ḷaapoo nan u bonjai banlee na kunkoouk paak, Yennu jɔɔr nba ki Moses din kar na boor. **6** U pon din gaan məb ki tur Moses-ewa nan bi baat, **7** ki Moses saan ki chetɔ, ki gbaan u tɔɔnn, ki mɔɔt‡ u tankpinn. Li poor po ki bi boi leeb bi

* **18:3** 18.3 Bi maan ni, “Gersom” nan “boorganu” məbona naane. † **18:4** 18.4 Bi maan ni, “Elieser” nan “Yennu sommin” məbona naane. ‡ **18:7** 18.7 Bi binbeŋ ni, bi din tee nnae ki want lomm.

laafia po, ḥaan ji saan Moses lanbouŋ§ ni. ⁸ Ki Moses wannɔ linba kur ki Yennu tun ki tur Ijipt kpanbar nan u niib, a wun fit nyinn Israel teeb na Ijipt tiŋ ni. U bia din wannɔ biak nba ki Israel teeb na dii sɔnu ni, nan Yennu nba tinnib bianjinba. ⁹ Jetro nba gbat linba na kur, ki li maŋɔ bonchiann, ¹⁰ ki u yet a, “Ii dont Yennu sann, wunba tinni ki nyinni Ijipt kpanbar nan u niib nuu ni na. Ii dont Yennu sann, wunba nyinn u niib daabisin ni na. ¹¹ Mɔtana, n mi nan Yennu-e tee Yenjaann ki gar yennii nba kur be, kimaan u tun linba na, yoo nba ki Ijipt teeb dia Israel teeb nan nɔɔntont nae.” ¹² Nanne ki Jetro jii bonkobit nba ki bi saa mann ki joo li kur muu, nan piinlia nba ki bi saa pi Yennu na, ki Aarɔnn nan Israel tɔɔndamm na weio, ki saan a bin di kasii jeet nba tee Yenjiantu maruŋ na.

Ki jiin barbuura gannu po
(*Sennu 1.9-18*)

¹³ Laa yent sanyiɔk, ki Moses ḥamii binba mɔk kɔna nan leeb na maan, ki gorii maan maŋ ni sanyiɔk ni ki tan tuu nyiɔk. ¹⁴ Ki Moses diamm Jetro nba la linba kur ki Moses tuun na, ki u boiɔ a, “Linba na kur tee bee ki a tuun ki teen niib na? Bee ki a tuun na kur a kuukɔɔ, ki niib see nna sanyiɔk niwa ki tan tuu nyiɔk na ki loon bin pak nanani?” ¹⁵ Ki Moses jiin a, “Li kpaa talase ki man tun nna, kimaan niib na baat n boor a bin tumii Yennu loomme. ¹⁶ Nirɔ nan u lɔɔ-i mɔk gammuk, bi tuu baar n boore ki man wannib

§ **18:7** 18.7 Bi din jii bonkob-gbante ki faa bi lanbont.

wunba mək mənii, ḷaan tumiib Yennu məmaan nan u sennu."

¹⁷ Ki Jetro yetə a, "A ki tuun li bannu kaa na. ¹⁸ A bakint a məŋe, ki bia bakint niib na. Linba na yabit nan fii tuun a kuukcowa. ¹⁹ Naant ki n tura kpaannjanii, ki Yennu sii be nana. Li ḷan fii tee niib na taatar Yennu boor, kii baat nan bi kunkcna maan u boor. ²⁰ Ii tumiib Yennu sennii, kii wantib baa sii tuun linba, nan baa sii be biajinba. ²¹ ḷaan a gann jab nba tee nichinchiba, ki teemm niib na tɔɔndamm; yemmi-dia niib tusir tusir, ki yemmi-dia niib kobik kobik, ki yemmi-dia niib piinjmu-ŋmu, ki leeb-ii dia niib piik piik. Tɔɔndamm manj-ii tee binba tiin Yennu, ki jaŋ nan niib n teemm yada, ki bia kii tee binba ki niib kan fit kɔɔb nan likirii. ²² Naant ki bii tee niib na barbuura nba sii tun be. Bin tuubaar nan barii nba paar ki tura, ḷaan kii bu barbis na ḷarin. Bi-i chent a toonn na nna, ḷanne saa tura woruku waan. ²³ Fi-i tun nna, ki Yennu saki, a kan mantik bakin a məŋi, ki niib na maan bia tuu saa pakewa bin fit kun."

²⁴ Ki Moses gaar Jetro kpaanii na, ²⁵ ki gann jab nba tee nichinchiba Israel teeb na ni, ki teemm tɔɔndamm, ki bi siab dia tusir tusir, ki siab dia kobik kobik, ki siab dia piinjmu-ŋmu, ki siab mun dia piik piik. ²⁶ Namme din tee barbuura nba sii bu niib na maan yoo kur, ki baat nan bargbenja na Moses boor, ḷaan bu barbis na bi tiɔŋ. ²⁷ Li poor po ki Moses chab Jetro, ki u ḷmat kun u doo ni.

Israel teeb benu Sainai jɔ̄jaann boor

¹⁻² Ki Israel teeb na fir Refidim. Baa nyii Ijipt li ɳmaarii ɳantaa, dasinsinn daar, ki bi baar Sainai kunkoouk paak, ki chaan bi kaan̄ Sainai jɔ̄jaann na nyakir ni, ³ ki Moses doo jɔ̄or na paak a wun chet Yennu. Ki Yennu be jɔ̄or na paak ɳaan yiin Moses, ki yeto a wun pak Israel teeb, Jakob yaaboona na a: ⁴ “I la min Yennu nba tun linba ki tur Ijipt teeb, ki baar nani nna na, nan biaŋinba ki baakir tuu jii u waas ki saan namm na. ⁵ Mötana, li-i tee ki i saa sak n mɔ̄b ki dia n mɔ̄lor na, i sii tee n niibe. Tingboun̄ na kur tee n yare, ɳaan yimme sii tee n nigannkab, ⁶ niib nba tee n kuukcɔ̄ niib, ki sii tee mannteeb ki tuun teenin.” ⁷ Ki Moses ɳmat sik ki saa yiin Israel tɔ̄ondamm na, ki lakimm, ki wannib linba kur ki Yennu pak. ⁸ Ki niib na kur jiin nan kunkoyenn a, “Linba kur ki Yennu wannit, ti saa tuma.” Ki Moses yet Yennu linba kur ki niib na pak.

⁹ Ki Yennu yet Moses a, “N sii be sanpagboung-benjir nie ki baar a boor, ki niib na n gbat ki n piak nana, ki bi ji saa teena yada, laa nyii mötana ki saa.”

Ki Moses pak Yennu linba ki niib na jiin. ¹⁰ Ki Yennu yeto a, “Saant ki saa yet niib na ki bin jii dinna nan wonn ki ɳamm bi mɔ̄ŋ ki teen siir nan jiantii. Li kpaa talas bin wuur bi liant, ¹¹ ki teen siir kii guu daarpo. Li daar, n saa sik Sainai jɔ̄jaann paak, siaminba ki niib na kur saa fit lan. ¹² Chaant terik ki lint jɔ̄or na ki niib na daa pootiri, ki betib ki bi daa baat jɔ̄or na boor kaawa, ki ji boi bin do-o. Nirɔ̄-i lakit u taar ki ɳmaa jɔ̄or na paak, bin kpiu. ¹³ Bin jaato tana

koo ki yekito peenii ki kpiu, ki s̄ō daa n̄obii u nuu ki siito. Sennu na tee niib nan bonkobit kur yare, ki bin kpib. Naan bi-i peb naatunn na yoo nba, niib na n do j̄ōr na paak.”

¹⁴ Ki Moses nyii j̄ōr na paak, ki sik ki tan pak niib na, a bin teen jiantii siir. Ki bi wuur bi liant.
¹⁵ Ki Moses yetib a, “Ii tee siir kii guu daarpo, s̄ō daa d̄ōo nan poo daanni.”

¹⁶ Ki daaŋantaa maŋ daar sanyiok ni, ki saak nyikint ki tian, ki sanpagboungbenjir nna d̄ekit j̄ōr na paak, ki bi gbat naatunn bui sanpaapowa, ki jaŋmaanii soor binba be leŋ na kur, ki bi jekir.

¹⁷ T̄on, ki Moses nyii namm kaan na ni, ki saan namm a bin chet Yennu, ki bi saa biar set j̄ōr na l̄ouŋ ni. ¹⁸ Sainai j̄ōr na kur po din loo nan munyuute, kimaan Yennu din sik nan muu, j̄ōr maŋ paake. Munyuut na din doo sanpaapo, ki tee nan mutunn munyuut nae, ki j̄ōr na damm bonchiann. ¹⁹ Naatunn na m̄onii din ŋammit do sanpaapo. Ki Moses pak, ki Yennu jiin satianii ni. ²⁰ Ki Yennu sik Sainai j̄ōr na paak ki yiin Moses a wun do j̄ōr maŋ paak. Ki Moses doo. ²¹ Ki Yennu yeto a, “Sikin ki kpaan niib na ki bi daa yaak terik na ki baat a bin lami. Bi-i teen nna, bi bonchiann saa kpowwa. ²² Nan mannteeb nba lek nakiin na gbaa, ḡaan bi-i kii ŋamm bi m̄oŋ, n saa dat bi tubawa.”

²³ Nanne ki Moses yet Yennu a, “Niib na kan fit do-o, kimaan a turit sennu a ti jii j̄ōr na ki lii tee kasii, ki chaan terik ki lintir.”

²⁴ Ki Yennu jiin a, “Nmatir ki saa jii Aaronn ki baar nano, ḡaan mannteeb na nan niib na ŋarin daa yaak terik na ki do n boor na, nna-i kaa, n

saa dat bi tubawa.” ²⁵ Li poor po ki Moses ḥmat sik niib na boor, ki saa yetib linba kur ki Yennu pakō.

20

*Ki jiin Yennu sennii piik na po
(Sennu 5.1-21)*

¹ Yennu din pak, ki u mɔbona maṇe na a:

² “Mine tee i Yomdaano Yennu, wunba nyinni Ijipt tin ni, siaminba ki i daan tee daaba na.

³ “Daa jiantir yensau ki pukin n po.

⁴ “Daa naan ninnansiar ki teen i mɔṇ, linba be sanpaapo, koo tingbouṇ na ni, koo nyun ni. ⁵ Daa gbaa patsiar boor koo ki jiantiro, kimaan mine tee i Yomdaano Yennu, ki ki saak mii mɔk lɔo. N daar binba namin na tuba, nan bi waas tuba, ki saa tuu bi yaaboontaa koo bi yaaboonaa ḥanna ni, ⁶ ḥaan want n lomm ki teen binba loonin ki saak n mɔb na yaaboonaa tusaa tusaa.

⁷ “Daa yi n sann ki tuun biit, kimaan min i Yomdaano Yennu saa dat wunba yiin n sann yann yann tubira.

⁸ “Tiat foon daar kii diar kasii. ⁹ A mɔk daar ḥanloobe ki saa jii tun a toona, ¹⁰ ḥaan daajanlore daar na tee foon daare, ki tee n daar. Li daar maṇ ni, sɔɔ daar tuun toonn: fin nan a waas nan a daaba nan a bonkobit nan boorganu nba kur kɔɔ a doo ni na. ¹¹ Daa ḥanloobe ki min Yennu jii ki nan tingbouṇ nan sanpaak nan mɔkgbeṇa nan linba kur be li ni, ḥaan ki daa ḥanlore daar na ki n foi. ḅanne ki min Yennu teen piisin foon daar maṇ paak, ki teenir kasii.

¹² “Turin a baa nan a naa baakir, ki a manfoor
saa fōkit tiŋ nba ki n teena na ni.

¹³ “Daa kpi niro.

¹⁴ “Daa chommi.

¹⁵ “Daa jaami.

¹⁶ “Daa di faak siara ki biir a lōc.

¹⁷ “Daa mōk niɔŋ nan a lōc ḡaak. Daa mōk
niɔŋ nan a lōc ḡaapoo, koo u daaba, koo u nei,
koo u bonii, koo linba tee u yar kur.”

Ki jiin niib na jaŋmaanii po
(*Sennu 5.22-33*)

¹⁸ Niib na nba gbat satianii nan naatunn na
mɔnii, ki bia la sanyikintii, nan munyuut nba
piin joɔr na yoo nba, ki jaŋmaanii jekib, ki bi
set banfɔkira. ¹⁹ Li yoo ki bi yet Moses a, “Fi-i
pak turit, ti saa gbiinta, ḡaan ti tiin jaŋmaanii
nan Yennu-i pak turit, ti saa kpowa.”

²⁰ Ki Moses jiin a, “Daa tiin jaŋmaanii. Yennu
baar a wun bikinie ki lin te yii yɔɔ kii saak u mɔb,
ki daa tuun biiti.” ²¹ Niib na din see banfɔkirewa,
ṅaan ki Moses kuukɔɔ saan nakin sanpagbouŋ
nba ki Yennu be li ni na.

Sennii ki jiin maruŋ binbinta po

²² Ki Yennu wann Moses a wun pak Israel teeb
na a, “I la min Yennu nba be sanpaapo ḡaan
pak nani biaŋinba. ²³ I daa jikit salimpeena koo
salimmɔna ki naan yennii ki jiantir ki pukii n
po. ²⁴ Jiin tant ki maa maruŋ binbintir ki turin,
kii paa i pei nan i nei li paak, ki lii tee maruŋ
nba ki i saa kabin li kur, nan weinanleeb piinii
na. Siaminba kur ki n gann a yii jiantirin na, n
saa baar leŋ ki teen piisin i paak. ²⁵ Li-i tee ki i

jii tana ki maa n marunj binbintir, i daa yakin tana manj, kimaan yi-i jii sirik ki yakin tana, i biir tana manje na, ki li ji kii njan nan lin tun n toonni. ²⁶ I daa maa n marunj binbintir ki tee taanjmaata nba sii nmaan do li paaki. Yi-i teen nna, i sii dint i moej feie, yoo nba ki i nmaan taanjmaata na ki do.

21

*Baa sii dia daaba bianjinba
(Sennu 15.12-18)*

¹ "Want Israel teeb sennii na: ² Li-i tee ki a daa a booru Hiibru* niro, li tee wun tun a toon bina njanloobe. Bina njanlore nani, fan njaau yann, ki u daa pa siari. ³ Li-i tee ki u ki moek poo yoo nba ki a daau na, fii njaau yoo nba, wun nyi yann ki daa jikit poo. Naan li-i tee ki u bo koen pooewa ki a daau, fi-i njaau yoo nba, wun jii u poo kii saa. ⁴ Li-i tee ki u chanbaa turu poo ki u koeno ki mar waas, poo na nan u waas na tee u chanbaa na yabe, daabir na saa nyi u kuukoe. ⁵ Naan li-i tee ki daabir na wann nan u loon u chanbaa na nan u njaapoo nan u waas na, ki ki loon bin njaau, ⁶ nann narin u chanbaa na n jiiu ki saan nano Yenjiantu boor. Lenje ki u saa senno ki kpianc gann, koo tammokpianu, njaan fut u tubir. Li poor po ki u ji sii tee u daabir nan u manfoor gbennu.

⁷ "Li-i tee ki joo koi u bipoo ki bi teeno daabir, njo ki tee bin tan njaau nan daabjak na kaa. ⁸ Li-i tee ki bi koeto ki tur wunba loon wun tan

* **21:2** 21.2 Israel teeb sanleere tee Hiibru teeb.

kɔɔnɔie, ɳaan ki u ji tan ki loonɔ, ɳann ɳarin, wun kɔɔtɔ ki jiin tur u baa. Li ki tee u chanbaa na n kɔɔtɔ ki tur boorganu, kimaan waa dia bonpook na diabiik na paak.⁹ Li-i tee ki jɔɔ daa daabpook a wun tur u bija, li tee wun diau nan u tiɔŋ bipoo nae.¹⁰ Li-i tee ki jɔɔ na kɔɔn poo ki pukin u poo sinsinn nba ki u daau na paak, li kpaa talas ki jɔɔ na-ii teen u poo sinsinn na jeet nan tiat, ki lii jan nan waa daan tuu teenɔ bianjinba sinsinn na, ki wuu biaki mɔk yaak nan waa daan tuu mɔk yaak bianjinba na.¹¹ Jɔɔ na-i kii tun linba na ki tur poosaakɔɔ na, li kpaa talas wun nyik poo na ki wun yaat, ki daa te ki u pa siari.

Sennii nba jiin kunkɔna po

¹² “Wunba faa niřɔ ki kpiii, li tee bin mun kpiue.
¹³ Li-i tee ki u kpet faau-ie, u saa fit chiar ki saan siaminba ki n saa wannii na, ki leñe ki u saa foor.¹⁴ Naan li-i tee ki niřɔ miwa ɳaan faa u lɔɔ tonu ki kpiiu, li tee yin kpiue, u lek-i chiar saan n maruŋ binbintir paak ki loon manfoor, ɳaan yin kpiu.

¹⁵ “Wunba faa u baa koo u naa, li tee yin kpiue.

¹⁶ “Wunba soor niřɔ a wun kɔɔtɔ, koo a wun teenɔ u daabir, yin kpiu.

¹⁷ “Wunba sat mɔtont u baa koo u naa paak, yin kpiu.

¹⁸ “Li-i tee ki niib kɔn, ki yenɔ jii tann koo u niikur ki faa lɔɔ na, ɳaan ki u ki kpo, i daa daar u tubir. ɳaan li-i tee ki wunba ki u faa-u na dɔɔr baat diiuk,¹⁹ ki li poor po, ki u tan fir ki jii patu ki li sommitɔ ki u somm nanyer poi-e, jɔɔ nba

faau nae saa pa, u yoo nba biir na paak, ɳaan bia gotɔ ki saa tuu yoo nba ki u saa la laafia.”

²⁰ “Li-i tee niro jii lanbann ki boo u daabjak, koo u daabpook, ki u kpo li yoo na, li tee yin dat jɔɔ na tubire. ²¹ Naan li-i tee ki daabir na ki kpo dayenn, koo daa ɳanlee ni, i daa daar jɔɔ na tubir, waa kɔŋ u daabir na tee tubdatu nba janjoe.

²² “Li-i tee ki jasiab kɔn ki tan kpet faa poo nba mɔk poor, ki u poor na biir, ɳaan ki u ji ki la dansiak ki pukin, ɳann ɳarin li tee yin ɳmaar wunba faau na panne, nan poo na sɔrɔ nba saa wann bianjinba, ki barbuura na n got li ni. ²³ Naan li-i tee ki poo na tioŋ la daŋ nba paar, li tubdatu sii tee manfoor n pa manfoor paake, ²⁴ ki ninbinn n pa ninbinn paak, ki nyann n pa nyann paak, ki niipaun n pa niipaun paak, ki taapaun n pa taapaun paak, ²⁵ ki mudinu n pa mudinu paak, ki daŋ n pa daŋ paak, ki kpinn n pa kpinn paak.

²⁶ “Li-i tee ki niro faa u daabjak, koo u daabpook ninbinn ki li biir, u daaŋɔ na n chabɔ ki wun saan, ki lin teen ninbinn na paak paatii. ²⁷ Li-i tee ki u faa u nyann ki fokit, wun chabɔ ki wun saan, ki lin teen nyann na paak paatii.

Ki jiin bondamm po

²⁸ “Li-i tee ki naab nyiar niro ki kpiiu, bin jaat naab maŋ tana ki kpiu, ki sɔɔ daa ɳman u nanti. ɳaan sɔɔ daa daar naab na daaŋɔ tubiri. ²⁹ Naan li-i tee ki naab na yɔɔ nya niib, ki bi yeen u daaŋɔ ɳaan ki u ki lorɔ, ki naab na tan nyiar niro ki kpiiu, bin jaat naab maŋ tana ki kpiu,

ŋaan bia kpi u daano na. ³⁰ Li-i tee ki bi sak a naadaano na n pa likirii u manfoor paakie, wun pa baa saa jiaro bianjinba kur. ³¹ Li-i tee ki naab na kpii naasimo, koo sapaamo, sennu nae bia see. ³² Li-i tee ki naab nyiar sɔɔ daabjak koo daabpook, naadaano na n pa salimpeena kuna piintaa[†] daabir na paak, ŋaan bin jaat naab na tana ki kpiu.

³³ “Li-i tee ki niro biit bootuk ki yaan, koo ki gbiir bootuk ŋaan ki ki piin, ki sɔɔ naab koo boŋ baa bootuk na ni, ³⁴ li tee wun pa bonkobuk na paake. Wun pa likirii na ki tur bonkobuk na daano ŋaan yent bonkob-kpeenn na. ³⁵ Li-i tee ki niro naab kpii u lɔɔ naab, bi jab banlee n koɔt naab nba fo na, ki chent li likirii, ki bia chent naakpeenn na nant. ³⁶ Naan li-i tee ki naab na yɔɔ tuun nna ki bi piak u daano, ŋaan ki u ki lor naab na, li tee wun jii naafooke ki pa naadaano na, ŋaan gaar naakpeenn na.

22

Sennii nba jiin pann panu po

¹ “Li-i tee ki niro jan naab koo peeuk ki kpiiu, koo ki koɔtɔ, li tee wun pa nei banjmue naab na paak, koo pei banna peeuk na paak. ²⁻⁴ Li tee wun pa waa jan linba na paake. Li-i tee ki u ki mok siar, bin koɔtɔ ki teenɔ daabir, ki lii tee paatii, waa jan linba na paak. Li-i tee ki bi la waa jan bonkobuk nba na foot u boor, li-i tee naab koo peeuk koo boŋ, wun pa banlee, yeno paak.

[†] 21:32 21.32 Salimpeena kuna piintaa din tee daabir daauko.

“Li-i tee ki nanyukɔ̄ loot diiuk nyiɔ̄k ki kɔ̄ a wun jan, ki bi soorɔ̄ ki kpiiu, wunba kpiiu na ki tun nikpinu biiti. Naan li-i tee yonnu ni-ie, u tun nikpinu biita.

⁵ “Li-i tee ki nirɔ̄ lu u bonkobit ki bi lin muuk ni, koo ki bi lin tilontii kpaab ni ki ɳman, ki tan saan kɔ̄ sɔ̄o kpaab ni ki ɳman jeet nba ki u bur na, li kpaa talas bonkobdaanɔ̄ na n jii u kpaab ni jeet, koo u tilontii lɔ̄ona, ki pa jeet nba ki u bonkobit ɳman na paak.

⁶ “Li-i tee ki nirɔ̄ fia u kpaab, ki li dii muuk ki saa lɔ̄or u lɔ̄o kpaab, ki dii u jeet nba ki u bur na, koo jeet nba ki u jaan bir na, wunba fia muu na tee wun pa linba kur biir na paake.

⁷ “Li-i tee ki nirɔ̄ sak ki dia u lɔ̄o likirii, koo u bona nba mɔ̄k nyɔ̄ɔ̄t, ki nanyukɔ̄ tan jan bona na u ɳaak ni, ki bi soorɔ̄, nanyukɔ̄ na n pa fuunu munlee. ⁸ Naan li-i tee ki bi ki la nanyukɔ̄ na, ɳann ɳarin bin saan nan jɔ̄o nba tuu dia bona na, Yenjiantu diiuk ni, ki wun saa por nan ɳɔ̄o kaa jan bona manji.

⁹ “Maan nba kur tee gammuk ki jiin bona po, laa tee nei paak, koo bonii paak, koo pei paak, koo tiat paak, koo bont nba kur bot, jab banlee nba yaa bi yen bont manji na n baar Yenjiantu boor. Yennu-i tur wunba kaat, wun pa taar munlee ki tur lɔ̄o na.

¹⁰ “Li-i tee ki jɔ̄o sak ki dia u lɔ̄o boŋ, koo naab, koo peeuk, koo bonkob-booru nba kur ki u turɔ̄, ki bonkobuk na tan kpo, koo ki la daŋ, koo ki bi fatɔ̄ ɳaan ki siara daanɔ̄ kaa, ¹¹ jɔ̄o na n saan Yenjiantu diiuk ni, ki saa por nan u ki jan u lɔ̄o na bonkobuk na. Li-i tee ki u ki jan bonkobuk naie,

bonkobdaanɔ na n sak nan u bote, ki u lɔɔ na daa pau siari. ¹² Naan li-i tee ki u jan bonkobuk naie, jɔɔ na n pa bonkobdaanɔ na. ¹³ Li-i tee muuk ni bonkobukue soorɔ ki kpiiu, jɔɔ na n baar nan nanchiat na ki lii tee siara; li ki tee wun pa linba ki muuk ni bonkobuk sooro na paaki.

¹⁴ “Li-i tee ki niro kpent u lɔɔ bonkobuk, ki bonkobuk na tan la danj koo ki kpo, ki bonkobdaanɔ na kaa li yoo, jɔɔ na tee wun pa li paake. ¹⁵ Naan li-i tee ki li tun nna ki bonkobdaanɔ be li yooie, jɔɔ na daa pa siari. Li-i tee ki bonkobuk na tuun toonn ḥaan ki u pa likiriie, likirii nae saa pa bonkobuk na paak.

Sennii ki jiin nisaarik binben nan Yenjiantu po

¹⁶ “Li-i tee ki jɔɔ kpar sapaanmunn nba ki tee sɔɔ sarkpenj ki dɔɔ nanɔ, wun pa pookɔɔnt paatii ḥaan kɔɔnɔ. ¹⁷ Naan li-i tee ki sapaamɔ na baa yêt wun chab jɔɔ na u bipoo na, jɔɔ na n pa likirii ki lii jan nan baa saa pa sapaanmunn paak bianjinba na.

¹⁸ “Nirɔ nba kur tee jabaabuuro, * yin kpiu.

¹⁹ “Nirɔ nba kur dɔɔ nan bonkobuk, yin kpiu.

²⁰ “Wunba kur mann maruŋ ki tur yenbik, ki li ki tee min Yennu, yin kpiu.

²¹ “I daa dint boorganu biak, koo ki diau diabiiku. Ii tiar nan yimm Israel teeb mun din tee boorganue, Ijipt tiŋ ni. ²² I daa dint pakɔɔk koo kpeebik biaki. ²³ Yi-i tun nna, ki bi mɔ ki yiinin ki loon sommir, min Yennu saa turib gatu,

* **22:18** 22.18 Li paake tee niro nba dia narinbiit paŋ ki tuun toonn, koo ki mɔk li bannu.

²⁴ ki n wutoor saa do, ki n kpi-i tōb ni, ki i poob saa teen pakoi, ki i waas n kōj baanba.

²⁵ “Li-i tee ki a kpent likirii ki tur n niib nba ki mōk na yeno, a daa tee nan binba kpentir niib likirii na, ki waau a wun paan nyɔɔti. ²⁶ Fi-i gaar niro liant ki li tee mɔsonn nan u saa pa-a pann, fan jiin liant maŋa ki yonnu n baa, ²⁷ kimaan ŋanne tee linba ki u saa lia ki dɔkin waat. Fi-i kii turɔ, u ji saa lia bee ki dɔɔri? Li-i tee ki u bui fabin ki yiinin ki loon sommir, n saa gat ki turɔwa, kimaan n mōk ninbatinu.

²⁸ “I daa piak biit ki teen min Yennu, ki bia daa mɔ i niib tɔɔndaansɔɔ mɔtonti.

²⁹ “Ii turin i dii nan i daan nan i kpan piinii, yoo nba jaŋ nan turu.

“Ii jii i bijakpera ki turin. ³⁰ Ii jii i nei nan i pei matsinsina nba tee bonjara ki turin. Naant matsinsinn nba tee bonjar na-ii be nan u naa daa ŋanlore, ŋaan daa ŋanniin daar na, yin jiiu ki turin.

³¹ “I tee n niibe, li paak, i daa ŋman bonkobuk nba ki muuk ni bonkobuk sooro ki kpii,[†] ŋaan ii tuu jii ki tur bɔi.

23

Ki jiin mamɔmm nan binbenŋaj po

¹ “Daa mɔɔntir faak, ki bia daa di faak siara ki sommit wunba mōk kaati. ² Daa taa binba yab, yoo nba ki bi tuun biit, koo ki bi teen siara nba boont barmɔnii na po. ³ Daa want lukitin ki teen tarik, u buut yoo.

† **22:31** 22.31 Kimaan u sɔn nba ki nyii na paak.

⁴ “Fi-i la a dataak naab koo u boŋ ki u tiin boor, fan sooro ki turo. ⁵ Fi-i la a lɔɔ nba nama ki u boŋ baa nan jika, fan taanɔ ki yin fiinɔ, ḥaan daa gaar ki nyikič.

⁶ “Tarik-i baar buut boor ki a la nan u mɔk mɔnii, fan turo u mɔnii. ⁷ Daa nyiir niro kaati, a bia daa kpi niro kaati, kimaan wunba tun nna, n saa biir li yɔɔwa. ⁸ Daa gaan mɔnyat, kimaan mɔnyat tee niib jɔɔnii, ki bi ki fit laat barmɔnii, ki bia biir niŋamm barii.

⁹ “Daa dia boorganu diabiiki. I mi laa ton biaŋinba, li-i tee ki a tee boorganu, kimaan i din tee boorganue Ijipt tiŋ ni.

Ki jiin bina ḥanlore ni nan daaŋanlore daar na po

¹⁰ “Ii tuu jii bina ḥanloob, kii buur i kpaant kii jaan i jeet, ¹¹ ḥaan bina ḥanlore na ni, ii ḥaan ki tiŋ na n foi, ki i daa jaan jeet nba pia leŋi. Tarii nae sii di linba pia leŋ na, ki muuk ni bonkobit na n bia di linba tent na. Ii bia teen daan tilontii nan kpan tiinii kpaant nna.

¹² “Ii tuu jii daa ḥanloob ki tun i toona, ḥaan daaŋanlore daar, yin foi, ki te i daaba nan boorganu nba tuun i toona na, nan i bonkobit n foi.

¹³ “Ii gbiint linba kur ki min Yennu piaki na. I daa mei yenbis, i poŋ daa puur bi sana kaawa.

*Ki jiin jaangbeŋa ḥantaa na po
(Nyinu 34.18-26; Sennu 16.1-17)*

¹⁴ “Ii tuu di jaangbeŋa ḥantaa binn nook ni ki turin baakir. ¹⁵ Nmaarik nba ki bi yir Abib ki i din nyii Ijipt na niŋe, ki ii tuu saa di

boroboro nba ki mɔk datin jaamm, nan maa wannii bianjinba na. I daa di boroboro nba ki datin be leŋ, laa saa jii daa ŋanlore nba ki i di boroboro nba ki mɔk datin jaamm manj na. Ii mi ki yin baar n boor a yin jiantin ŋaan ki ki dia piinii.

¹⁶ “Yoo nba ki i piin i jeet jaanu, yin teen jaanu jaamm.

“Ii tuu di lanbont jaamm sakoouk, yoo nba ki i pɔ i kpaant ni tilɔɔna. ¹⁷ Jaangbeŋa ŋantaa na ni binn kur, li kpaa talas i jab n tuu baar ki jiant min i Yomdaaŋɔ Yennu.

¹⁸ “I daa teenin boroboro nba ki datin be leŋ, yoo nba ki i jii bonkobuk ki mann maruŋ ki turin na. I-i tuu kii jii bonkobuk ki mann maruŋ ki turin, jaamm na yoo, yaa daa te ki li kpan na yentir sanyiɔku.

¹⁹ “Binn kur, ii tuu baar nan i sinsinn jeet nba ki i jaan na, min i Yomdaaŋɔ Yennu ŋaak na ni.

“I daa yak pebik koo bubik, u naa biin ni.*

Ki jiin mɔsona nan wannu po

²⁰ “N saa te ki malaka n gar i tɔɔnn, ki guuri i sommir ni, ki tan baar nani siaminba ki n ŋamm guuni na. ²¹ Gbiintir u maan ki sak u mɔb. I daa yēen u maan ki kɔn nanc, kimaan mine tumc, ki u kan nyik chab i moyêtuku. ²² Naan li-i tee ki i sak u mɔb, ki sak linba kur ki n wanni, n saa kɔn nan i datai kur. ²³ N malaka saa gar i tɔɔnn ki saan nani Amor teeb, nan Hef teeb, nan Peris teeb, nan Jebus teeb, nan Keenann teeb,

* ^{23:19} 23.19 Li pasiar Keenann teeb din tee nnae ki li tee nyɔku.

nan Hif teeb tiŋ ni, ki n saa biirib. ²⁴ I daa gbaant bi tingbana tɔɔnn, koo ki jiantirib, ki bia daa gaan bi jiantu marima. Ii biir bi tingbana na, ki bia yeer bi jiantu tanchaaka na. ²⁵ Li-i tee ki i jiantir min, i Yomdaano Yennu, n saa teen piisin i paak, ki turi jeet nan nyun, ki bia nyinn yiарbooru kur i ni. ²⁶ I tiŋ ni, poosɔɔ poor kan biir, ki pookanmatir bia sii kaa i tiŋ na ni. N saa turi manfofoouk.

²⁷ “N saa te ki niib nba nami na-ii tiinin janjmaanii. N saa baar nan ɳamatir, niib nba ki i kɔn namm na sinsuuk ni, ki bia te ki i datai kur n chiar ɳaan nyiki. ²⁸ N saa te ki yanputuk n baar i datai. N saa ber nyinn Keenann teeb nan Hif teeb nan Hef teeb na, yoo nba ki i chari nakiib. ²⁹ N kan ber bi kur binyennkɔɔ niŋ kaa, kimaan mi-i teen nna, tiŋ na saa dɔɔr yanne, ki muuk ni bonkobit n pɔt ki gbee leŋ, ki yin gbar kɔɔnu. ³⁰ Naan n sii beer nyintibe waan waan, nan yaa tan saa pɔt ki jaŋ nan yin kɔɔ gbee tiŋ maŋ ni ki yentir. ³¹ N saa tant i tiŋ kpaar ki lin nyi Akaba mɔkgbianu ki saa tuu Sinsuuk ni mɔkgbenjir, ki nyi tiŋ nba ki siar ki pia na ni, ki saa tuu Yufrates mɔkir. N saa teen tiŋ na niib i nuu ni, ki i sii beerib ɳaan kɔɔ. ³² I daa lorin siara lor namm, koo nan bi tingbana. ³³ I daa te ki niib maŋ kaar i yent ni, li-i teen nna, bi saa te ki yin tun ki biirime. Yi-i jiant bi tingbana na, li sii tee baruk nba gbeŋe ki turi.”

24

Bianjinba ki bi loon mɔlor na

¹ Yennu din yet Moses a, “Baat n boor, jɔjaann na paak, fin nan Aarɔnn nan Nadab nan Abihu nan Israel tɔɔndamm piinlore, ki yi-i tan per n boor, yin gbaan ki jiantin. ² Sɔɔ ki tee saa baar ki nakin n boor, see fin kuukɔɔ. Israel nileeb na poj ki tee bin do joor na paak kaawa.”

³ Ki Moses saan saa wann niib na Yennu sennu nan u wannu kur, ki niib na kur jiin nan kunkɔyenn a, “Ti saa tun linba kur ki Yennu yeta.” ⁴ Ki Moses sɔb Yennu sennii kur. Laa fann sanyapob ni, ki u maa maruŋ binbintir, jɔɔr na nyakir ni, ki chaan tana piik nan ɳanlee, ki li see Israel teeb booru piik nan ɳanlee na taar ni, booru kur nan li tann. ⁵ Li poor po ki u tun naasinsiab, ki bi saan mann maruŋ ki joo muu ki tur Yennu, ki bia jii naajai ki mann tur Yennu, ki li tee weinanleeb piinii. ⁶ Ki Moses jii bonkobit na sɔn waan ki teen senii ni, ɳaan linba tenn na, ki u mɔɔn maruŋ binbintir na paak. ⁷ Nanne ki u jii mɔlor gbouŋ nba ki Yennu sennii sɔb leŋ na, ki karin sanpaapowa ki tur niib na. Ki bi kur jiin a, “Ti saa sak Yennu mɔb ki tun linba kur ki u senna.”

⁸ Ki Moses jii sɔn na ki mii mii niib na paak ɳaan yet a, “Linba nae tee sɔn nba gbeen mɔlor nba ki Yennu lor nani, yoo nba ki u turi u sennii na.”

⁹ Nanne ki Moses nan Aarɔnn nan Nadab nan Abihu nan Israel tɔɔndamm piinlore na doo jɔɔr na paak, ¹⁰ ki saa la Israel teeb Yennu na. U taa nba din see linba paak na din naan linba ki bi jii tanbinyinyira nba ki li daauk paar na ki sere, ki li nyirii nan mianu na, ki tee bonbonwuwur

nan sanpagbouŋ na. ¹¹ Yennu din ki paan Israel tɔɔndamm na danj, bi din la Yennu, ki dii ki bia nyuu.*

Ki jiin Moses jɔɔr donu po

¹² Li poor po ki Yennu yiin Moses a, “Domin n boor, jɔɔr na paak, ki n saa tura tanpatlai ŋjanlee, ki sennii nba tee wannu ki tur n niib na sɔb li paak.” ¹³ Ki Moses nan u sommtɔɔ Joosua teen siir, ki Moses piin ki do jɔɔr maŋ a wun took Yennu. ¹⁴ Moses din yet tɔɔndamm na a, “Ii guut kaaŋ na ni nan yoo nba ki ti tan saa jen. Aarɔnn nan Hur be i boor, ki wunba la maan ki loon li ŋammu, wun saan bi boor ni.”

¹⁵ Ki Moses doo Sainai jɔɔr na, ki sanpagbouŋ dɔkin jɔɔr na. ¹⁶⁻¹⁷ Ki yabint Yennu yentsaakar yent ki nyii jɔɔr na paak ki sik, ki li wann nan ŋɔɔ Yennu be leŋ. Israel teeb na din laat yeeuŋ na, ki li naan muue di jɔɔr na paak. Sanpagbouŋ na din dɔkin jɔɔr na daa ŋjanloobe, ki daa ŋjanlore daar ni, ki Yennu be sanpagbouŋ na ni ŋaan yiin Moses. ¹⁸ Ki Moses chat doo jɔɔr na, ki kɔɔ sanpagbouŋ na ni. U din be leŋ damuna piinnae.

25

Ki jiin Yennu lanbouŋ na piinii po (Nyinu 35.4-9)

¹ Ki Yennu yet Moses a, ² “Betir Israel teeb ki bin baar nan piinii ki turin. Wunba kur par lakib ki u baar nan piinii a wun turin, fan set ki gaar n paak. ³ Faa saa gaar

* **24:11** 24.11 Bi din mi nan niro-i la Yennu, li daano saa kpoe. A karin Nyinu 33.20.

piinii nba bi boore na, li salimmɔna, nan salimpeena, nan kutmɔnt, ⁴ nan chabŋjann, nan gungunbɔnvwuwur, nan gungun-mɔnvwuwur, nan gungun-mɔŋ, nan chabir nba ki bi luur nan buuk kabit, ⁵ nan pejai gbounfabirmɔnt, nan jangbenir gbouŋ, nan naajiik taabii, ⁶ nan olif tiinii kpan* nba sii liakit fita ni, nan bonnunubit nba sii ɳmat kpan nba ɳammit na, nan bonnunubit nba nubiru man, ⁷ nan tanbinyinyira nba daauk paar ki bi yi onik na, nan tanbinyinyirlia nba daauk paar, ki li sii taab mannteeb yudaanɔ na liatjak, nan parbiir paak chabir na paak. ⁸ A te niib na n ɳamm kasii lanbouŋ, ki n sii be namm leŋ. ⁹ Ii ɳamm lanbouŋ nan bona nba kur sii be leŋ, ki lii tee nan maa saa wanna biaŋinba na.

*Ki jiin mɔlor lakir na po
(Nyinu 37.1-9)*

¹⁰ “Ii jii naajiik taabii ki kpaa lakir, ki li fɔkint-ii tee taabatii ɳantaa nan bonjinn, ki li yarimu-ii tee taabatii ɳanlee nan bonjinn, kii dokii taabatii ɳanlee nan bonjinn, ¹¹ ki pɔr lakir na nook ni nan li poor po salima nba ɳan, ki bia pɔr salima li mɔgbankookii, ¹² ki ɳamm salima banii ɳanna, ki tabin lakir na lɔtii ɳanna na taa, ki gaan banii ɳanlee chinchiyanen, ki bia gaan ɳanlee leer po, ¹³ ki ɳamm naajiik dasoorkara ɳanlee nba sii jikit lakir na, ki pɔr salima li paak, ¹⁴ ki tuun dasoorkara ɳanlee na banii nba gaa lakir na loka ni. ¹⁵ Dasoorkara na sii tun tuue lakir na ni, bi daa nyinti. ¹⁶ Ki tanpatlai ɳanlee nba ki n sob

* **25:6** 25.6 Olif tiinii kpan ɳan, ki li daauk bia paar.

sennii piik li paak ki tura na, a jii kpeen lakir na ni, ¹⁷ ki jii salima nba ḷan ki teen li biitir, ki li fɔkint-ii tee taabatii ḷantaa nan bonjinn, kii yarin taabatii ḷanlee nan bonjinn, ¹⁸ ki jii salima nba ḷan ki nan bona nba mɔk kpinkpant banlee,[†] ¹⁹ ki tabin yeno lakir na biitir kpin-yer, ki tabin lɔɔ kpинleek po. Nammit bona banlee maŋ ki bii taab ki kpab nan biitir na, kii tee bonyenn, ²⁰ ki te bona maŋ-ii took leeb kii gorii lakir na biitir, ki bi kpinkpant n pɔbit kii baak lakir na biitir paak. ²¹ Tanpatlai ḷanlee nba ki n sɔb n sennii li paak na, i kpeen lakir na ni, ḷaan biin salima biitir na li paak. ²² Bona banlee nba be mɔlor lakir paak na, n sii be li sinsuuk nie, ki teena sennii nba ki Israel teeb sii waa.

*Ki jiin teebul nba ki bi sii paa boroboro ki teen
Yennu na po*
(Nyinu 37.10-16)

²³ “A jii naajiik taabii ki kpaa teebul, ki li fɔkint-ii tee taabatii ḷantaa, ki yarimu-ii tee taabatu nan bonjinn, kii dokii taabatii ḷanlee nan bonjinn, ²⁴ ki jii salima nba ḷan ki pɔr li kur po, ki pɔr salima nba ḷan ki lint li mogbankookii, ²⁵ ki teen guunu ki lii kpakii nan niibifoouk fɔkint na, ki lintir. Ki salima nba ḷan bonkokitir-ii kook li yur paak, ²⁶ ki ḷamm salima banii ḷanna ki gaan teebul na loka ni, ki lii be teebul na taa nba be siaminba na, ²⁷ kii kpia kpinii, ki tuun dasoorkara ḷanlee na, ki lin tuu fit wokit teebul na. ²⁸ A jii naajiik daat ki ḷamm

[†] **25:18** 25.18 Bi maan ni, bi yib “cherubime”, ki bi naan bonkobit, ḷaan mɔk kpinkpant.

dasoorkara ki p̄orir salima ki lii wokitir teebul na,²⁹ ki jii salinjana ki maa saajmanii nan senii, ki bia maa s̄oborii nan nyubitii, ki bii dia kii mann daan maruŋ.³⁰ Ii tuu paan kasii boroboro nba ki i teenin yoo kur na, teebul paak, n tɔɔnn.

*Ki jiin fitsentir na po
(Nyinu 37.17-24)*

³¹ “Jiin salima nba ɳan ki kur fitsentir. A kur fitsentir na musur nan li nyakir. Li salima tipuuk-ii tee yomm nan fitsentir na. ³² Gbata ɳanloob-ii gaa ki pukin sinsuuk ni yar na paak, ki gbata ɳantaa-ii be chianyen, ki ɳantaa-ii be leer po. ³³ Ki gbata ɳanloob na kur-ii mɔk salima tipuuk nan wooka ɳantaa-taa, ki lii naan toorik puuk. ³⁴ Ki fitsentir na nyakir-ii mɔk salima tipuuk nan wooka ɳanna, ki lii naan toorik puuk. ³⁵ Ki wookir yenn-ii be gbata ɳanlee kur sinsuuk ni. ³⁶ A jii salima nba ɳan ki kur fitsentir nan li gbata nan li wooka, ki lii tee bonyenn. ³⁷ A kur salima fita ɳanlore ki tɔɔn fitsentir na paak, ki li-i tuu kii joo yoo nba, lin tur yentu tɔɔnn po. ³⁸ A jii salima nba ɳan ki kur li fita babitii nan sipai. ³⁹ Salinjana nba saa kur fitsenta nan li bona kur na kpaiu-ii tee nan sinpeenii bɔrik-gbina piik nan ɳanlore kpaiu na. ⁴⁰ Ki a kurir ki lii tee nan maa wanna bianjinba, jɔɔr paak na.”

26

*Ki jiin Yennu lanbouŋ na po
(Nyinu 36.8-38)*

¹ Ki Yennu ɳamm yet Moses a, “Nammit lanbouŋ na nɔɔk ni nan chabjana piik

nba ki bi luur nan pekob-bɔnvwuwur nan pekobmɔnvwuwur nan pekobmɔnt, ki luu bona nba mok kpinkpant* li paak, ² ki ɳamm chabir kur ki li fɔkint-ii tee taakaabii piik nan ɳanna, ki yarimu-ii tee taakaabii ɳanlee. ³ Ki a kpab nyar chaba ɳanŋmu ki lii tee yenn, ki bia kpab nyar chaba ɳanŋmu nba tenn na ki lii munii tee yenn, ⁴ ki jii tanbɔnvwuwur ki teenir nan banii na ki nyar tabin poor po mɔgbankooku, ki bia nyar nna leer na po, ⁵ ki teen banii piinŋmu chabgbeŋyenn mɔgbankooku, ki bia nyar piinŋmu chabgbeŋleer na paak, ki lii yeek leer, ⁶ ki ɳamm salima lɔkita piinŋmu ki gaan chabgbeŋyenn nan leer na, ki lii jik-ii tee yennkɔɔ.

⁷ “A luu bukobit, ki lii tee chaba piik nan yenn, ki paan lanbouŋ na paak. ⁸ Chaba nba sii tee bɔka piik nan yenn na, li kur-ii tee yomm, ki li fɔkint-ii tee taakaabii piik nan ɳanŋmu, kii yarin taakaabii ɳanlee. ⁹ Ki a nyar chaba ɳanŋmu ki tukin leer paak, ki lii tee bɔkyenn, ki bia nyar chaba ɳanloob nba biar na ki tukin leer paak, ki lii munii tee bɔkleer, ki a pɔbin chinchenbinn nba pukin ɳanloob ni na taar munlee, ki paan lanbouŋ na tɔɔnn po, ¹⁰ ki nyar kparchant banii piinŋmu chinchenyenn mɔgbankooku, ki bia nyar kparchant banii piinŋmu ki gaan chinchen-leer na mɔgbankooku, ¹¹ ki ɳamm kutmɔnt lɔkita piinŋmu ki gaan chinchena ɳanlee na, ki lii tee yenn. ¹² Jɔnt chinchenbinn nba tenn na lanbouŋ

* **26:1** Bi maan ni, bi yib “cherubime”, ki bi naan bonkobit, ɳaan mok kpinkpant.

na poor po, ki lii sɔɔn. ¹³ Nyikin chinchenn nba tenn ki tee taabatu nan bonjinn na, ki lii sɔɔn kpini kii dɔɔkir.

¹⁴ “A ɳamm bondɔkinkara ɳanlee, yenn-ii tee pejak gbounfabirmont, ki leer na-ii tee jangbenjir gbouŋ, ki lii tee lanbouŋ na bondɔkinkara.

¹⁵ “Nammit naajiik daat ki teen lanbouŋ na taabii. ¹⁶ Ki taabu kur fɔkint sanpaapo-ii tee taabatii piik nan ɳanŋmu, ki yarimu-ii tee taabatii ɳanlee nan waan. ¹⁷ Ki a kpeer taabii na gbata ɳanlee-lee, ki lii yeek nan leer, biaŋinba taabii na saa fit tukin leer paak. Taabii na kur tee lii mok gbata nae. ¹⁸ A ɳamm taabii piinlee ki chaanir lanbouŋ na diit po, ¹⁹ ki ɳamm salimpeena ki teenir boota ki tuun taabii na salimpeena boota na ni, ki taabu kur-ii be boota ɳanlee ni, ²⁰ ki ɳamm taabii piinlee, ki chaan lanbouŋ na niigaŋ po, ²¹ ki bia ɳamm salimpeena boota piinna, ki taabu kur-ii be boota ɳanlee ni, ²² ki ɳamm taabii ɳanloob ki chaan lanbouŋ na yonbaa po, ²³ ki bia ɳamm taabii ɳanlee, linba sii be yonbaa po lɔtii na ni. ²⁴ Lɔtii ɳanlee na dachaata na kur-ii tee dakpaabaa, ki nyi tiŋ ni ki saa do paapo. Dachaata ɳanlee nba sii be lɔtii ni na, a ɳammir nna. ²⁵ Tɔn, taabii na sii tee ɳanniime, ki salimpeena boota na tee piik nan ɳanloob, ki taabu kur tuu boota ɳanlee kur ni.

²⁶ “A bia jii naajiik dafoot ɳanŋmu, ki lin pɔnn lanbouŋ na lokyenn po, ²⁷ ki bia jii dafoot ɳanŋmu ki lin pɔnn leer po, ki jii daat ɳanŋmu ki lin pɔnn yonbaa po lokir na ni. ²⁸ Dafoot nba saa kpar sinsuuk ni na, lin bɔkit taabii na binbeuŋ

ni ki saan tuu lanbouŋ na kpiŋ leer po, ²⁹ ki pør taabii na salima, ki ɳamm salima banii ki gaan taabii na paak, ki lii dia dapɔnnkara na, ki bia pør salima dapɔnnkara na paak. ³⁰ Chaant lanbouŋ na nan maa wanna bianjinba, jɔɔr paak na.

³¹ “A ɳamm chinchenn ki jønn ki lin bøkit kasii boor nan kasii yaa kasii boor. A jii chabŋann gunguŋ ki luu ɳmat pekob-bɔnvwuwur nan pekobmɔnvwuwur nan pekobmɔnt, ki luur chabŋann, ki nan bona nba mɔk kpinkpant[†] li paak, ³² ki chaan naajiik gansenta ɳanna nba ki bi pør salima ki gann salima løkita na, salimpeena boota na ni, ki jønn chinchenn maŋ li paak. ³³ A jønn chinchenn dachaata na paak, ɳaan senn mɔlor lakir na kasii yaa kasii boor, chinchenn na tɔɔnn. Jinjøŋ nae saa bøkit kasii boor nan kasii yaa kasii na boor. ³⁴ A paan biitir na mɔlor lakir na paak, ³⁵ ki senn teebul na kasii boor lanbouŋ na ni niigaŋ po, ki bia senn fitsentir na li niidiitu po.

³⁶ “A ɳamm jinjøŋ ki dɔkin lanbouŋ na tammɔb. A jii chabŋann gunguŋ ki ɳmat pekob-bɔnvwuwur nan pekobmɔnvwuwur nan pekobmɔnt ki luur, ki jab bonninnant li paak, ki lii tee linba saa jønn lanbouŋ na tammɔkɔɔkir, ³⁷ ki ɳamm naajiik gansenta ɳanŋmu, ki pør salima ki gaan salima løkita dachaata maŋ paak, ki chaanir kutmɔnt boota ɳanŋmu na ni, ki jii chinchenn na ki jønn li paak.”

[†] **26:31** Bi maan ni, bi yib “cherubime”, ki bi naan bonkobit, ɳaan mɔk kpinkpant.

27

Ki jiin maruŋ binbintir na po
(Nyinu 38.1-7)

¹ Yennu ɳamm yet Moses a, “Jiin naajiik taabii ki kpaa maruŋ binbintir, ki li fɔkint-ii tee kpinkpondukina ɳanŋmu, kii yarin kpinkpondukina ɳanŋmu, kii dokii kpinkpondukina ɳantaa, ² ki tabin gbata ɳanna paapo lötii na kur paak, ki te binbintir nan gbata na-ii taab kii tee yomm, ki a pɔr kutmɔnt, binbintir na kur po, ³ ki jii kutmɔnt ki ɳamm binbintir na bona kur nba tee kutsɔnt, ki bi sii wo tanpent nan li sofira, nan kutsɔnt nba ki bi sii diar ki jikin sɔn, nan diitmɔyaarii nba sii lot nant, nan kutsɔnt nba ki i sii mɔi muu, ⁴ ki jii kutmɔnt, ki teen kutlaana, ki luur tiak ki ter binbintir na sinsuuk ni, ki gaan kutmɔnt banii lötii ɳanna na kur po, ⁵ ki teen kutmɔnt kutlaana yekitik, binbintir na sinsuuk ni, ⁶ ki jii naajiik daat ki pɔrir kutmɔnt, ki lii tee dasoorkara, ⁷ ki jii dasoorkara maŋ ki tuun banii nba gaa binbintir loka ni na, ki lin tuu fit kii wokitir, ⁸ ki kpaa binbintir na, ki lii naan lakir, kii mɔk foolin, nan maa wanna bianŋinba joɔr paak na.”

Ki jiin gungouŋ nba lint Yennu lanbouŋ na po
(Nyinu 38.9-20)

⁹ Ki Yennu ɳamm yet a, “Kpaan gungouŋ ki loon lanbouŋ na. Ki li jinjɔŋ niidiitu bɔkir fɔkint-ii tee taakaabii piinŋmu, ¹⁰ ki jɔnn chabŋann jinjɔŋ na, dachaata piinlee nba ki a pɔr kutmɔnt na paak, ki tuunir kutmɔnt boota piinlee na ni, ki gaan salimpeen-lɔkita ki tuun kutlaana

dachaata na paak. ¹¹ Ki niigaŋ po bəkir fəkint-ii tee taakaabii piinŋmu, ki a jənn chabŋann dachaata piinlee nba pər kutmənt na paak, ki tuun kutmənt boota piinlee na ni, ki gaan salimpeena ləkita ki tuun li kutlaana dachaata na paak. ¹² Ki li yonbaa po bəkir na yarimu-ii tee taakaabii piinlee nan ŋanŋmu, leŋe ki a saa jənn chabŋann dachaata piik nba pər kutmənt na paak, ki lii tuu kutmənt boota piik na ni. Ki a gaan salimpeena ləkita, ki tuun li kutlaana yur paak. ¹³ Ki gungouŋ na tɔɔnn po nba tee yonput po na-ii munii tee taakaabii piinlee nan ŋanŋmu. ¹⁴ Ki tamməkəčkir gaŋ po yiар na, li chinchenjɔnnkar fəkint-ii tee taakaabii ŋanlore nan waan, kii mək dachaata ŋantaa nan li boota ŋantaa. ¹⁵ Ki diitu po na-ii munii biaki mək chinchenjɔnnkar, ki li fəkint-ii tee taakaabii ŋanlore nan waan, kii mək dachaata piintaa nan li boota piintaa. ¹⁶ A jii chabŋann nba ki bi jii pekob-bənvwuwur, nan pekobmənvwuwur, nan pekobmənt, ki luur tamməb na jinjəŋ, ki li fəkint-ii tee taakaabii piik, ki a nan bonninnant li paak, ki lii gaa gansenta ŋanna nba be boota ŋanna ni na. ¹⁷ Dachaata nba saa lint dindonjouk na, li kur-ii pər salimpeena nan li ləkita. Daat na-ii tuu kutmənt boota ni. ¹⁸ Dindonjouk na fəkint-ii tee taakaabii piinŋmu, ki yarimu-ii tee taakaabii piinlee nan ŋanŋmu, ki a ŋamm jinjəŋ ki lii tee chabŋann, kii fək paapo taakaabii ŋanlee nan waan. Ki dachaata na kur-ii mək li boota. ¹⁹ Bona nba kur tee lanbouŋ na yar, nan lanbouŋ na kpai, nan gungouŋ na kpai, a jii

kutmɔ̄nte ki ɳammir."

*Ki jiin fitir gotu po
(Liifai teeb 24.1-4)*

²⁰ Ki Yennu ɳamm yet Moses a, "Betir Israel teeb na ki bin baar nan olif tiinii kpan* ki tura, ki a teen fitir ni, ki tuu joor daajoouk kur. ²¹ A te Aarɔnn nan u bonjai na-ii jokin fitir na, jinjɔ̄n nba dɔ̄ɔk mɔ̄lor lakir na tɔ̄ɔnn po, lanbouŋ na ni, siaminba ki n be na, ki lin tuu di ki tan yent sanyiɔ̄k. Li tee sennu nba ki Israel teeb sii diae, kii tuun nna, nan bi yaaboona kur nba waa."

28

*Ki jiin mannteeb liant po
(Nyinu 39.1-7)*

¹ Ki Yennu ɳamm yet Moses a, "A tun yiin a ninja Aarɔnn, ki wannɔ̄ nan ɳɔ̄ɔ nan u bonjai nba tee Nadab nan Abihu nan Eleasar nan Itamar-e tee binba ki n gannib Israel booru ni, a bii tee mannteeb. ² Nyarin mannteeb liant ki tur a ninja Aarɔnn, ki lin turɔ̄ baakir nan fant. ³ A yet gbanjabira nba ki n turib yanfoon na, ki bin nyar liant maŋ ki turɔ̄, ki a kaanɔ̄ ki wuu tee manntɔ̄. ⁴ Liant nba ki bi saa nyare na: Li parbiir paak chab-bɔ̄ɔrik, nan liatjak, nan liatfoouk, nan liatir nba ki bi nan bonninnant li paak, nan yufintu, nan tanbobitir. I saa nyar linba nae ki lii tee Aarɔnn nan u bonjai liant, ki lin te ki bi tee mannteeb ki tuun n toon. ⁵ A te ki bin jii salima gunguŋ, nan

* **27:20** 27.20 Olif tiinii kpan ɳan, ki li daauk bia paar.

pekob-bənvwuwur, nan pekobmənvwuwur, nan pekobmənt, nan chabŋann, ki luu liant na.

⁶ “Bin jii pekob-bənvwuwur, nan pekobmənvwuwur, nan pekobmənt, nan salima gunguŋ, nan chabŋann, ki luu liatjak, ki jab bona li paak, ⁷ ki nyar chaba ɳanlee ki tabin bɔpiat na paak. ⁸ Bin jii chab-booru nba ki bi jii pekob-bənvwuwur, nan pekobmənvwuwur, nan pekobmənt, nan chabŋann, ki luu ɳmat salima gunguŋ li ni, ki teen gbanboobir, ki lii taa yomm nan liatjak na. ⁹ Jiin tannyinyira nba daauk paar na ɳanlee, ki sɔb Jakɔb bonjai na sana, ¹⁰ ki sɔb bonjai banloob sana, ki lii be tanyenn paak, ki banloob sana-ii munii be leer na paak, kii waa leer saakatuk saakatuk. ¹¹ Gbanjabiro nba mi jabit fanu n sɔb Jakɔb bonjai na sana tannyinyira ɳanlee na paak, ɳaan kokin salima li kpini, ¹² ki lor tana na ki tabin liatjak na bɔpiat paak, ki lii see Israel booru piik nan ɳanlee na taar ni. Nna bannue ki Aarɔnn sii jikin Israel booru sana na, u bɔpiat paak. Njanne saa te ki min Yennu kan tamm n niib po. ¹³ Gbanjabira na n jii salima bona ɳanlee, ¹⁴ ki luu salinnjann ɳmipiana ɳanlee ki lii naan jaruk, kii taab salima bona nba gaa na paak.”

*Ki jiin manntɔɔ parbiir paak chab-bɔɔrik na po
(Nyinu 39.8-21)*

¹⁵ Ki Yennu ɳamm yet a, “Jiin chabŋann ki nyar parbiir paak chab-bɔɔrik, ki tur mannteeb yudaano, ki wuu dia kii bant maa loon bii tuun bianjinba. A te lii naan liatjak nba ɳmat salima, ki luu nan pekob-bənvwuwur,

nan pekobmɔ̄nkwuwur, nan pekobmɔ̄nt, nan chabñann. ¹⁶ Ki li fɔ̄kint-ii tee nuubatu, ki yarimu-ii bia kii tee li bannu, ki lii pɔ̄ɔb. ¹⁷ Ki a ji tabin tanbinyinyira nba daauk paar na li paak, ki teen chaabii ɔ̄janna. Ki sinsinn chaabu na, a tabin tanbinyinyira nba ki bi yir rubi nan topas nan beril na. ¹⁸ Ki chaabu nba pukin munlee ni-ii tee tanbinyinyira nba ki bi yir emeral nan safir nan takus. ¹⁹ Ki chaabu nba pukin muntaa ni-ii tee tanbinyinyira nba ki bi yir jasint nan agat nan ametis. ²⁰ Ki chaabu nba pukin munna ni-ii tee tanbinyinyira nba ki bi yir krisolat nan oniks nan jaspa. Ki a kokin li kur salima. ²¹ Tanbinyinyira na sii tee piik nan ɔ̄janlee-e, ki see Jakɔ̄b bonjai piik nan banlee na paak, ki Israel* booru piik nan ɔ̄janlee na sana yenn yenn-ii be tann kur paak. ²² A pian salinɔ̄jann jarit, ki lii tee nan ɔ̄mipiana na, kii gaa parbiir paak chabir na paak, ²³ ki ɔ̄namm salima banii ɔ̄janlee, ki gaan parbiir paak chabir maŋ paapo mɔ̄gbankpинii, ²⁴ ki ji gaan salima ɔ̄mipiana ɔ̄janlee na salima banii ɔ̄janlee na paak, ²⁵ ki bia soor ɔ̄mipiana ɔ̄janlee na mɔ̄i nba tenn sɔ̄on na, ki lor salima bona ɔ̄janlee paak, ki lin fit tur nan liatjak na bɔ̄piat paak tɔ̄onn po, ²⁶ ki teen salima banii ɔ̄janlee ki gaan parbiir paak chabir na tiŋ po kpинii, ki lii bɔ̄ɔk liatjak na. ²⁷ Nammit salima banii ɔ̄janlee biak, ki gaan liatjak na bɔ̄piat ɔ̄mii na tiŋ po, ki kpian gbanboobir na. ²⁸ A jii gungunbɔ̄nkwuwur ki kpab lor banii nba gaa parbiir paak chabir na paak, nan liatjak banii na,

* **28:21** 28.21 Jakɔ̄b sanleere din tee Israel.

gbanboobir na paapo, ki li daa te parbiir paak chabir na lian ki nyi liatjak na boori.

²⁹ "Yoo nba kur ki Aarɔnn saa kɔɔ kasii boor na, u sii lia chabir nba ki Israel booru piik nan banlee sana sɔb li paak na, u parbiir paak, ki n kan ban tamm n niib po. ³⁰ A bia wuun tana ḥanlee nba ki bi yir Yurim nan Tumim[†] na parbiir paak chab-bɔɔrik na ni, ki li tuu sii be Aarɔnn parpaak, yoo nba ki u kɔɔ kasii boor na. Nanne ki Aarɔnn tuu sii dia ki bant min Yennu loomm ki gaan n niib Israel teeb po.

Ki jiin mannteeb liant nba pukin na po
(Nyinu 39.22-31)

³¹ "Bin luu liatfoouk nba ki bi tuu saa liawa ḥaan paan liatjak na nan gungunbɔ̄nuuwur, ³² ki nyik yur kunkɔɔ boor, ki gbab turu na ki nyar, ki li daa pari. ³³⁻³⁴ Pɔbint gungunbɔ̄nuuwur, nan gungun-mɔ̄nuuwur, nan gungun-mɔ̄ŋ, ki lii naan punpoa, ki gaan liatfoouk na tñ po mɔgbana, ki bia jɔnn salima gbekirii, ki foon li sinsuuk ni yenn yenn. ³⁵ Aarɔnn tuu saa lia liatfoouk maŋ, yoo nba ki u tuu yaa wun mann maruŋ nae. Ki wuu kɔɔ kasii boor yoo nba, gbekirii na tuu sii mœ, wuu biaki nyi ki li mɔ, ḥanne saa te ki u kan kpo.

³⁶ "Jiin salinnjann ki ḥammir bonpatiliak, ki sɔb li paak a, 'Yennu yar,' ³⁷ ki jii gungunbɔ̄nuuwur ki lor tabin yufintu na yugbiar paak. ³⁸ Aarɔnn tuu saa yir u yugbiar paake, ki lin te min Yennu n gaar piinii nba ki Israel teeb

[†] **28:30** 28.30 Bi din dia bona nba ki bi yir Yurim nan Tumim nae ki bant Yennu loomm.

teenin na, li-i lekii tee niib na mann maruŋ ki kpet.

³⁹ "Luun chabŋann liatir, nan chabŋann yufintu, nan gbann, ki jabir, ki jii tur Aarɔnn.

⁴⁰ "A nyar liata nan gbana nan fokirii ki tur Aarɔnn bonjai, ki lin turib fant nan baakir. ⁴¹ A jii liant maŋ ki lann a ninja Aarɔnn nan u bonjai, ki mɔɔn olif tiinii kpan[‡] bi paak, ki kaamm ki bii tee mannteeb kii tuun n toonn. ⁴² Nyarin chabŋann kurtajina, ki lin nyi siak ni ki dian duna, ki turib, ki lin te ki bi daa lubin bi mɔŋi. ⁴³ Aarɔnn nan u bonjai na sii tun ki yokinire, yoo nba kur ki bi saa kɔɔ kasii lanbouŋ na ni, koo ki nakin maruŋ binbintir na, a bin mann maruŋ kasii boor, ki tan kan lu bi mɔŋ ki kpo li paaki. Linba na tee sennu nba ki Aarɔnn nan u yaaboona sii tun diae mɔkmɔk nan mɔkmɔk.

29

*Sennii nba saa dia Aarɔnn nan u bonjai ki bii tee mannteeb
(Liifai teeb 8.1-36)*

¹ "Faa saa tun bianjinbae na ki kaan Aarɔnn nan u bonjai, ki bii tee mannteeb ki tuun n toonn: Jiin naajapanŋ nan pejai banlee ki bi daa mɔk daŋ bi gbanant paak, ² ki jii boroboro yon nba ḥan, ki teen boroboro nan olif tiinii kpan, ki bia teen boroboro leer ki daa ḥmat olif tiinii kpan li ni, ki bia lo lilaat ki mirir kpan, ḥaan daa tee datiŋ li kura ni, ³ ki kpeenir kpanchibuk ni, ki jii turin, yoo nba ki a saa mann naajak nan

[‡] **28:41** 28.41 Olif tiinii kpan ḥan, ki li daauk bia paar.

pejai banlee maruŋ na, ⁴ ki baar nan Aarɔnn nan u bonjai, n lanbouŋ na tammɔb ni, ki te bin wur ɳamm bi mɔŋ. ⁵ Ki a ji lann Aarɔnn manntɔɔ liant na, wun lia chabŋann liatir ki paan liatfoouk nba ki liatjak sii paa li paak na, ki ji paan liatjak na, nan parbiir paak chab-bɔɔrik na, nan gbanbobinkar na, ⁶ ki yirimɔ yufintu na, ɳaan lor tabin bonpatliak nba ki li paak sɔb a, 'Yennu yar' na li paak, ⁷ ki ji jii kpan nba saa kaano na, ki mɔɔn u yur paak.

⁸ "Baat nan u bonjai ki lannib liata, ⁹ ki bobin gbana bi sai ni, ki bia yirimma fokirii. Faa saa teen biaŋinbae na ki kaan Aarɔnn na u bonjai, ki ɳamm nan bi yaaboona sii tuun n toonn, ki tee mannteeb yoo kur.

¹⁰ "Jiin naajak ki baar nanɔ lanbouŋ na tɔɔnn, ki yet Aarɔnn nan u bonjai na ki bin paan bi nii naajak na yur paak. ¹¹ Ki a kpi naajak na n tɔɔnn, lanbouŋ na tammɔb boor, ¹² ki suunt a niibir sɔn na ni, ɳaan suu suu maruŋ binbintir na gbata na paak, ki ji kpaar sɔn nba tenn na ki mɔɔn lint maruŋ binbintir na nyakir ni. ¹³ Li poor po ki a bia jii kpapana nba taab nɔɔk ni bona paak na, nan kparib nba lint pɔɔr na, nan yaanninbina ɳanlee na, nan kpapana nba taab li paak, ki joor muu, maruŋ binbintir na paak, ki lii tee maruŋ ki turin, ¹⁴ ki joo naab na nant nan u gbouŋ nan u nɔɔnii muu, kaaŋ na kpiŋ, ki lii tee maruŋ nba saa nyinn mannteeb na yanbɔɔmm.

¹⁵ "Jiin pejai na yeno ki yet Aarɔnn nan u bonjai na ki bin paan bi nii pejak na yur paak. ¹⁶ A kpiu, ki jii u sɔn ki lia maruŋ binbintir na

loka ḷanna na kur po. ¹⁷ Potir pejak na nant buri buri, ki wuur u no᷑ok ni bona nan u nanii, ki paanir u yur nan nanleet na paak, ¹⁸ ki joo li kur muu, binbintir na paak, ki lii tee jeet piinii, ki jeet ma᷑ nubiru saa ma᷑jin.

¹⁹ “A yet Aar᷑nn nan u bonjai ki bin paan bi nii pejaleek nba kii turin na yur paak. ²⁰ A kpiu, ki jii u s᷑on waan ki suu suu Aar᷑nn nan u bonjai na diitu tubl᷑n, nan bi niidiitu niibijaba, nan diitu taabijaba, ki jii s᷑on nba tenn na ki lia binbintir na loka ḷanna na kur po. ²¹ Jiin s᷑on nba be binbintir paak na waan, ki bia jii kpan nba saa kaamm na, ki mii Aar᷑nn nan u bonjai na paak, nan bi liant paak. Aar᷑nn nan u bonjai nan bi liant na sii tee n yare.

²² “A ḷmaar peeuk na kpapana, nan jokpikir, nan kpapana nba taab no᷑ok ni bona paak na, nan kparib nba lint p᷑or, nan yaanninbina ḷjanlee na, nan li kpapana, nan diitu po na᷑ na. Pejak na tee kaanu pejake. ²³ A nyinn boroboro booru muntaa nba be kpanchibuk ni, ki tee n yar, ki dati᷑ kaa li ni na, yenn yenn, linba ki olif tiinii kpan* be li ni, nan linba olif tiinii kpan kaa len᷑, nan linba ki a teenir nan lilaauk na. ²⁴ Jiin jeet na kur ki kubin Aar᷑nn nan u bonjai, ki betib ki bin jii turin, ki lii tee burchinpiinii. ²⁵ Ki a gaarir bi boor ki joor muu, binbintir na paak, ki wat mujoonu piinii na paak, ki lii tee jeet piinii kii teenin, ki jeet ma᷑ nubiru saa ma᷑jin.

²⁶ “A jii pejak na kubitir ki turin, ki lii tee burchinpiinii, ḷaan kubitir ma᷑ sii tee a yare.

* **29:23** 29.23 Olif tiinii kpan ḷjan, ki li daauk bia paar.

²⁷ “Li-i tee ki i kaan manntoɔ, ki kpii pejak ki jii u kubitir nan naŋ ki li tee burchinpiinii ki teenimi, a jiir ki lii tee mannteeb yar. ²⁸ Yoo nba kur ki n niib baar nan weinanleeb piinii ki teenin, a jii bonkobuk maŋ kubitir nan naŋ, ki lii tee mannteeb tor, ɻannee tee Israel teeb piinii nba ki bi teen min Yennu. Sennu na tee linba ki n kan ban lebitire.

²⁹ “Aarɔnn-i tanj kpo yoo nba, fan jii u manntoɔ liant ki tur u bonjai, ki bi-i kaamm, bin ji tuu liar. ³⁰ Aarɔnn bonjak nba saa set u seenu ni, kii tee manntoɔ, ki tuu saa kɔɔ n lanbouŋ na ni, ki tuun kasii boor na, tuu saa lia liant maŋ daajanlore-e.

³¹ “Faa saa kaan Aarɔnn nan u bonjai ki kpi pejak nba na, a yakin u nant kasii boor na. ³² Aarɔnn nan u bonjai na saa ɻman pejak na nant, nan boroboro nba be kpanchibuk ni na, lanbouŋ na tammɔb nie. ³³ Bi tuu saa ɻman pejak nba ki bi kpii ki kaamm ki bia w提醒 biit na. Bi kɔɔe tuu saa ɻmamir, kimaan li tee kasiie. ³⁴ Li-i tee ki nant na tenn, koo boroboro na siar biar ki li yent sanyiɔku, bi daa ɻmami, bin joor muu, kimaan li tee kasiie.

³⁵ “A jii daajanlore ki mann maruŋ, ki kaan Aarɔnn nan u bonjai, nan maa wanna biaŋinba na. ³⁶ Daar noɔk ni, a tuu kpi naajak ki mann maruŋ ki lin te yin la nyikin chab i biit paak, linba nae saa ɻamm maruŋ binbintir na. A jii olif tiinii kpan ki ɻamm binbintir na, ki lii tee kasiie. ³⁷ A jii daajanlore ki w提醒 ur ɻamm binbintir na, ki te binbintir na-ii tee kasiie. Wunba kur saa siir, wuu tee kasiie, koo linba kur saa siir, lii tee kasiie.

*Ki jiin daar kur Yenpiinii po
(Nikant 28.1-8)*

³⁸ "A tuu mann maruŋ daar nočk ni ki kpi pei banlee, binba dii binn binn, binbintir na paak.
³⁹ A tuu kpi peyeuŋ sanyičk ni, ki tan kpi lōo na daajoouk. ⁴⁰ Sinsinn peeuk nba ki a saa kpi na, a jii boroboro yonjanin bərik-gbinjinn, ki ȳmat olif tiinii kpan salena ȳanlee nan waan, ki bia mɔɔn daan salena ȳanlee nan bonjinn, ki lii tee piinii, ⁴¹ ki tan kpi peleeuk na daajoouk ki mann maruŋ, ki jii yon nan olif tiinii kpan nan daan, ki lii tee nan sanyičk ni yar na, ki tur min Yennu, ki lii tee jeet piinii, ki li nubiru saa maŋin. ⁴² Mujoonu piinii na, ii sii tun tuun nnae, n lanbouŋ tammɔb ni, ki teenin, maaru n tuu maaru. Leŋe ki n sii be nan n niib ki piak nana. ⁴³ Leŋe ki n saa took Israel teeb maŋ, ki n yentsaakar na sii be bi boor, ki ȳamm leŋ, ki li sii tee kasii. ⁴⁴ Ki n saa ȳamm lanbouŋ na nan maruŋ binbintir na. Ki n saa gann Aarɔnn nan u bonjai, ki bi sii tee mannteeb ki tuun n toona. ⁴⁵ Ki n sii be nan Israel teeb maŋ ki tee bi Yennu. ⁴⁶ Ki bi saa bann nan mine tee bi Yomdaano Yennu nba nyinnib Ijipt tiŋ ni, a mii be namm. Mine tee bi Yomdaano Yennu.

30

*Ki jiin bonnunubit maruŋ binbintir na po
(Nyinu 37.25-28)*

¹ "A jii naajiik taabii ki kpaa maruŋ binbintir ki bii jokin bonnunubit li paak. ² Li fɔkint-ii tee niibatii ȳanlee, kii yarin niibatii ȳanlee, kii dokii paapo niibatii ȳanna, ki gbata nba chaa

binbintir na lötii ḥanna ni na, ḥann nan lakir na kur-ii tur yomm. ³ A pør salinjann li paapo nan loka ḥanna na, nan li lötii na gbata, ki teen salima guunu ki lintir, ⁴ ki ḥamm salima banii ḥanna ki gaan binbintir na binbeuŋ ni, ki ḥanlee-ii be yenn po, ki ḥanlee-ii be leer na po, ki lin tuu fit tuun dafoot kii jikin. ⁵ A jii naajiik daat ki ḥamm dafoot ḥanlee na, ki pørir salima. ⁶ A kɔɔn binbintir na ki senn chinchenn nba dɔɔk mɔlor lakir na tɔɔnn po. Leŋe tee siaminba ki n saa tooka. ⁷ Aarɔnn tuu sii jokin bonnunubit binbintir na paake, sanyiɔk kur, yoo nba ki u baar a wun ḥamm fita na. ⁸ U bia tuu saa tun li bannue, li-i tee ki u joo fita na daajouuk. Ii jokin bonnunubit na yoo kur, ki daa nyikin. ⁹ A daa ban jikin bonnunubit nba kɔɔ, koo bonkobuk piinii, koo jeet piinii ki jokin binbintir na paak, ki bia daa mɔ̄ daan piinii li paaki. ¹⁰ Aarɔnn tuu saa mann maruŋ na binn nɔɔk ni yomkɔœe ki ḥamm binbintir na. Ii tuu saa jii bonkobuk nba ki i kpii ki li tee biit paak na sɔme, ki teen binbintir na gbata ḥanna na paak. Binbintir na sii tee kasii ki tee min Yennu yar.”

Lampo nba jiin Yennu lanbouŋ na po

¹¹ Yennu din ḥamm yet Moses a, ¹² “Yoo nba ki i saa kan Israel teeb nikant na, wunba kur ki i kano, li daano saa pa likiriie ki turin, u manfoor paak, ḥanne saa te ki bonbiir kan baaro, nikant na yoo. ¹³ Wunba kur ki bi kano nikant, wun pa nan bianjinba ki saakab saa wann na. Sɔɔ kur saa pa likirii nba na, ki lii tee n yar. ¹⁴ Jɔɔ nba kur ki bi kano nikant na, ki u baar bina piinlee

koo ki gar nna, saa pa likirii maŋ. ¹⁵ Yoo nba ki bi saa pa likirii bi manfoa paak na, mɔkitɔɔ daa pa ki li gaar, ki nandaanɔ mun daa pa ki li pɔɔr. ¹⁶ A saa gaar likirii na Israel teeb boor, ki daa lanbouŋ na ni bonloŋa. Lampo na paatii sii tee n niib na manfoa paake, ki n sii tian bi po ki guub.”

Ki jiin kutmɔ̄nt kutsɔ̄ŋ po

¹⁷ Ki Yennu ɻamm yet Moses a, ¹⁸ “Nnammit kutmɔ̄nt kutsɔ̄ŋ nan kutmɔ̄nt kantu, ki sennir lanbouŋ nan maruŋ binbintir na sinsuuk ni, ki teen nyun kutsɔ̄ŋ na ni. ¹⁹ Aarɔnn nan u bonjai tuu saa nit nyun maŋe, ki bia wuurn bi taapant, ²⁰ ki fit lian kɔɔ lanbouŋ na ni, koo ki mann jeet, maruŋ binbintir na paak, ki ji kan kpo. ²¹ Li kpaa talas ki bin wuurn bi nii nan taapant. Nanne saa te ki bi kan kpo. Linba na tee sennu nba ki ɻamm nan bi yaaboona sii tun diae maaru n tuu maaru.”

Ki jiin kpan nba ɻammit na po

²² Ki Yennu yet Moses a, ²³ “Jiin bonnunubit nba ɻan ki bi yir mir, ki li kpaiu-ii tee nan sinpeenii bɔrik-gbina ɻantaa kpaiu na, nan bonnunubit nba ki bi yi sinamɔ̄nn na, ki li kpaiu-ii tee nan sinpeenii bɔrik-gbinn nan waan na, nan kinkaka nba nubiru man, ki li kpaiu-ii tee nan sinpeenii bɔrik-gbinn nan waan na, ²⁴ nan bonnunubit nba ki bi yi kasia na, ki li kpaiu-ii tee nan sinpeenii bɔrik-gbina ɻantaa na, kii tee nan baa bikii bianjinba Yennu lanbouŋ ni na, ki

jii olif tiinii kpan* salena ɳanloob ki ɳmat li kur,
 25 ki lii tee kpanunubit nba tee Yennu yar ki saa
 ɳamm bona. ²⁶ A jiir ki lin ɳamm n lanbouŋ nan
 mɔlor lakir na, ²⁷ nan teebul nan li bona kur, nan
 fitir nan li bona kur, nan binbintir nba ki bi jokin
 bonnunubit li paak na, ²⁸ nan binbintir nba ki
 bi jokin piinii li paak na, nan li bona kur, nan
 kutsɔŋ na nan li kantu. ²⁹ A jii bona na ki tun
 li bannu ki ɳamm tur min Yennu, ki li saa teen
 kasii, ki wunba kur saa siir, wuu tee kasii, koo
 linba kur saa siir, lii tee kasii. ³⁰ A jii kpanunubit
 maŋ ki ɳamm Aarɔnn nan u bonjai ki kaamm, ki
 bii tee mannteeb kii tuun n toonn. ³¹ Betir Israel
 teeb na nan kasii kpanunubit nba sii ɳammit
 niib nan bona na, bii dia kii tuun n toona yoo
 n tuu yoo. ³² I tuu daa mɔ niyana paaki; sɔɔ
 ji daa jikit li bona ki naan li kpanunubit booru.
 Li teen kasiiwa, ki yin bann nan li tee kasiee.
³³ Wunba kur teen kpanunubit maŋ booru, koo
 ki jii kpanunubit maŋ ki mɔɔn niri paak, ɳaan
 ki u ki tee manntɔɔ, n saa nyinnɔ n niib niwa.”

Ki jiin bonnunubit po

³⁴ Ki Yennu ɳamm yet Moses a, “Jiin bonnunubit nba na janjanbii, ɳanne tee suun nba
 ki li nubiru man, nan kunkoonwakii nba nubiru
 man, nan tutubira suun nba nubiru man, nan
 suun nba nubiru man ki bi yi frankinsens na,
³⁵ ki ɳmat teen bonnunubit. A pukin yaarin ki
 te ki lii ɳan, kii tee kasii. ³⁶ A jiir waan ki nann
 ki lii tee yon, ki a kɔɔ nann n lanbouŋ na ni, ki
 pukir mɔlor lakir na tɔɔnn po. Ii jii bonnunubit

* **30:24** 30.24 Olif tiinii kpan ɳan, ki li daauk bia paar.

na ki lii tee kasii nan barmɔnii. ³⁷ I daa ban ɳmat bonnunubit na booru ki teen i mɔŋi. Ii jiir ki lii tee kasii bont, kii teen min Yennu. ³⁸ Li-i tee ki sco ɳamm bonnunubit nba na booru ki li tee u mɔŋ yar, n saa nyinnɔ n niib niwa.”

31

Ki jiin Yennu lanbouŋ na po (Nyinu 35.30-36.1)

¹ Ki Yennu yet Moses a, ² “N gann Besalel, wunba tee Hur yaaboonn, ki u baa tee Uri ki nyii Juda booru ni na, ³ ki gbeeno n Seyeenja. N turɔ bannu nan yangɔrikin nan nuu toonbooru kur dudukita, ⁴ ki te ki u saa fit jii salimmɔna nan salimpeena nan kutmɔnt ki nannir ki nan bonnjana, ⁵ kii jabii tanbinyinyira nba daauk paar, kii kokintir salima, kii kpee taabii, kii biaki tuun nuu toona kur. ⁶ N bia gann Oholiab, wunba tee Ahisamak bija ki nyii Dann booru ni na, a bii lakin kii tuun. N bia tur nuu toontunna kur yangɔrikima, ki bi saa fit ɳamm linba kur ki n wanna na: ⁷ Nanne tee n lanbouŋ na, nan mɔlor lakir nan li biifir, nan lanbouŋ na ni bonmimaat kur, ⁸ nan teebul nan li bona kur, nan fitsentir nba ki bi jii salinjana ki nan, nan li bona kur, nan maruŋ binbintir nba ki bi jokin bonnunubit li paak na, ⁹ nan maruŋ binbintir nba ki bi jokin piinii nan li bona kur, nan kutsoŋ nba ki bi sii fobitir nan li kantu, ¹⁰ ki bia pukin mannteeb liant nba mɔk fant, ki Aarɔnn nan u bonjai tuu sii lia ki tuun mannteeb toona, ¹¹ nan kpan nba saa ɳamm niib, nan bonnunubit nba

nubiru man ki tee kasii boor yar na. Ki bin fit ɻamm linba na fanu, li ɻan ki bin weir fanu nan maa wanna biaŋinba na.”

Ki jiin foon daar po

¹² Ki Yennu ɻamm yet Moses ¹³ a wun pak Israel teeb a, “Ii dia foon daar na, kimaan li tee mɔlore ki tur min nan yimm, yoo nba waa kur, a lin wann nan min Yennu-e teenii n tiɔŋ niib. ¹⁴ Li kpaa talas ki yin dia foon daar na, kimaan li tee kasii daare. Wunba kur ki diar ɻaan tuun toonn daar maŋ ni, yin kpiu. ¹⁵ N turi daaŋanloobo a yin tun i toona, ɻaan daaŋanlore daar na tee min Yennu daare, ki wunba kur tun toonn li daar, yin kpiu. ¹⁶ Israel teeb-ii dia daar maŋ ki lii tee mɔlor nyinn. ¹⁷ Li tee yoo kur mɔlor nyinne ki tur yimm Israel teeb nan min, kimaan min Yennu-e nan sanpaak nan tiŋ, daa ɻanloob na ni, ɻaan nyik toonn ki foi daaŋanlore daar.”

¹⁸ Yennu nba din pak nan Moses ki gbenn yoo nba, Sainai jɔɔr paak na, ki u ji turɔ tanjabirkara ɻanlee nba ki ɻɔɔ Yennu sɔb u sennii li paak na.

32

Ki jiin salima naajabik po
(*Sennu 9.6-29*)

¹ Israel teeb nba din la naŋ Moses doo Sainai jɔjaann na paak ki wei nan jenu na, ki bi taan leeb ki baar Aarɔnn boor ki yetɔ a, “Ti ki mi linba teen Moses-i, wunba nyii nant Ijipt na, li paak, a maa yenbik ki turit, ki wuu ɻmakitirit.”

² Ki Aarɔnn betib a, “Tuutir salima tutuuta nba ki i poob nan i bonjai nan i bonpoi tuu na, ki

baar nann ki turin.” ³ Nanne niib na kur tuut bi salima tutuuta ki tur Aarɔnn, ⁴ ki u gaar salima tutuuta na ki nannir, ki maar salima naajabik, ki niib na yet a, “Israel teeb, ti Yennu-e na, wunba nyi nant Ijipt na.”

⁵ Ki Aarɔnn ji maa maruŋ binbintir ki li be salima naajabik na tɔɔnn, ki ji yet niib na a, “Wonn, ti saa teen jaamm ki baakit Yennu.”

⁶ Ki li yent sanyapob ni, ki niib na baar nan bonkobit, ki kpii mann mujoonu maruŋ, ki bia kpii bonkob-lia a bin di, ki lii tee weinanleeb Yenpiinii. Ki niib na kar ki dii, ki nyuu, ki ji fiir ki dɔɔ nan leeb.

⁷ Ki Yennu yet Moses a, “N̄matir sik yian, kimaan a niib nba ki a nyii namm Ijipt na yêtin ki tun yanbomma. ⁸ Bi dɔŋ yêt sɔnu nba ki n wannib maa bin wei nawa. Bi nann salimae ki maa naajabik, ki mann maruŋ ki jiantirɔ, ki yeen a bi yenbik nba nae nyii namm Ijipt. ⁹ N bann niib na tubkangbatin nba teewa. ¹⁰ A daa koor a fan gɔɔrin mɔtana. N wutoor doo bi paaka, n yaa man biiribe, ḷaan n saa te ki fin nan a yaaboona n teen digbanjaann.”

¹¹ ḷaan ki Moses barin u Yomdaanɔ Yennu ki yet a, “Yennu, bee paake ki a mantik donn wutoor a niib nba ki a jii a panchiaŋ nan yiikoo ki nyinnib Ijipt na? ¹² Ti ki loon Ijipt teeb na-ii fit kii yeen a a nyinn a niib Ijipt tiŋ ni ḷaan lor fan kpib kunkona ni, ki boontib fas fasi. Nyikin wutoor, ḷaan lebit a dudukit, ki daa baat nan bonbiir a niib paakii. ¹³ A tiar a toontunna Abraham nan Aisak nan Jakɔb po. Tiat mɔlor nba ki a lor namm, nan a saa te ki bi yaaboona n pɔt, kii tee

nan ɳmaabira nba be sanpaapo na, ki bia yet nan a saa tur bi yaaboona tiŋ na kur, ki lii tee bi faar mɔkmɔk nan mɔkmɔk.” ¹⁴ Nanne ki Yennu lebit u dudukit, ki ji ki baar nan bonbiir u niib paak, nan waa bo yaa wun tun na.

¹⁵ Ki Moses nyii joɔr na paak ki ɳmat sik, ki dia tanjabirkara ɳanlee nba ki Yennu sɔb u sennii li paak, li kur po na. ¹⁶ Yennu mɔŋe jabir tana na ki sɔb sennii maŋ li paak.

¹⁷ Ki Joosua gbat niib na yikin ki fu fuut, ki u yet Moses a, “Tɔb fuur be kaaŋ na ni.”

¹⁸ Ki Moses jiin a, “Fuut na ki naan nyannu fuuti, li bia ki naan fabinii fuuti, li tee yanii fuute.”

¹⁹ Moses nba somm ki nakin kaaŋ na yoo nba, ki la salima naajabik, ki bia la niib na waa waak na, ki u wutoor doo bonchiann. Ki u set joɔr na nyakir ni, ɳaan lu tana ɳanlee nba ki u bo dia u nuu ni na, ki li yeer, ²⁰ ki jii salima naajabik nba ki bi nan na, ki nannir ki li kpant yon, ki u ɳmat nan nyun, ki te Israel teeb na nyuur, ²¹ ɳaan yet Aarɔnn a, “Niib na tun bee ki tura, ki a te ki bi tun yanbɔnboorik na?”

²² Ki Aarɔnn jiin a, “A daa dont wutoor nanimi, a mi niib na nba loon yanbɔmm tumu bianjinba.

²³ Bi betin a, ‘Ti ki mi linba teen Moses, wunba nyii nant Ijipt na. Li paak, a maa yenbik ki wuu ɳmakitirit.’ ²⁴ Ki n wannib maa bin baar nan salima tutuuta, ki binba mɔk baar nann ki turin. Ki n jii lu muu ni, ki li nann ki ti jii nan naajabik na.”

²⁵ Ki Moses la nan Aarɔnn-e te ki niib na paakɔ, ki tuun jat-toona, ki dint bi mɔŋ fei, bi datai

numm ni. ²⁶ Ki Moses set kaaŋ na tammob po ɳaan tant ki yet a, “Wunba kur taa Yennu po, wun nakinin.” Nanne Liifai teeb kur baar ki linto. ²⁷ Ki u betib a, “Timm Israel teeb Yomdaano Yennu yet a sɔɔ kur n jii u jukbanjiak, ki piin tammob na ni, ki somm lin kaaŋ na kur po, ki kpi u ninjamm nan u yɔɔsnba nan u nikpiimm.” ²⁸ Ki Liifai teeb na sak, ki kpii jab nan tusaa ɳantaa nawa li daa. ²⁹ Ki Moses yet Liifai teeb na a, “Dinna nba na, Yennu ɳammii ki teenii u yab, yaa fit kpii i bonjai nan i ninjamm na paak. Li paak ki Yennu teen piisin i paak.”

³⁰ Laa yent sanyiok ki Moses yet niib na a, “I mantik tun yanbongbenjira, ɳaan n saa ɳmat saan Yennu boore, jɔɔr na paak, ki miaro. Li pasiar wun nyik chab i yanbomm.” ³¹ Ki Moses ɳmat Yennu boor ki saa yet a, “Niib na tun yanbongbenjira. Bi jii salima ki nann ki maa yenbik, ki jiantirir. ³² Li paak, n barimae, nyikin chab bi yanbomm. Li-i tee ki a kan nyik chabibi, ɳann fan nyinn n sann, gbouŋ nba ki a sɔb a niib sana na ni.”

³³ Ki Yennu yet Moses a, “Niib nba tun ki biirin na, ɳamme ki n saa nyinn bi sana n gbouŋ ni. ³⁴ Mɔtana, ɳmatir ki ɳmakit niib na ki bin saan siaminba ki n wanna na. N saa te ki n malaka n liit i tɔɔnn, yoo baate ki n tan saa dat niib na tuba, bi yanbomm paak.”

³⁵ Yennu din te ki yiarbiiuk soor niib na, kimaan baa te ki Aarɔnn ɳamm salima naajabik na paak.

33

*Bianjinba ki Yennu te ki Israel teeb nyii Sainai
jɔɔr boor*

¹ Ki Yennu yet Moses a, “Nyimin nna man, fin nan niib nba ki a nyii namm Iijpt tiŋ ni, ki baar namm na, kii saa tiŋ nba ki n sat mɔb ki tur i yeejamm Abraham nan Aisak nan Jakɔb nan bi yaaboona na ni. ² N saa te ki n malaka n liit i tɔɔnn, ki ber Keenann teeb nan Amor teeb nan Hef teeb nan Peris teeb nan Hif teeb nan Jebus teeb na. ³ I saa tinnŋaj nba tee tinkpiasir na ni, ḥjaan n mɔŋ kan tɔk ki saan nani, kimaan i tee tubkangbata damme, li pasiar ki n tan mann boonti sɔnjouk ni.”

⁴ Niib na nba gbat maan na yoo nba, ki bi bui fabin, ki ji ki lia salima tuliat nan li tutuuta, ⁵ kimaan Yennu-e poŋ din te Moses pak ki turib, ki betib a, “I tee tubkangbata damme, li-i bonni tee ki n yaa n saan nani waamii, n bo saa boonti faba. Mɔtana, liatir i tuliat na, ki n ji dukin maa saa tun linba ki turi.” ⁶ Tɔn, Israel teeb nba din nyii Sainai jɔɔr boor, bi ji din ki ban lia tuliat koo tutuuta.

Ki jiin Yennu lanbouŋ na po

⁷ Yoo nba kur ki Israel teeb na chaan bi kaanj, Moses din tuu chat waamewa, ki fit chaan kasii lanbouŋ na, kaŋ na kpiŋ. Bi din yir Yennu lanbouŋ, ki wunba loon wun bann Yennu loomm, wun saan leŋ. ⁸ Moses-i saan a wun kɔɔ kasii lanbouŋ na ni yoo nba, niib na tuu set bi lanbont tammɔi nie, ki goriič nan waa tan saa kɔɔ kasii lanbouŋ na ni. ⁹ Ki Moses-i kɔɔ lanbouŋ

na ni ki gbenn yoo nba, sanpagbouŋ na tuu sike ki be lanbouŋ na tammɔb ni, ki Yennu n ji pak nan Moses sanpagbouŋ na ni. ¹⁰⁻¹¹ Niib na-i la ki sanpagbouŋ na sik ki be lanbouŋ na tammɔb ni yoo nba, bi tuu gbaan tiŋ nie. Yennu tuu tor ki pak nan Moses, nan niro nba tuu tor ki pak nan u yɔɔk biaŋinba nae. Ki Moses tuu ŋmat kɔɔ kaŋ na ni, ŋaan u sommtɔɔ Joosua, wunba tee Nunn bija ki tee naasimɔ na, tuu biare lanbouŋ na ni.

Yennu senn mɔsonn nan u sii be u niib boor

¹² Ki Moses yet Yennu a, “Li tee barmɔniie ki a betin nan mii dia niib na ki saan namm tinnŋaj na ni, ŋaan a ki wannin wunba saa tɔk nanin ki tin saani. A yet nan a min fanu, ki a numm gbooma. ¹³ Mɔtana, li-i setiki tee ki a par mei n paak, fan wannin a dudukit nba tee, ki lin te min fit tun a toona ki a par-ii mei. Tiat nan booru nba nae ki a gannib ki bi tee a tioŋ niib.”

¹⁴ Ki Yennu yet Moses a, “Mine saa tɔk saan nana, ki te fan nyann.”

¹⁵ Ki Moses jiin a, “Li-i tee ki a kan tɔk saan nanti, a daa te ki ti nyi nna na. ¹⁶ Li-i tee ki a ki tɔk saan nanti, nlee ki sɔɔ saa bann nan a par mei min nan a niib paaki? A benu nante saa te ki tii mɔk bɔkitu nan durinya ni teeb nba biar na.”

¹⁷ Ki Yennu yet Moses a, “N saa tun nan faa boi biaŋinba nawa, kimaan n mia fanu, ki n par mei a paak.”

¹⁸ Nanne Moses ŋamm boi a, “Chanbaa, ŋaan ki min la a baakir, yentsaakar na ni.”

¹⁹ Ki Yennu yet a, “N saa te ki n baakir ḥant na n gar a boor, ḥaan ki man wanna n sann. Min Yennu sii mɔk ninbatinu niib nba ki n gannib na paak, ²⁰ ḥaan n kan te ki a la n numpo, kimaan niro kaa ki saa la n numpo ḥaan be u manfoor ni.” ²¹ Yennu din ḥamm yet a, “A saa set tanpiiuk nba kpian na paake, ²² ki n baakir yentsaakar na-i tanji gaar yoo nba, n saa koɔna tanfiɔk na ni, ki bakin n nuu a paak, nan maa tan saa gar gbenn, ²³ ki ji bakiit n nuu a paak, ki te ki a la n poor po, ḥaan kan la n numpo.”

34

Ki jiin tanjabirkara taar munlee na po (Sennu 10.1-5)

¹ Yennu din yet Moses a, “Jabit tanpatlai ḥanlee, ki lii tee nan sinsinn yar na, ki n saa sɔb n mɔbona nba daan be sinsinn yar nba ki a daan yeer na paak. ² Teent siir wonn sanyiɔk ni, ki won do nann Sainai jɔjaann, ki chetin li yur paak. ³ A daa te ki soɔ waa a poor, niro bia daa be siar boor, jɔɔr na paak, ki bia daa te ki bi kpaar bonkobit, jɔɔr na nyakir ni.” ⁴ Nanne ki Moses jabir tana ḥanlee, ki dɔŋ fir sanyapob ni, ki jiir doo nann Sainai jɔɔr paak, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na.

⁵ Ki Yennu kɔɔ sanpagbouŋ ni ki sik u boor, ki mɔɔnt u kasii sann a, Yennu, ⁶ ki gar Moses tɔɔnn po ki mɔɔnt a, “Min Yennu-e tee Yennu nba mɔk ninbatinu nan sukuru nan n niib, ki n lomm yab bonchiann, ki n niib saa fit teenin yada. ⁷ N mɔk lomm nba kaa gbennu ki teen

niib tusaa tusaa, ki nyikin chabin tondamm nan moyêtdamm nan biit damm; ḷaan n kan nyik biit damm tubdatu: n saa dat bi tuba, nan bi waas, nan bi yaaboona, nan bi yaaboona nba saa wei muntaa nan munna na ni, bi baanba biit paak.”

⁸ Ki Moses gbaan yiama ki tibin ki u yugbia siit tin ni, ki jiant Yennu, ⁹ ki yet a, “N Yomdaanɔ, li-i tee ki a numm gboomi, ḷann fan tɔk saan nant. Niib na lek tee tubkangbatae, ḷaan a nyik chab ti toonbiit nan ti yanbɔmm, ki gaarit ki tii tee a tiɔŋ niib.”

*Ki jiin Yennu mɔlor na ḷammu munlee po
(Nyinu 23.14-19; Sennu 7.1-15; 16.1-17)*

¹⁰ Ki Yennu yet Moses a, “N yaa man lor mɔlore nan Israel teeb. Bi numm nie ki n saa tun toonjaana nba ki n daa ki ban tun ki tur boorsiar durinya na ni. Niib nba kɔɔ kpiai na saa la nan bi ninbina, toonjaana nba ki min Yennu saa tun, kimaan n yaa man tun yaarlituk toonae ki turi. ¹¹ Ii sak sennii nba ki n teeni dinna na. Ki n saa ber nyinn Amor teeb nan Keenann teeb nan Hef teeb nan Peris teeb nan Hif teeb nan Jebus teeb nba be i tɔɔnn po na. ¹² Ii mi, ki daa mɔk lor nan niib nba ki i saa kɔɔ kar bi doi ni na; nna-i kaa, bi sii tee tangbiatkarae i tɔɔnn. ¹³ Ii bet bet bi maruŋ binbinta, ki yeer yeer bi jiantu tanchaaka, ki chɔɔ chɔɔ bi chicherpook Asera na.

¹⁴ “I daa jiantir yensau, kimaan min Yennu nba tee i Yomdaanɔ na tee funfunn daanɔe. ¹⁵ Ii mi man ki daa mɔk lor nan digbana na ni niibi, kimaan li-i tee ki bi mann bi pata yoo nba, bi saa baanti ki i pukimm ki di jeet nba ki bi mannir

pata nawa. ¹⁶ Ki i bonjai na-i tanj kɔɔn bi bonpoi yoo nba, ɳamme saa ɳmakit bonjai na ki bin yētin, ɳaan jiant bi pata.

¹⁷ "I daa jikit kut ki naan bonnaŋa ki jiantiri.

¹⁸ "Ii tuu di boroboro nba ki mɔk datin na jaamm. Ii tuu di boroboro nba ki mɔk datin jaamm maŋ daaŋanlore, ɳmaarik nba tee Abib na ni, nan maa wanni bianjinba na, kimaan li ɳmaarik nie ki i din nyii Ijipt.

¹⁹ "I bijakpera, nan i bonkobit sinsinn matii nba tee bonjara, tee min Yennu yare. ²⁰ Ii tuu ɳmat daa boŋ nba ki bi sint marɔ, ki jii pebik ki senn u seenu ni, ki lii tee piinii. Yi-i kii ɳmat daau, yin ɳman kɔnn u turu. Ii tuu ɳmat daa i bijakper kur.

"Sɔɔ daa baat n boor niikoonii, ii tuu baar nan piinii.

²¹ "N turi daaŋanloobe a yin tun i toona, ɳaan i daa tuun daa ɳanlore daař, li-i lekii tee kunkoyoo koo dijaan-yoo, ɳaan ii foi li daař.

²² "Ii tuu di jeet jaanu jaamm, yoo nba ki i sint jaan jeet, ii bia tuu di lambont jaamm, yoo nba ki i pɔ i tilɔɔna.

²³ "I jab kur n tuu baar taar muntaa binn nɔɔk ni, ki jiant min nba tee yimm Israel teeb Yomdaano Yennu na. ²⁴ Ki mi-i ber nyinn digbana nba ki i tookitib na niib, ki yarik i tiŋ, sɔɔ kan bikin wun kɔn nyanni, yoo nba ki i di jaamm muntaa na.

²⁵ "Li-i tee ki i yaa yin mann bonkobuk maruŋ ki turimi, i daa pukii boroboro nba ɳmat datinji. I tuu daa tent bonkobuk nba ki i kpiiu yukitgar tiaru jaamm na nant ki li yentir sanyiɔku.

26 “Binn nočk ni, ii tuu baar nan jeet nba ki i jaan sinsinn na, min Yennu ḡaak ni.

“I tuu daa yak pebik koo bubik, u naa biin ni.”*

27 Yennu din ḡamm yet Moses a, “Sobin mɔbona nba na, kimaan n set li paake ki lor mɔlor nan fin nan Israel teeb.” **28** Moses din be nan Yennu-e, jɔɔr paak, yontunmuna piinna nan nyɔtunmuna piinna, ki ki dii jeet, ki bia ki nyuu nyun. U din sob tanpatlai ḡanlee na paak, mɔbona nba tee mɔlor ki tee sennii piik na.

Bianjinba ki Moses nyii Sainai jɔɔr paak ki sik

29 Moses nba din nyii Sainai jɔɔr paak ki dia sennii piik ki siik yoo nba na, ki u numpo nyirii, kimaan u daan piak nan Yennu-e, ḡaan ki u ki mi nan u numpo nyirii. **30** Ki Aarɔnn nan Israel teeb na kur la nan Moses numpo nyirii, ki janmaanii soorib, ki bi gbar bin nakino. **31** ḡaan ki Moses yiimm, ki Aarɔnn nan Israel tɔɔndamm na ji saan Moses boor, ki u saa pak namm. **32** Israel teeb na din lakin Moses boore, ki u turib sennii nba ki Yennu turɔ, Sainai jɔɔr paak na. **33** Moses nba din pak namm ki gbenn yoo nba, u din jii chinchenne ki dɔkin u numpo. **34** Ki li-i tee Moses kɔɔ Yennu lanbouŋ ni, a wun pak nan Yennu, u din tuu pint chinchenn nae. Ki u tanj-i nyii yoo nba, wun ji bet Israel teeb linba kur ki Yennu wannɔ a wun pakib, **35** ki bin ji la Moses numpo nyirii, ki Moses n ḡamm dɔkin u numpo nan chinchenne, ki guu yoo nba ki u yaan tan saa ḡmat a wun pak nan Yennu.

* **34:26** 34.26 Li pasiar Keenann teeb din tee nnae ki li tee nyɔku.

35

Sennii nba jiin foon daar po

¹ Ki Moses yiin Israel teeb na kur ki taamm bɔyennkɔɔ, ki yetib a, “Linba nae ki Yennu loon yin tun. ² I mɔk daa ɔnanloobe ki saa tun i toona, ɔnaan daa ɔnanlore daar, ii jiir ki lii tee kasii ki tur min Yennu. Li foi li daar. Ki wunba tun toon daar maŋ ni, ii kpiu. ³ Foon daar na ni, i daa jokin muu i ɔnei ni gbaa.”

Ki jiin Yennu lanbouŋ na piinii po (Nyinu 25.1-9)

⁴ Ki Moses yet Israel teeb kur a, “Yennu nba senn linbae na. ⁵ Ii tur Yennu piinii, ki damm nba para lakib nan bin tur Yenpiinii, bin baar nan salimmɔɔna, koo salimpeena, koo kutmɔɔnt, ⁶ koo chabɔɔjann, koo gungunbɔɔnwuwur, koo gungumɔɔnwuwur, koo gungun-mɔɔŋ, koo chabir nba ki bi luur buuk kabit; ⁷ koo peeuk gbounfabirmɔɔŋ, koo jangbenjir gbouŋ, koo naajiik taabii; ⁸ koo olif tiinii kpan* nba sii liakit fita ni, koo bonnunubit nba ki bi sii ɔmat kpan nba ɔnammit na ni, nan bonnunubit nba ki bi saa nann ki jokit, ⁹ koo tanbinyinyira nba daauk paar ki bi yir onik, koo tanbinyinyirlia nba daauk paar, ki i sii tabint mannteeb yudaano liatjak, nan parbiir paak chabir na paak.

Ki jiin Yennu lanbouŋ na ni bona po (Nyinu 39.32-43)

¹⁰ “Nuu toontunna kur nba be, bin baar ki tan ɔnamm toona nba ki Yennu wann na.

* **35:8** 35.8 Olif tiinii kpan ɔnan, ki li daauk bia paar.

11 Lanbouŋ man̄ bona tee li sinsinn bonpinkara nan linba waa li paak, nan kutlōkita, nan taabii nan dapɔnnkara, nan dachaata nan li boota, **12** nan molor lakir nan dasoorkara nan li biitir nan chinchenjɔnnkara; **13** nan teebul nan li dasoorkara nan li bona kur, nan boroboro nba teen Yennu; **14** nan fitsentir nan li bona, nan fita nan li kpan; **15** nan maruŋ binbintir nba ki bonnunubit sii jokin li paak nan li dasoorkara, nan kpan nba tuu saa ŋamm niro nan li bona, nan bonnunubit nba nubiru man, ki bi sii jokit, nan chinchenjɔnnkara nba sii dɔɔk lanbouŋ na tammɔb; **16** nan maruŋ binbintir nba ki bi sii jokit Yenpiinii, ki pukin li kutmɔnt tiak, nan li dasoorkara, nan li bona kur, nan tatilaauk nba sii be nan nyun ki bi fobitir, nan li kantu, **17** nan gungouŋ nan li chinchenjɔnnkara, ki pukin li dachaata nan li boota, nan gungouŋ na tammɔkɔɔkir chinchenjɔnnkar, **18** nan lanbouŋ na kpai nan li ŋmiit, nan gungouŋ na ŋmiit, **19** nan chinchenluuka liant nba ki mannteeb tuu saa lia, yoo nba ki bi tuun n toona, kasii boor na. Nanne tee kasii liant nba ki manntɔɔ Aarɔnn nan u bonjai na tuu saa lia.”

Bianjinba ki Israel teeb baar nan bi Yenpiinii

20 Israel teeb na kur seet Moses boore, **21** ki damm nba para lakib na kur baar nan piinii ki tur Yennu, a lin chaan Yennu lanbouŋ, ki bia baar nan piinii nba kur ki bi sii dia jiantir Yennu, nan chinchena nba saa nyar mannteeb na liant. **22** Ki jab nan poob nba ki bi para lakib na baar nan salinjana kur nba tee jabaabii, nan tutuuta, nan banii, nan laanii, nan salima

bonjan kur ki tur Yennu. ²³ Niib nba kur mok chabjann, nan gungunbɔnvwuwur, nan gungun-mɔnvwuwur, nan gungun-mɔŋ, nan chabir nba ki bi luur buuk kabit, nan pejak gbanfabirmɔnt, nan jangbeŋir gbouŋ, ki bi baar nan li kur. ²⁴ Niib nba kur din mok li salimpeena, koo kutmɔnt na din baar nann ki tur Yennu, ki binba kur mok naajiik taabii mun baar nann, ki li saa ŋamm lanbouŋ na. ²⁵ Poob nba din mi nuu toona kur din baar nan chabjana gungunt, nan gungunbɔnvwuwur, nan gungun-mɔnvwuwur, nan gungun-mɔnt nba ki bi takir, ²⁶ bi bia din jii buuk kabit ki takir gungunt. ²⁷ Tɔɔndamm na din baar nan tanbinyinyira nba daauk paar ki bi yi onik na, nan tanbinyinyir booru nba ki bi saa tabin liatjak, nan parbiir paak chabir na paak, ²⁸ nan bonnunubit nan kpan nba sii liakit fita ni, nan kpan nba tuu saa ŋamm niro, nan bonnunubit bonbuk nba ki bi sii wubint. ²⁹ Ki Israel teeb, li jab nan poob nba para lakib na kur baar nan bi piinii ki tur Yennu, a lin tun toonn nba ki Yennu wann Moses na.

*Ki jiin nuu toontunna nba saa chaan Yennu
lanbouŋ na po*

(Nyinu 31.1-11)

³⁰ Ki Moses yet Israel teeb a, "Yennu gann Besalel-e, wunba tee Uri bija, ki u yeeja tee Hur, ki nyii Juda booru ni na. ³¹ Yennu turo u Seyeen, ki bia turo yanfoon nan dudukit nan bannu, ki u saa fit tun nuu toona kur. ³² Ki u tuu saa dukin ki jii salimmɔna, nan salimpeena, nan kutmɔnt ki ŋamm bonloŋa, ³³ ki bia jabir tanbinyinyira

nba daauk paar, ki kpeer taabii, ki bia jab jabit booru kur. ³⁴ Yennu gann ɻoɔe nan Oholiab, wunba tee Ahisamak bija, ki nyii Dann booru ni na. U turib yan nba ki bi saa tumii leeba. ³⁵ U turib yan nba ki bi saa fit tun nuu toonna kur, li bonjijabit, nan bonninnant, nan chabriana, nan gungunbɔ̄nwwur, nan gungun-mɔ̄nwwur, nan gungun-mɔ̄nt, nan chinchenbooru kur luunu. Ki bi mɔ̄k yan ki fit tuun nuu toona kur nan li bonninnant.

36

¹ “Besalel nan Oholiab nan niib nba kur ki Yennu turib nuu toonn yanfoon nan bannu, a bin fit chaan u lanbouŋ na, saa tun toona na nan Yennu nba sennib bianjinba nae.”

Bianjinba ki niib na baar nan bi Yenpiinii ki li yab

² Ki Moses tun yiin Besalel nan Oholiab nan nuu toontunna nba kur ki Yennu turib yanfoon, ki bi bia mɔ̄k niɔ̄ŋ nan bin tun Yennu toona na.

³ Nuu toontunna maŋ din gaar piinii nba ki Israel teeb baar nann ki tur Moses a wun chaan Yennu lanbouŋ na. Israel teeb na din ɻamii baat nan bi piiniie sanyiɔ̄k ni kur, ki teen Moses. ⁴ Ki nuu toontunna nba chaant Yennu lanbouŋ na ⁵ tan saan yet Moses a, “Piinii nba ki Yennu wann niib na a bin baar nann ki lin chaan lanbouŋ na yabit paak niiwa.”

⁶ Nanne Moses tur mɔ̄b ki bi lin kaan na kur, ki yet niib na a sɔ̄o ji daa baat nan Yennu lanbouŋ na piinii ki pukii. Li paak niib na ji din ki baar nan siar ki pukini, ⁷ kimaan niib na nba baar nan

piinii nba na din yab ki saa tun lanbouŋ na toona
ŋaan tenna.

Ki jiin Yennu lanbouŋ na po
(Nyinu 26.1-37)

⁸ Toontunna na ni, binba din mi nuu toona
din luu lanbouŋ na chinchenae. Bi din jii
chabŋanne ki luu ŋmat nan gungunbɔnvwuwur,
nan gungun-mɔnvwuwur, nan gungun-mɔŋ, ki li
tee chaba piik, ki nan bona nba mɔk kpinkpant*
li paak. ⁹ Chaba na kur din tee yomme, li
fɔkint din tee taakaabii piik nan ŋannae, ki
yarin taakaabii ŋanlee. ¹⁰ Bi din jii chaba na
ŋanŋmue ki kpab nyar ki teen jinjɔŋ yenn, ki
jii chaba ŋanŋmu nba biar na ki bia teen nna.
¹¹ Bi din jii tanbɔnvwuwure ki teenir nan banii
na ki nyar tabin poor po mɔgbankooku, ki bia
nyar nna leer na po. ¹² Bi din nyar banii
piinŋmu chabgbenyenn mɔgbankooku, ki bia
nyar piinŋmu chabgbenleer na paak, ki li yeek
leer. ¹³ Bi din ŋamm salima lɔkita piinŋmue ki
tuu saa gaan jinjonii ŋanlee na, ki li tee yennkoo.

¹⁴ Tɔn, ki bi luu buuk kobit chaba piik nan
yenn a bin lat lanbouŋ na paak. ¹⁵ Bi din luu
li kur ki li jame, ki li fɔkint tee taakaabii piik
nan ŋanŋmu, ki yarin taakaabii ŋanlee, ¹⁶ ki
nyar chaba ŋanŋmu ki tukin leer paak, ki li tee
bɔkyenn, ki bia nyar chaba ŋanloob nba biar na
ki tukin leer paak, ki li tee bɔkleer, ¹⁷ ki nyar
kparchant banii piinŋmu, ki gaan chinchenyenn

* **36:8** 36.8 Bi maan ni, bi yib “cherubime”, ki bi naan bonkobit,
ŋaan mɔk kpinkpant.

mɔgbankooku, ki bia nyar kparchant banii piinjmu, ki gaan chinchenleer na mɔgbankooku,
¹⁸ ki ɳamm kutmɔnt lɔkita piinjmu ki gaan chinchena ɳanlee na, ki li kur ji tee yomm,
¹⁹ ki bia ɳamm bondɔkinkara ɳanlee ki pukin, ki yenn tee pejak gbounfabirmɔnt nan jangbenir gbouŋ, ki li tee lanbouŋ na bondɔkinkara,
²⁰ ki jii naajiik daat ki ɳamm lanbouŋ na taabii,
²¹ ki taabu kur fɔkint tee taabatii piik nan ɳanjmu, ki yarin taabatii ɳanlee nan waan,
²² ki kpeer gbata ɳanlee-lee ki li yeek nan leer, bianjinba ki taabii na saa fit tukin leer paak. Ki taabii na kur mɔk gbata na.
²³ Ki bi ɳamm taabii piinlee a bin chaan lanbouŋ na diitu po,
²⁴ ki ɳamm salimpeena boota piinna, ki tuun taabii na salimpeena boota na ni, ki taabu kur be boota ɳanlee ni.

²⁵ Ki bi ɳamm taabii piinlee a bin chaan lanbouŋ na niigaŋ po,
²⁶ ki ɳamm salimpeena boota piinna, ki taabu kur be boota ɳanlee ni.
²⁷ Ki bi ɳamm taabii ɳanloob a lin chaan lanbouŋ na yonbaa po,
²⁸ ki ɳamm taabii ɳanlee a lin chaan yonbaa po lɔtii na ni.
²⁹ Lɔtii ni taabii na din tee dakpaabae, ki nyii tiŋ ni ki doo paapo. Taabii ɳanlee nba be lɔtii ni na, bi din ɳammir nna bannue.
³⁰ Tɔn, bi din ɳammir taabii ɳanniime, nan salimpeena boota piik nan ɳanloob, ki taabu kur tuu boota ɳanlee ni.

³¹ Ki bi ɳamm naajiik dafoot piik nan ɳanjmu, ki li tee taabii na dapɔnnkara, a bin pɔnn ɳanjmu lanbouŋ na lokyenn ni,
³² ki pɔnn ɳanjmu lokleer ni, ki ɳanjmu na n pɔnn yonbaa

po lokir na ni. ³³ Sinsuuk ni dapɔnnkara na bɔkit taabii na binbeun nie, ki piin mɔgbanyenn po ki saan tuu mɔgbanleer po, ³⁴ ki pɔr taabii na nan salima, ki gaan salima banii, taabii na paak, a lii dia dapɔnnkara na, ki bia pɔr salima dapɔnnkara na paak, ³⁵ ki jii chabŋann gunguŋ ki luu ɳamat pekob-bɔnvwuwur, nan pekobmɔnvwuwur, nan pekobmɔnt, ki luu chabŋann ki nan bona nba mɔk kpinkpant li paak, ki li tee jinjɔŋ, ³⁶ ki jii naajiik taabii ki ɳammir dachaata ɳanna ki pɔr salima, ki ɳamm salima lɔkita ki jɔnn chinchenn li paak, ki ɳamm salimpeena boota ɳanna nba ki dachaata ɳanna na tuu saa tuun leŋ, ³⁷ ki jii chabŋann gunguŋ ki ɳamat pekob-bɔnvwuwur nan pekobmɔnvwuwur nan pekobmɔnt ki luur, ki jab bonninnant li paak, ki li tee lanbouŋ na tammɔb jinjɔŋ. ³⁸ Tammɔkɔɔkir na ni ki bi ɳamm dachaata ɳanŋmu ki gaan lɔkita, ki li dia chinchenjɔnnkar na, ki pɔr dachaata na yura nan li dapantii nan salima, ki ɳamm kutmɔnt boota ɳanŋmu, a bii sent dachaata na li ni.

37

Ki jiin mɔlor lakir na po (Nyinu 25.10-22)

¹ Ki Besalel jii naajiik taabii ki kpaa mɔlor lakir, ki li fɔkint tee taabatii ɳantaa nan bonjinn, ki yarin taabatii ɳanlee nan bonjinn, ki dokii taabatii ɳanlee nan bonjinn, ² ki pɔr lakir na nɔɔk ni nan li poor po salima nba ɳan, ki bia pɔr salima li mɔgbankookii, ³ ki ɳamm salima banii

ηanna, ki tabin lakir na lötii ηanna na taa, ki gaan banii ηanlee chianyen, ki bia gaan ηanlee, leer na po.

⁴ Ki u ηamm naajiik taabfoot ηanlee ki pør salima li paak, ⁵ ki tuun taabfoot ηanlee na, banii nba gaa mɔlor lakir loka ni na, ⁶ ki jii salinjana ki teen li biitir, ki li fɔkint tee taabatii ηantaa nan bonjinn, ki yarin taabatii ηanlee nan bonjinn, ⁷ ki jii salima ki nan bona nba mɔk kpinkpant* ηanlee, ⁸ ki tabin yeno lakir na biitir paak chianyen, ki tabin lɔɔ na leer po, ki bi taab nan biitir na, ki tee yomm. ⁹ Ki bona nba mɔk kpinkpant manj took leeb ki gorii lakir na biitir, ki bi kpinkpant pɔbit ki baak lakir na biitir paak.

*Ki jiin teebul nba ki bi sii paa boroboro ki teen
Yennu na po*

(Nyinu 25.23-30)

¹⁰ Ki u jii naajiik taabii ki kpaa teebul, ki li fɔkint tee taabatii ηantaa, ki yarin taabatu nan bonjinn, ki dokii taabatii ηanlee nan bonjinn, ¹¹ ki jii salima nba ηan ki pør li kur po, ki pør salima nba ηan ki lint li mɔgbankookii, ¹² ki teen guunu ki li kpakii nan niibifoouk fɔkint na ki lintir, ki salima bonkokitir kook li yur paak, ¹³ ki ηamm salima banii ηanna ki gaan teebul na loka ni, ki li be teebul taa nba be siaminba na, ¹⁴ ki gaan banii teebul na kpinii a bin tuun dasoorkara ηanlee, ki lii fit kii wokitir teebul na, ¹⁵ ki jii naajiik daat ki ηamm dasoorkara, ki pør salima ki li wokitir teebul na, ¹⁶ ki jii salinjana

* **37:7** 37.7 Bi maan ni, bi yib “cherubime”, ki bi naan bonkobit, ηaan mɔk kpinkpant.

ki maa bona ki bi sii tɔɔ teebul na paak. Nanne tee sɔborii, nan senii, nan siarii, nan saanjmanii, nan nyubitii nba ki bi sii dia mɔ̄ daan.

Ki jiin fitsentir na po
(Nyinu 25.31-40)

¹⁷ Ki u jii salima ki kur fitsentir, ki fitsentir na musur nan li nyakir tee salima tipuuk, ki tee yomm nan fitsentir na. ¹⁸ Ki gbata ɳanloob gaa ki pukin sinsuuk ni yar na paak, gbata ɳantaa be chianyen, ki ɳantaa be leer po. ¹⁹ Ki gbata ɳanloob na kur mɔ̄k salima tipuuk nan wooka ɳantaa-taa, ki li naan toorik puuk. ²⁰ Ki fitsentir na nyakir mɔ̄k salima tipuuk nan wooka ɳanna, ki li naan toopuuk, ²¹ ki wookyenn be gbata ɳanlee kur sinsuuk ni, ²² ki jii salima ki kur fitsentir nan li gbata nan li wooka, ki li tee bonyenn, ²³ ki jii salima ki kur fita ɳanlore, a bin tɔɔn fitsentir na paak, ki bia kur li babitii nan li sipai, ²⁴ ki jii salima ki li kpaiu tee nan sinpeenii bɔrik-gbina piintaa nan ɳanna kpiau na, ki kur fitsenta nan li bona kur.

Ki jiin bonnunubit maruŋ binbintir na po
(Nyinu 30.1-5)

²⁵ Ki u jii naajiik taabii ki kpaa maruŋ binbintir ki bi sii jokin bonnunubit, ki li fɔkint tee niibatii ɳanlee, ki bia yarin niibatii ɳanlee ki dokii paapo niibatii ɳanna, ki gbata nba chaa binbintir na lɔtii ɳanna ni na, ki ɳann nan lakir na kur tee yomm. ²⁶ Ki u pɔr salinjana li paapo, nan loka ɳanna na kur, nan li lɔtii nan gbata na, ki teen salima guunu ki lintir, ²⁷ ki ɳamm salima banii ɳanna ki gaan binbintir na binbeuŋ ni. Ki

ηanlee be yennpo, ki ηanlee be leer na po, a lin tuu fit tuun dafoot ηanlee kii jikin,²⁸ ki jii naajiik daat ki ηammir dafoot ηanlee na ki pɔrir salima.

Ki jiin kpan nba ηammit, nan bonnunubit na po

(Nyinu 30.22-38)

²⁹ Besalel din ηamm Yennu kpan nba ηammit, nan bonnunubit nba nubiru man, ki bi wubint ki teen Yennu na.

38

Ki jiin maruŋ binbintir na po

(Nyinu 27.1-8)

¹ Ki Besalel jii naajiik taabii ki kpaa maruŋ binbintir, ki bi sii jokin maruŋ bona, ki li fɔkint tee kpinkpondukina ηanŋmu, ki yarin kpinkpondukina ηanŋmu, ki dokii kpinkpondukina ηantaa. ² Ki u tabin gbata ηanna paapo lɔtii na kur paak, ki te binbintir nan gbata na kur taab ki tee bonyenn. Ki u pɔr kutmɔnt binbintir na kur po, ³ ki jii kutmɔnt ki ηamm binbintir na bona kur, li kutsɔnt nba sii wo tanpent, nan li sofira, nan kutsɔnt nba ki bi dia jikin sɔn, nan diit mɔyaarii nba sii dia lot nant, nan kutsɔnt nba ki bi sii mɔi muu, ⁴ ki jii kutmɔnt ki teen kutlaana ki luu tiak, ki ter binbintir na sinsuuk ni, ⁵ ki gaan kutmɔnt banii ηanna lɔtii na kur po, a lii tuunt dasoorkara nba sii jikinir, ⁶ ki jii naajiik daat ki pɔrir kutmɔnt, ki li tee dasoorkara, ⁷ ki jii dasoorkara manj ki tuun banii nba gaa binbintir loka ni na, ki kpaa binbintir na, ki li naan lakir ki mɔk foolin.

*Ki jiin kutmɔnt kutsɔŋ po
(Nyinu 30.18)*

⁸ Ki u jii poob nba tuun Yennu lanbouŋ tammɔb ni na mianii,* ki kur kutsɔŋ nan li kantu.

*Ki jiin gungouŋ nba lint Yennu lanbouŋ na po
(Nyinu 27.9-19)*

⁹⁻¹⁰ Li poor po ki u chaan gungouŋ ki lint lanbouŋ na. Ki li niidiitu bɔkir fɔkint tee taakaabii piinŋmu. Ki bi jønn chabŋann kutmɔnt dachaata piinlee na paak, ki dachaata maŋ tuu kutmɔnt boota piinlee ni, ki salimpeen-lɔkita gaa li paak, ki kutlaana paa dachaata maŋ paak. ¹¹ Ki li niigaŋ po bɔkir mun bia tee taakaabii piinŋmu, ki mɔk kutmɔnt dachaata piinlee, ki tuu kutmɔnt boota piinlee ni, ki gaan salimpeen-lɔkita, ki kutlaana paa dachaata na paak.

¹² Ki li yonbaa po bɔkir na yarin taakaabii piinlee nan ɳanŋmu, ki jønn chabŋann kutmɔnt dachaata piik na paak, ki dachaata maŋ tuu kutmɔnt boota piik na ni, ki salimpeen-lɔkita gaa dachaata na paak, ki li kutlaana paa dachaata na paak. ¹³ Ki gungouŋ na tɔonn po nba tee yonput po na, mun tee taakaabii piinlee nan ɳanŋmu. ¹⁴ Ki tammɔkɔɔkir gaŋ po yiar na chinchenjønnkar fɔkint tee taakaabii ɳanlore nan waan, ki mɔk dachaata ɳantaa nan li boota ɳantaa. ¹⁵ Ki diitu po na mun bia mɔk chinchenjønnkar, ki li fɔkint tee taakaabii piik nan ɳanlore nan waan, ki mɔk dachaata ɳantaa

* **38:8** 38.8 Bi mianii din tee kutmɔnte.

nan li boota ɳantaa. ¹⁶ Chinchenjønnkara nba jɔɔn ki lint gungouŋ na kur tee chabŋanne. ¹⁷ Ki u jii kutmɔ̄nt ki ɳamm dachaata na boota, ɳaan jii salimpeena ki ɳamm li lɔ̄kita nan li kutlaana, ki pɔ̄r dachaata na yura paak nan salimpeena. Bi din jii kutlaanae ki paan dachaata na paak. ¹⁸ Ki u jii chabŋann gunguŋ ki luu ɳmat gungunbɔ̄nvwuwur, nan gungun-mɔ̄nvwuwur, nan gungun-mɔ̄ŋ, ki nan bonninnant li paak, ki li fɔ̄kint tintann paak tee taakaabii piik, ki fɔ̄k paapo taakaabii ɳanlee nan bonjinn, ki tee nan gungouŋ jinjɔ̄nii na. ¹⁹ Ki u ɳamm kutmɔ̄nt dachaata ɳanna nan li boota ɳanna, ki jii salimpeena ki ɳamm dachaata na lɔ̄kita, ki pɔ̄r dachaata na yura paak nan salimpeena, ki jii salimpeena ki teen li kutlaana, ki jɔ̄nn jinjɔ̄ŋ maŋ tammɔ̄b dachaata ɳanna na paak. ²⁰ Bi din jii kutmɔ̄nte ki ɳamm Yennu lanbouŋ na kpai, nan li gungouŋ na kpai.

Ki jiin kut bona nba ki bi chaan Yennu lanbouŋ na po

²¹ Kut bona nba ki bi din jii chaan Yennu lanbouŋ na yabinte na, ki tanjabirkara ɳanlee nba ki Yennu sennii piik sɔ̄b li paak na din be lanbouŋ na ni. Moses din yet Liifai teeb na a bin sɔ̄b li yabint nba tee, ki Itamar, wunba tee manntɔ̄o Aarɔ̄nn bija na, wannib baa saa tun biaŋinba.

²² Ki Besalel, wunba tee Uri bija ki bia tee Hur yaaboonn, ki nyii Juda booru ni na, ɳamm bont kur nan biaŋinba ki Yennu wann Moses na. ²³ U sommtɔ̄o din tee Oholiab-e, ki Oholiab

baa tee Ahisamak, ki nyii Dann booru ni. U din tee saauk daano nan gbanjabirœ, ki fit jaab ki naan bonninnant, nan gungunbɔ̃nuwur, nan gungun-mɔ̃nuwur, nan gungun-mɔ̃ŋ, ki tee li chabŋana.

²⁴ Salima nba ki bi din tur a lin chaan Yennu lanbouŋ na, din tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina tusir kpaiu nae, ki li bikinu tee nan baa din tuu bikii bona, Yennu lanbouŋ ni biaŋinba na.

²⁵ Salimpeena likirii nba ki jab nba ki bi din kamm nikant din tur na, li yabint din tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina tusaa ŋantaa nan kobii ŋanna na, ki li bikinu tee nan baa bikii bona, Yennu lanbouŋ ni biaŋinba na. ²⁶ Jab nba din dii bina piinlee-lee, koo ki gar nna, ki bi kamm nikant na, din pa likirii nba nae deedee, ki li kpaiu tee nan baa bikii biaŋinba na. Jab na kur din tee tusaa kobii ŋanloob nan tusaa ŋantaa nan kobii ŋanŋmu nan piinŋmue. ²⁷ Ki salimpeena tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina tusaa ŋantaa nan kobii ŋanna kpaiu na, ki bi din jii ki ŋamm lanbouŋ na nan jinjɔŋ na dachaata boota kobik, ki bootir kur dii salimpeena, ki li tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina piintaa nan ŋanna kpaiu na.

²⁸ Ki Besalel jii salimpeena nba biar na, ki li kpaiu tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina piinlee nan ŋanŋmu kpaiu na, ki ŋamm dachaata na lɔ̃kita nan kutlaana, ki bia pɔ̃r dachaata na yura paak.

²⁹ Kutmɔ̃nt nba ki bi din tur Yennu na kpaiu din tee nan sinpeenii bɔ̃rik-gbina tusaa ŋanlee nan kobii ŋanloob kpaiu nae. ³⁰ Bi din jii ŋanne ki ŋamm Yennu lanbouŋ na tammɔ̃b dachaata boota, nan li kutmɔ̃nt maruŋ binbintir,

nan li kutmɔnt tiak, nan binbintir na bona kur,
³¹ nan li gungouŋ dachaata boota, nan li tammɔb
 dachaata boota, nan lanbouŋ nan gungouŋ na
 kpai.

39

Ki jiin mannteeb na liant po
(Nyinu 28.1-14)

¹ Ki bi jii gungunbɔnwyuwur, nan gungun-mɔŋ ki luu mannteeb liant nba ki bi tuu saa lia ki tuun kasii boor, ki bia luu manntɔɔ liant ki tur Aarɔnn, nan Yennu nba wann Moses bianjinba na. ² Bi din jii chabŋanne, nan gungunbɔnwyuwur, nan gungun-mɔŋwyuwur, nan gungun-mɔŋ, ki ŋmat salima gunguŋ, ki luu liatjabik na. ³ Bi din jii salimae ki boor tantir, ki bɔɔrir ki li tee kut gungunt, ki jii ŋmat gungunbɔnwyuwur, nan gungun-mɔŋwyuwur, nan gungun-mɔŋ na ni, ki luur chabŋann, ⁴ ki nyar chaba ŋjanlee ki tabin liatjabik na bɔpiat paak, ki sikin loka ni, ki saa dian siak ni, a lin tuu lor. ⁵ Chabir nba ki bi luur liatjabik na, bi jii ŋjanne ki luu gbanboobir ki tabin, ki ŋann nan liatjabik na kur taan ki tee yomm, nan Yennu nba wann Moses bianjinba na, ⁶ ki ŋamm tanbinyinyira nba daauk paar na ŋjanlee, ki kokinir salima, ki sɔb Jakɔb bonjai piik nan banlee na sana li paak, ⁷ ki nyar tana na ki tabin liatjabik na bɔpiat paak, ki li see Israel* booru piik nan ŋjanlee na taar ni, nan Yennu nba wann Moses bianjinba na.

* **39:7** 39.7 Jakɔb sanleere tee Israel.

*Ki jiin manntɔɔ parbiir paak chabir na po
(Nyinu 28.15-30)*

⁸ Gbanjabira na din jii gungunbooru nba ki bi luu liatjabik nae ki luu parbiir paak chabir na, ki bia nan bonninnant na, ki li tee booryeñ. ⁹ Ki li fɔkint tee nuubatu, ki bia yarin li bannu, ki bi pɔbinir, ¹⁰ ki tabin tanbinyinyira nba daauk paar na guunii ḥanna li paak, ki tabin sinsinn guunu na tanbooru nba ki bi yir rubi nan topas nan beril na; ¹¹ ki guunu nba pukin munlee ni tee emeral nan safir nan takus; ¹² ki guunu nba pukin muntaa ni na tee jasint nan agat nan ametis; ¹³ ki guunu nba pukin munna na tee krisolat nan onik nan jaspa, ki kokin li kur salima.

¹⁴ Tanbinyinyira na kur din tee piik nan ḥanlee-e, ki tanyenn kur see Jakɔb bonjai piik nan banlee na yenɔ paak, ki sɔb Israel booru piik nan ḥanlee na sana yenn yenn, tann kur paak, ¹⁵ ki pian salinḥann, ki teenir jarit, ki gaan parbiir paak chabir na paak, ¹⁶ ki ḥamm salima banii ḥanlee, nan salima bona ḥanlee, ki gaan parbiir paak chabir na paapo mɔgbankpinii, ¹⁷ ki gaan salima jarit ḥanlee na, salima banii ḥanlee na paak, ¹⁸ ki bia soor jarit ḥanlee maŋ moi nba tenn sɔɔn na, ki lor salima bona ḥanlee na paak, ki fit gaan liatjabik na, bɔpiat paak tɔɔnn po, ¹⁹ ki ḥamm salima banii ḥanlee, ki gaan parbiir paak chabir na kpинii tiŋ po, ki li bɔɔk liatjabik na, ²⁰ ki bia ḥamm salima banii ḥanlee, ki gaan liatjabik na bɔpiat ḥmii na, tiŋ po, tɔɔnn po, ki kpian gbanboobir na, ²¹ ki jii gungunbɔnuwur ki kpab lor banii nba gaa parbiir paak chabir

na, nan liatjabik banii na gbann na paapo, a li daa te parbiir paak chabir na lian ki nyi liatjabik na boor, ki ɣammir nan Yennu nba wann Moses biaŋinba na.

Ki jiin manteeble liant nba pukin na po
(Nyinu 28.31-43)

²² Ki bi luu gungunbɔ̄nuwur liatfoouk nba ki bi tuu saa lia, ɣaan paan liatjabik na, ²³ ki luu tann ki kokin turu ni, a li daa pat, ²⁴⁻²⁶ ki pɔ̄bin chabŋann gunguŋ, nan gungunbɔ̄nuwur, nan gungun-mɔ̄nuwur, nan gungun-mɔ̄ŋ, ki li naan punpoa, ki gaan liatfoouk na tiŋ po mɔ̄gbana, ki bia jɔ̄nn salima gbekirii ki foon li sinsuuk ni yenn yenn, nan Yennu nba wann Moses biaŋinba na, ²⁷ ki jii chabŋann ki nyar liata ki tur Aarɔ̄nn nan u bonjai, ²⁸ nan bi yufintii, nan fokirii, nan kurtajina, ²⁹ nan gbanbooba nba ki bi jii chabŋann ki luu ɣmat nan gungunbɔ̄nuwur, nan gungun-mɔ̄nuwur, nan gungun-mɔ̄ŋ, ki nan bonninnant li paak, nan Yennu nba wann Moses biaŋinba na, ³⁰ ki jii salinŋann ki ɣammir bonpatliak ki sɔ̄b li paak a, "Yennu yar," ki li tee kasii dɔ̄k ki want nan bi tee Yennu yabe, ³¹ ki jii gungunbɔ̄nuwur ki lor tabin yufintu na yugbiar paak, nan Yennu nba wann Moses biaŋinba na.

Ki jiin Yennu toona na gbennu po
(Nyinu 35.10-19)

³² Tɔ̄n, ki Israel teeb tun nan Yennu nba wann Moses biaŋinba na. Ki Yennu lanbouŋ na toona kur gbenn. ³³ Ki bi baar nan Yennu lanbouŋ na, nan li bona kur, Moses boor. Ki bona na

tee li kutlökita, nan li taabii, nan dapɔnnkara, nan li dachaata nan li boota; ³⁴ nan bonpinkara nba tee pejai gbanfabirmɔnt, nan bonpinkara nba tee jangbenir gbouŋ, nan chinchenjɔnnkara; ³⁵ nan mɔlor lakir nba ki tanpatlai ŋjanlee be li ni na, nan li dasoorkara, nan li biitir; ³⁶ nan teebul nan li bona kur, nan boroboro nba ki bi jikin teen Yennu; ³⁷ nan li fitsentir nba ki bi jii salinŋann ki ŋammir, nan li fita nan li bona kur, nan fita na kpan; ³⁸ nan li salima maruŋ binbintir, nan kpan nba tuu sii ŋammit, nan bonnunubit nba nubiru man ki bi sii jokin, nan lanbouŋ na tammɔb chinchenjɔnnkara; ³⁹ nan kutmɔnt maruŋ binbintir, nan li kutmɔnt tiak, nan li dasoorkara, nan li bona kur, nan kutsoŋ nba ki bi sii fobitir li ni, nan li kantu; ⁴⁰ nan gungouŋ na chinchenjɔnnkara nan li dachaata nan li boota, nan gungouŋ na tammɔkɔɔkir chinchenjɔnnkara nan li ŋmiit, nan lanbouŋ na kpai, nan bona nba kur ki bi sii dia tuun toonn lanbouŋ na ni; ⁴¹ nan taŋant nba tee mannteeb liant, li kasii liante ki manntɔɔ Aarɔnn nan u bonjai tuu saa lia, ki kɔɔ kasii boor. ⁴² Israel teeb na din tun toona nba kur ki Yennu wann Moses a bin tun na. ⁴³ Ki Moses lin gɔn lanbouŋ na bona kur, ki la nan bi tun biaŋinba ki Yennu wann nawa. Li paak ki Moses miar Yennu ki teen piisin bi paak.

40

Ki jiin lanbouŋ maŋ chaanu po

¹ Ki Yennu yet Moses a, ² “Binn pinpiindaar, a chaan lanbouŋ na ki turin. ³ A kɔɔn mɔlor lakir

nba ki sennii piik be li ni na, ki senn chinchenn nba jɔɔn ki dɔɔk kasii boor na poor po. ⁴ Koont teebul na ki paan li bona li paak, ki bia kɔɔn fitsentir na, ki tɔɔn fita li paak, ⁵ ki senn salima binbintir nba ki bi sii wubint bonnunubit na, mɔlor lakin na tɔɔnn po, ki jɔnn jinjɔn lanbouŋ na tammɔb paak, ⁶ ki senn binbintir nba ki bi sii jokin maruŋ bona na, lanbouŋ na tɔɔnn po, ⁷ ki senn kutmɔnt kutsɔŋ nba ki i sii fobitir na, lanbouŋ nan binbintir na sinsuuk ni, ki gbeenir nyun. ⁸ Chaant gungouŋ ki lint lanbouŋ na, ηaan jɔnn chinchenn li tammɔkɔɔkir ni.

⁹ “Jiin kpan nba ηammit na, ki mii lanbouŋ na, nan li bona kur paak, ki lii tee kasii, ¹⁰ ki bia jii kpan maŋ, ki mii maruŋ binbintir na, nan li bona kur, ki lii tee kasii, ¹¹ ki bia mii ηamm kutsɔŋ nba ki i sii fobitir na, nan li kantu.

¹² “A te ki Aarɔnn nan u bonjai na n baar lanbouŋ na tammɔb boor, ki wur ηamm bi mɔŋ. ¹³ Lant Aarɔnn manntɔɔ liant, ki jii kpan nba ηammit na ki mɔɔn u yur paak, ki kaano ki wuu tee manntɔɔ kii tuun kii teenin. ¹⁴ A te ki u bonjai na n baar, ki a lannib li liata. ¹⁵ A jii kpan nba ηammit na ki mɔɔn bi yura paak, nan faa teen bi baa biaŋinba na, ki lin te bii tee mannteeb. Bi paak ηammu maŋ saa te ki bi tuunin ki tee mannteeb, yoo nba kur baat.”

¹⁶ Ki Moses tun bona na kur nan biaŋinba ki Yennu wannɔ na. ¹⁷ Tɔn, baa din nyii Ijipt bina ηanlee ni, li sinsinn ηmaarik pinpiindaar, ki bi chaan Yennu lanbouŋ na. ¹⁸ Moses din bir salimpeena boota, ki chaan li taabii, ki pɔnn li

dapɔnnkara, ki bia chaan li dachaata na, ¹⁹ ki lat bonpinkar lanbouŋ na paak, ki bia paan leer li paak, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na, ²⁰ ki jii tanpatlai ḥjanlee nba sennii piik sɔb li paak na, ki kpeen mɔlor lakir na ni, ki tuun dasoorkara na banii nba gaa lakir paak na ni, ki ji biin lakir na biitir, ²¹ ki kɔɔn lakir na lanbouŋ na ni, ki jɔnn chinchenn ki dɔkinir, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na, ²² ki senn teebul na lanbouŋ na nɔɔk ni, niigaŋ po, jinjɔŋ nba dɔɔk kasii boor na tɔɔnn, ²³ ki paan boroboro nba ki bi jikit teen Yennu na li paak, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na, ²⁴ ki senn fitsentir na, lanbouŋ na nɔɔk ni, niidiitu po, ki li took teebul na, ²⁵ ki ji joo fita na Yennu tɔɔnn, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na. ²⁶ U din senn salima binbintir na lanbouŋ na nɔɔk nie, ki li be jinjɔŋ na tɔɔnn, ²⁷ ki ji wubin bonnunubit nba ki li nubiru man na, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na, ²⁸ ki jɔnn chinchenn lanbouŋ na tammɔb ni, ²⁹ ki senn mujoonu binbintir na, jinjɔŋ na tɔɔnn po, ki ji mann mujoonu maruŋ nan jeet maruŋ, nan Yennu nba wannɔ biaŋinba na, ³⁰ ki senn kutsoŋ nba ki bi sii fobitir na, lanbouŋ nan binbintir na sinsuuk ni, ki gbeerir nyun. ³¹ Moses nan Aarɔnn nan u bonjai din tuu nit bi nii ki bia wu bi taapant, kutsoŋ na nyun nie. ³² Bi din tuu wuuri bi taapant nan niie, yoo nba kur ki bi kɔɔ lanbouŋ na ni, koo bi-i yaa bin nakin maruŋ binbintir na, nan Yennu nba wann biaŋinba na. ³³ Moses din chaan gungouŋ nae ki lint lanbouŋ na, ki senn maruŋ binbintir, ki bia jɔnn jinjɔŋ

gungouŋ na tammob paak. Nnae ki Moses ji
gbenn lanbouŋ na toona kur.

*Ki jiin sanpagbouŋ nba dɔɔk Yennu lanbouŋ na
po*

(*Nikant 9.15-23*)

³⁴ Nanne ki sanpagbouŋ dɔkin lanbouŋ na, ki
yabint Yennu yentsaakar gbee lanbouŋ na ni.

³⁵ Li paake teen ki Moses din ki fit kɔɔ lanbouŋ
na ni. ³⁶ Israel teeb na din tuu chaat bi kaaŋe
ki saan kar leer po, yoo nba kur ki Yennu dɔkit
sanpagbouŋ na. ³⁷ Sanpagbouŋ na-i be lanbouŋ
na paak yoo nba, bi ki chaatir bi kaaŋi, see daar
nba ki u tan saa dɔkit, ki bin ji fiir leŋ. ³⁸ Niib na
linluŋ kur ni, Yennu din tuu be namme, ki bi laat
sanpagbouŋ yonnu ni, ki li be lanbouŋ na paak,
ki nyiɔk mun ki li tee mutootir, ki teemm yentu.

**Yennu Gbouŋ Moor
Bimoba: Yennu Gbouŋ Moor Bible**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bimoba

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
00d89ba0-4677-52d9-9bc5-aa3d7c5c966d